

I. Disposicions generals

CAP DE L'ESTAT

21489 *LLEI ORGÀNICA 16/2007, de 13 de desembre, complementària de la Llei per al Desenvolupament Sostenible del Medi Rural.* («BOE» 299, de 14-12-2007.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei orgànica següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

La present llei orgànica procedeix del desglossament de la disposició addicional segona del Projecte de llei per al desenvolupament sostenible del medi rural, el contingut del qual, d'acord amb els articles 81 i 104 de la Constitució, tenia caràcter orgànic.

En conseqüència, i tenint en compte les directrius de tècnica normativa que aconsellen incloure en textos diferents els preceptes de naturalesa ordinària i els preceptes de naturalesa orgànica, tal com es desprèn de la jurisprudència constitucional, la mesa del Congrés dels Diputats, oïda la Junta de Portaveus, va acordar el mencionat desglossament:

Article únic. *Modificació de la Llei Orgànica 2/1986, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat.*

S'afegirà una nova disposició addicional cinquena a la dita llei orgànica, amb la redacció següent:

«Disposició addicional cinquena. *Col·laboració per a la prestació de servicis de Policia Local.*

En els supòsits en què dos o més municipis limítrofs, pertanyents a una mateixa comunitat autònoma, no disposen separatament de recursos suficients per a la prestació dels servicis de Policia Local, podran associar-se per a l'execució de les funcions assignades a les dites policies en esta llei.

En tot cas, l'acord de col·laboració per a la prestació de servicis pels cossos de Policia Local dependents dels respectius municipis respectarà les condicions que determine el Ministeri de l'Interior i comptarà amb l'autorització d'este o, si és el cas, de la comunitat autònoma corresponent, d'acord amb el que dispose el seu respectiu estatut d'autonomia.»

Disposició final. *Entrada en vigor.*

La present llei orgànica entrarà en vigor al cap de vint dies de la publicació en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats que complisquen esta llei orgànica i que la facen complir.

Madrid, 13 de desembre de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

21490 *LLEI 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.* («BOE» 299, de 14-12-2007.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

En la societat actual s'ha incrementat sensiblement la preocupació pels problemes relatius a la conservació del nostre patrimoni natural i de la nostra biodiversitat. La globalització dels problemes ambientals i la creixent percepció dels efectes del canvi climàtic; el progressiu esgotament d'alguns recursos naturals; la desaparició, de vegades irreversible, de gran quantitat d'espècies de la flora i la fauna silvestres, i la degradació d'espais naturals d'interès, s'han convertit en motiu de seriosa preocupació per als ciutadans que reivindiquen el seu dret a un medi ambient de qualitat que n'assegure la salut i el benestar. Esta reivindicació concorda amb allò que estableix la nostra Constitució que, en l'article 45, reconeix que tots tenen el dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, així com el deure de conservar-lo, i exigeix als poders públics que vetlen per la utilització racional de tots els recursos naturals, a fi de protegir i millorar la qualitat de vida i defensar i restaurar el medi ambient, recolzant-se per a això en la indispensable solidaritat col·lectiva.

En este marc, esta llei estableix el règim jurídic bàsic de la conservació, ús sostenible, millora i restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola, com a part del deure de conservar i de l'objectiu de garantir els

drets de les persones a un medi ambient adequat per al seu benestar, salut i desenrotllament. Igualment, es recullen les normes i recomanacions internacionals que organismes i règims ambientals internacionals, com ara el Consell d'Europa o el Conveni sobre la Diversitat Biològica, han anat establint al llarg dels últims anys, especialment pel que fa al «Programa de treball mundial per a les àrees protegides», que és la primera iniciativa específica a escala internacional dirigida al conjunt d'espais naturals protegits de tot el món. En la mateixa línia, el Pla d'Acció de la Cimera Mundial de Desenrotllament Sostenible de Johannesburg, 2002, avalat per l'Assemblea General de les Nacions Unides i plasmat posteriorment en el Pla Estratègic del Conveni sobre la Diversitat Biològica, Decisió VI/26, punt 11, de la Conferència de les Parts Contractants, van fixar com a missió «aconseguir per a l'any 2010 una reducció significativa del ritme actual de pèrdua de la diversitat biològica, a escala mundial, regional i nacional, com a contribució a la mitigació de la pobresa i en benefici de totes les formes de vida en la terra» i posteriorment, la Decisió VII/30 va aprovar el marc operatiu per a aconseguir eixe objectiu. En l'àmbit europeu, la Comunicació de la Comissió de les Comunitats Europees, COM (2006) 216, aprovada al maig de 2006, va abordar els corresponents instruments per a «Detindre la pèrdua de biodiversitat per a 2010 i, més avant, abonar els servicis dels ecosistemes per al benestar humà», objectius que es pretenen incorporar a la llei que, en síntesi, defineix uns processos de planificació, protecció, conservació i restauració, dirigits a aconseguir un desenrotllament creixentment sostenible de la nostra societat que siga compatible amb el manteniment i acreixement del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola.

Amb esta finalitat, la llei estableix que les administracions competents garantiran que la gestió dels recursos naturals es produïska amb els majors beneficis per a les generacions actuals, sense minva de la seua potencialitat per a satisfer les necessitats i aspiracions de les generacions futures, vetlant pel manteniment i la conservació del patrimoni, la biodiversitat i els recursos naturals existents en tot el territori nacional, amb independència de la seua titularitat o règim jurídic, atenent el seu ordenat aprofitament i la restauració dels seus recursos renovables.

Els principis que inspiren esta llei se centren, des de la perspectiva de la consideració del mateix patrimoni natural, en el manteniment dels processos ecològics essencials i dels sistemes vitals bàsics, en la preservació de la diversitat biològica, genètica, de poblacions i d'espècies, i en la preservació de la varietat, singularitat i bellesa dels ecosistemes naturals, de la diversitat geològica i del paisatge.

Si bé la protecció del paisatge s'aferma com un dels principis de la present llei i s'hi regulen aspectes puntuals de la política de paisatge, com ara la possibilitat de protegir-ne alguns per mitjà de figures més generals o específiques d'espais naturals protegits, la necessitat que l'anàlisi dels paisatges forme part del contingut mínim dels plans d'ordenació dels recursos naturals, la seua utilització potencial com a instrument per a dotar de coherència i connectivitat la Xarxa Natura 2000 i el foment de les activitats que contribuïxen a la seua protecció com a externalitat positiva quan forme part d'un espai protegit, la present llei no pretén, no obstant això, ser l'instrument a través del qual s'implantaran a Espanya, de manera generalitzada, les polítiques de protecció del paisatge com a legislació bàsica de l'article 149.1.23a, polítiques el contingut tècnic i enfocament general de les quals, no exempt de valor paradigmàtic, exigixen la posada en marxa d'instruments de gestió com els establits, amb caràcter de mínims, en el Conveni Europeu del Paisatge, fet a Florència el 20 d'octubre de l'any 2000, en el si del Consell

d'Europa i que seran introduïts en la política ambiental espanyola en un moment posterior.

Des de la perspectiva de la utilització del patrimoni natural, els principis inspiradors se centren: en la prevalença de la protecció ambiental sobre l'ordenació territorial i urbanística; en la incorporació del principi de precaució en les intervencions que puguen afectar espais naturals i/o espècies silvestres; a contribuir a impulsar processos de millora en la sostenibilitat del desenrotllament associats a espais naturals protegits; en la promoció de la utilització ordenada dels recursos per a garantir l'aprofitament sostenible del patrimoni natural, i en la integració dels requeriments de la conservació, ús sostenible, millora i restauració del patrimoni natural i la biodiversitat en les polítiques sectorials. Finalment, també és principi bàsic la garantia de la informació i participació dels ciutadans en el disseny i execució de les polítiques públiques, incloent-hi l'elaboració de disposicions de caràcter general dirigides a la consecució dels objectius d'esta llei.

La llei deroga i substitueix la llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres que, al seu torn, en part, procedia de la llei de 2 de maig de 1975, d'Espais Naturals Protegits, i les successives modificacions d'aquella. La llei 4/1989 va introduir a Espanya, des d'una perspectiva integral, el dret de conservació de la naturalesa internacionalment homologable, i va consolidar el procés iniciat al principi dels anys huitanta del segle passat per mitjà de la ratificació de convenis multilaterals sobre aiguamolls, tràfic internacional d'espècies amenaçades o espècies migratòries i regionals, entre altres matèries; sobre el patrimoni natural europeu a instàncies del Consell d'Europa, i a causa de la recepció del patrimoni comunitari amb motiu de l'entrada d'Espanya en les comunitats europees l'1 de gener de 1986. En els més de trenta anys de vigència d'estes normes, s'ha cobert una important etapa de la política de conservació de la naturalesa, que ha sigut complementada per la Directiva Hàbitats europea i les necessàries transposicions al dret espanyol. Este marc nacional s'ha vist articulad a través de normes autonòmiques que, dins de l'actual repartiment de competències entre l'Estat i les comunitats autònomes, han permès aconseguir un nivell relativament adequat en la necessària conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola, en generalitzar-se el dret de conservació de la naturalesa, per mitjà de la promulgació de legislació autonòmica dins del marc bàsic que va suposar la llei 4/1989. La present llei pretén avançar en este procés, encara perfeccionable, amb una millor transposició de la normativa europea i amb una millor articulació que ha de ser garantia –cap a les generacions futures– de disposició d'un millor patrimoni natural i de la biodiversitat.

El patrimoni natural i la biodiversitat exercixen una funció social rellevant per la seua estreta vinculació amb la salut i el benestar de les persones, i per la seua aportació al desenrotllament social i econòmic, per la qual cosa la present llei estableix que les activitats encaminades a la consecució dels seus fins podran ser declarades d'utilitat pública o interès social, amb caràcter general i, en particular, als efectes expropiatoris respecte dels béns o drets que puguen resultar afectats. També es disposa la preferència dels acords voluntaris amb propietaris i usuaris, en matèria de planificació i gestió d'espais naturals protegits i espècies amenaçades. Igualment, s'estableix l'obligació que tots els poders públics, en els seus respectius àmbits competencials, vetlen per la conservació i la utilització racional del patrimoni natural en tot el territori nacional i en les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció espanyola, incloent-hi la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, amb independència de la seua titularitat o règim jurídic, i tenint en compte especialment els hàbitats amenaçats i les espècies silvestres en règim

de protecció especial. A més, la llei recull les competències de l'Administració general de l'Estat sobre biodiversitat marina.

La llei estableix que les administracions públiques han de dotar-se de ferramentes que permeten conèixer l'estat de conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola, i les causes que en determinen els canvis; basant-se en este coneixement podran dissenyar-se les mesures a adoptar per a assegurar-ne la conservació, integrant en les polítiques sectorials els objectius i les previsions necessaris per a la conservació i valoració del patrimoni natural, la protecció de la biodiversitat, la conservació i l'ús sostenible dels recursos naturals, i el manteniment i, si és el cas, la restauració de la integritat dels ecosistemes. Igualment, és obligació de les administracions públiques promoure la participació i les activitats que contribuïsquen a assolir els objectius de la llei, identificar i eliminar o modificar els incentius contraris a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, promoure la utilització de mesures fiscals per a incentivar les iniciatives privades de conservació de la naturalesa, i fomentar l'educació i informació general sobre la necessitat de protegir les espècies de flora i fauna silvestres i de conservar els seus hàbitats, així com potenciar la participació pública, a l'efecte de la qual es crea el Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Adicionalment, la conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat exigeix disposar de mecanismes de coordinació i cooperació entre l'Administració general de l'Estat i les comunitats autònomes, per a la qual cosa s'estableix l'obligació de subministrar-se mútuament la informació necessària per a garantir el compliment dels objectius d'esta llei i, per a exercir les funcions que realitzava la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa i les noves establides per esta llei, es crea la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat com a òrgan consultiu i de cooperació en matèria de protecció del patrimoni natural i la biodiversitat entre l'Estat i les comunitats autònomes, els informes o les propostes de la qual seran sotmesos per a aprovació o coneixement, a la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

El conjunt d'objectius i instruments esmentats s'articulen a través de sis títols i les corresponents disposicions addicionals, finals i derogatòries.

El primer títol recull la regulació dels instruments necessaris per al coneixement i la planificació del patrimoni natural i la biodiversitat. S'hi considera, en primer lloc, l'Inventari del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat com a instrument per a recollir la distribució, l'abundància, l'estat de conservació i la utilització del dit patrimoni natural, amb especial atenció als elements que necessiten mesures específiques de conservació, o hagen sigut declarats d'interès comunitari; en particular, en l'Inventari es recolliran els distints catàlegs i inventaris definits en la present llei i un sistema d'indicadors per a conèixer de manera sintètica l'estat i evolució del nostre patrimoni natural. L'elaborarà i el mantindrà actualitzat el Ministeri de Medi Ambient amb la col·laboració de les comunitats autònomes i de les institucions i organitzacions de caràcter científic. Basant-se en este inventari, s'elaborarà anualment un informe que serà presentat al Consell i a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i a la Conferència Sectorial de Medi Ambient, abans de fer-se públic.

El segon component del títol primer fa referència al Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, la finalitat del qual és l'establiment i la definició d'objectius, criteris i accions que promouen la conservació, l'ús sostenible i, si és el cas, la restauració del patrimoni, recursos naturals terrestres i marins i de la biodiversitat. Incorporarà un diagnòstic de la situació i de l'evolució del patrimoni natural i de la biodiversitat espanyola, els objectius a aconseguir durant el seu període de

vigència i les accions a desenrotllar per l'Administració general de l'Estat, junt amb les estimacions pressupostàries necessàries per a la seua execució. Elaborat pel Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb la resta de ministeris i, molt particularment, amb els d'Agricultura, Pesca i Alimentació i Foment, comptarà amb la participació de les comunitats autònomes i serà aprovat per Consell de Ministres. En el seu desenrotllament podran existir plans sectorials de l'Administració general de l'Estat, en l'àmbit de les seues competències, per a integrar els objectius i les accions del Pla Estratègic Estatal en les polítiques sectorials, tant en el medi terrestre com marí, sense perjudi que els plans de competència d'altres departaments hagen de sotmetre's, quan siga procedent, a l'avaluació estratègica de plans i programes. L'elaboració dels plans sectorials inclourà la consulta a les comunitats autònomes i als sectors implicats, i la corresponent avaluació ambiental estratègica. El Consell de Ministres, a proposta conjunta del Ministeri de Medi Ambient i dels ministeris implicats, aprovarà estos plans sectorials mitjançant un real decret.

El tercer component del títol I al·ludix al planejament dels recursos naturals i manté com a instruments bàsics d'este els plans d'ordenació dels recursos naturals i les directrius per a l'ordenació dels recursos naturals, creats en la llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres; perfila els primers com l'instrument específic de les comunitats autònomes per a la delimitació, tipificació, integració en xarxa i determinació de la seua relació amb la resta del territori, dels sistemes que integren el patrimoni i els recursos naturals d'un determinat àmbit espacial. Les disposicions contingudes en estos plans constituiran un límit de qualssevol altres instruments d'ordenació territorial o física, i prevaldran sobre els ja existents, condició indispensable si es pretén atallar el greu deteriorament que ha produït l'acció de l'home sobre la naturalesa. Les directrius per a l'ordenació dels recursos naturals dictades pel Govern establiran els criteris i les normes bàsiques que han de recollir els plans de les comunitats autònomes per a la gestió i ús dels recursos naturals.

Tots els instruments de planificació considerats en este títol I inclouran, necessàriament, tràmits d'informació pública i de consulta als agents econòmics i socials, a les administracions públiques afectades i a les organitzacions sense fins lucratiu que perseguisquen l'assoliment dels objectius d'esta llei, així com, si és el cas, l'avaluació ambiental prevista en la llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient. Adicionalment, la voluntat d'esta llei d'atendre no sols la conservació i restauració, sinó també la prevenció del deteriorament dels espais naturals, porta a mantindre els règims de protecció preventiva, recollits en la llei 4/1989, aplicables a espais naturals i a allò que es referix a la tramitació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals, prevenint la realització d'actes o l'atorgament d'autoritzacions, llicències o concessions que habiliten per a una transformació que impossibilita l'assoliment dels objectius buscats, si no hi ha informe favorable de l'administració actuant.

S'incorporen a la planificació ambiental o als plans d'ordenació dels recursos naturals, els corredors ecològics, atorgant un paper prioritari a les vies pecuàries i les àrees de muntanya. Estos corredors ecològics han de participar en l'establiment de la xarxa europea i comunitària de corredors biològics definits per l'Estratègia Paneuropea de Diversitat Ecològica i Paisatgística i per la mateixa Estratègia Territorial Europea. En particular, les comunitats autònomes podran utilitzar estos corredors ecològics, o la definició d'àrees de muntanya, a fi de millorar la coherència ecològica, la funcionalitat i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000.

El títol II, recull la catalogació i conservació d'hàbitats i espais del patrimoni natural, centrant-se, en primer lloc, en la catalogació d'hàbitats en perill de desaparició, on s'inclouran aquells la conservació o restauració dels quals exigisca mesures específiques de protecció i conservació. Els hàbitats considerats en el catàleg han de ser inclosos en algun instrument de gestió o figura de protecció d'espais naturals, i tindre un pla o instrument de gestió per a la conservació i restauració. La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, aprovarà estratègies de conservació i restauració dels hàbitats en perill de desaparició.

El segon capítol del títol II estableix el règim especial per a la protecció dels espais naturals, partint de la definició de la Llei 4/1989, de 27 de març, amb la incorporació específica de les àrees marines protegides, i la creació de la xarxa d'àrees marines protegides, en línia amb les directrius de la Unió Europea, així com la possibilitat de crear espais naturals protegits transfronterers. La llei manté la figura, definició i règims de protecció dels parcs i de les reserves naturals de la Llei 4/1989, de 27 de març, adaptant la definició dels paisatges protegits al Conveni del paisatge del Consell d'Europa. La declaració i gestió dels espais naturals protegits correspondrà, en tot cas, a les comunitats autònomes en l'àmbit territorial de les quals es troben ubicats. Per a estos espais la present llei manté la possibilitat de crear zones perifèriques de protecció, la declaració d'utilitat pública, a efectes expropiatoris dels béns i drets afectats, així com la facultat de l'administració competent per a l'exercici dels drets de tanteig i retracte.

El tercer capítol del títol II se centra en la Xarxa Ecològica Europea Natura 2000, composta pels llocs d'importància comunitària, les zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus. Estos espais tindran la consideració d'espais protegits, amb la denominació específica d'espais protegits Xarxa Natura 2000, amb l'abast i les limitacions que les comunitats autònomes establisquen en la seua legislació i en els corresponents instruments de planificació. Les comunitats autònomes definiran estos espais i en donaran compte al Ministeri de Medi Ambient a l'efecte de la seua comunicació a la Comissió Europea, així com fixaran les mesures de conservació necessàries, que implicaran mesures reglamentàries, administratives o contractuals apropiades, i asseguraran la seua inclusió en plans o instruments adequats, que responguen a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals i de les espècies presents en estes àrees, vigilant l'estat de conservació i remetent la informació que corresponga al Ministeri de Medi Ambient, que presentarà el preceptiu informe cada sis anys a la Comissió Europea. La definició d'estos espais es realitzarà d'acord amb els criteris fixats en la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, que ha sigut objecte de transposició per norma de rang reglamentari.

Per a assegurar la preservació dels valors que han donat lloc a la definició d'estes zones, s'establixen les corresponents cauteles, de manera que qualsevol pla, programa o projecte que, sense tindre relació directa amb la gestió d'un espai de la Xarxa Natura 2000, o sense ser necessari per a esta, pugua afectar de forma apreciable els esmentats llocs, ja siga individualment o en combinació amb altres plans, programes o projectes, se sotmetrà a una adequada avaluació de les seues repercussions en el lloc, de manera que les comunitats autònomes corresponents només manifestaran la seua conformitat amb el dit pla, programa o projecte després d'haver-se assegurat que no causarà perjudici a la integritat del lloc en qüestió i, si és procedent, després d'haver-lo sotmés a informació

pública. En este sentit, s'accepta que podrà realitzar-se el pla, programa o projecte, a pesar de causar perjudici, si hi ha raons imperioses d'interès públic de primer orde que, per a cada supòsit concret, hagen sigut declarades per mitjà d'una llei o mitjançant un acord, motivat i públic, del Consell de Ministres o de l'òrgan de Govern de la comunitat autònoma. Finalment, s'establix que només es podrà proposar la descatalogació total o parcial d'un espai inclòs en Xarxa Natura 2000 quan així ho justifiquen els canvis provocats en este per l'evolució natural, i amb el tràmit previ d'informació pública.

El quart capítol del títol II se centra en les àrees protegides per instruments internacionals de conformitat amb els convenis i acords internacionals corresponents i en compliment del que estos disposen (aiguamolls d'importància internacional, llocs naturals de la Llista del Patrimoni Mundial, àrees marines protegides de l'Atlàntic del nord-est, Zones Especialment Protegides d'Importància per al Mediterrani (ZEPIM), geoparcs, reserves biogenètiques del Consell d'Europa, etc.) per a les quals el Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, elaborarà, en el marc del Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, unes directrius de conservació, que hauran de ser aprovades per acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient, en paral·lel amb les corresponents a les de la Xarxa Natura 2000, com a marc orientatiu per a la planificació i gestió d'estos espais.

El títol III se centra en la conservació de la biodiversitat silvestre i estableix l'obligació que les comunitats autònomes adopten les mesures necessàries per a garantir la conservació de la biodiversitat que viu en estat silvestre, tenint en compte preferentment la preservació dels seus hàbitats i establint règims específics de protecció per a aquelles espècies silvestres la situació de les quals així ho requerisca. Es prohibix la introducció d'espècies al·lòctones quan estes siguen susceptibles de competir amb les espècies autòctones, alterar la seua puresa genètica o els equilibris ecològics, així com donar mort, danyar, molestar o inquietar intencionadament els animals silvestres; igualment es prohibix la possessió, el transport, el tràfic i el comerç d'exemplars vius o morts.

Es crea la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial amb l'efecte que la inclusió d'un tàxon o població en este comportarà l'avaluació periòdica del seu estat de conservació i la prohibició d'afectar negativament la seua situació. En el si de la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial, s'establix el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades que inclourà, quan hi haja informació tècnica o científica que així ho aconselle, els tàxons o poblacions amenaçades, que s'inclouran en les categories «en perill d'extinció» o «vulnerables», segons el risc existent per a la seua supervivència. La inclusió d'un tàxon o població en la categoria «en perill d'extinció» podrà donar lloc a la designació d'àrees crítiques que poden incloure's en el Catàleg Espanyol d'Hàbitats en Perill de Desaparició, i es manté l'obligació, recollida en la Llei 4/1989, de 27 de març, de redactar un pla de recuperació per a assegurar la seua conservació. Per a este pla, com en general per a la resta de plans i instruments de gestió previstos en la llei, es dona un termini màxim de tres anys i es recull l'obligació de finançar-los per part del Govern, a través del fons per al patrimoni natural i la biodiversitat. Per a les «vulnerables» s'actuarà de manera semblant, si bé el termini s'amplia a un màxim de cinc anys.

La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, aprovarà les estratègies de conservació d'espècies amenaçades, que constituïran el marc orientatiu dels plans de recuperació i conservació que elaboraran i aprovaran les comunitats autònomes en l'àmbit terrestre.

Com a complement a les accions de conservació «in situ», per a les espècies incloses en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, la llei estableix, en el capítol

segon d'este títol III, l'obligació d'impulsar el desenrotllament de programes de cria o propagació fora del seu hàbitat natural, en especial quan estos programes hagen sigut previstos en les estratègies de conservació, o en els plans de recuperació o conservació. Igualment, a fi de preservar el patrimoni genètic i biològic de les espècies silvestres i d'integrar en els programes de conservació les operacions «ex situ» i «in situ», la llei estableix que les administracions públiques promouran l'existència d'una xarxa de bancs de material biològic i genètic i un Inventari Espanyol de Bancs de Material Biològic i Genètic d'Espècies Silvestres, en el qual s'inclouran totes les dades disponibles a este efecte.

El capítol tercer del títol III se centra en la creixent problemàtica de les espècies invasores derivada de la globalització d'intercanvis de qualsevol tipus, i es crea el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, en el qual s'inclouran totes aquelles espècies i subespècies exòtiques invasores que constitueixen, de fet, o puguen arribar a constituir una amenaça greu per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, l'agronomia o per als recursos econòmics associats a l'ús del patrimoni natural.

El capítol quart del títol III regula la protecció de les espècies en relació amb la caça i amb la pesca que, en la seua condició d'aprofitament de recursos naturals, han de garantir-se, però limitant la seua aplicació als espais, dates, mètodes de captura i espècies que determinen les comunitats autònomes, que en cap cas inclouran les espècies de la Llista d'Espècies d'Interés Especial, o els mètodes o espècies prohibits per la Unió Europea. L'Inventari Espanyol de Caça i Pesca mantindrà la informació de les poblacions, captures i evolució genètica de les espècies la caça o pesca de les quals estiguen autoritzades, amb especial atenció a les espècies migradores.

Respecte als catàlegs, llistes i inventaris d'àmbit estatal regulats en la llei, cal assenyalar que, en la seua configuració, s'han seguit dos models típics del nostre ordenament jurídic: en primer lloc, aquells que tenen un caràcter essencialment informatiu i que s'elaboren amb les dades que subministren les comunitats autònomes, com és el cas de l'Inventari Espanyol de Bancs de Material Biològic i Genètic d'Espècies Silvestres, o l'Inventari Espanyol de Caça i Pesca; en segon lloc, es troben aquells que no es limiten a centralitzar la informació procedent de les comunitats autònomes sinó que, a més, es constitueixen com un instrument necessari per a garantir complementàriament la consecució dels fins inherents a la legislació bàsica; este model –que és l'utilitzat per la llei 4/1989, de 27 de març, per a configurar el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenacades i que va ser abonat pel Tribunal Constitucional en la seua Sentència 102/1995–, es reserva exclusivament per a aquelles categories d'espais o espècies l'estat de conservació dels quals presenta un major grau d'amenaça o deteriorament i, en conseqüència, per als quals és necessari assegurar unes normes mínimes i homogènies per a tot el territori que asseguren la correcta protecció i restauració o recuperació dels esmentats espais i espècies; este és el cas del Catàleg d'Hàbitats en Perill de Desaparició o la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial, que inclou a l'esmentat Catàleg d'Espècies Amenacades.

El títol IV se centra en la promoció de l'ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat, amb un primer capítol centrat en les reserves de la biosfera espanyoles, que constitueixen un subconjunt de la Xarxa Mundial de Reserves de la Biosfera, del Programa MaB (Persona i Biosfera) de la UNESCO. La regulació, caracterització i potenciació d'estes reserves de biosfera es basa en el fet que constitueixen un model de gestió integrada, participativa i sostenible del patrimoni i dels recursos naturals, amb els objectius bàsics de conjugar la preservació de la biodiversitat biològica i dels ecosistemes, amb un desen-

rotllament ambientalment sostenible que produísca la millora del benestar de la població, potenciant la participació pública, la investigació, l'educació en la integració entre desenrotllament i medi ambient, i la formació en noves formes de millorar eixa integració.

El capítol segon del títol IV regula l'accés als recursos genètics procedents de tàxons silvestres i el repartiment de beneficis derivats de la seua utilització, d'acord amb el que disposa el Conveni sobre la Diversitat Biològica i els seus instruments de desenrotllament i, si és el cas, el Tractat Internacional sobre Recursos Fitogenètics per a l'Alimentació i l'Agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO). El capítol tercer recull el comerç internacional d'espècies silvestres i adequa el seu desenrotllament als principis de la sostenibilitat i, d'acord amb la legislació internacional, en particular la Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies Amenacades de Fauna i Flora Silvestres, el Conveni sobre la Diversitat Biològica, el Tractat Internacional sobre Recursos Fitogenètics per a l'Alimentació i l'Agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) i a la normativa comunitària sobre protecció de les espècies amenaçades, per mitjà del control del comerç. Finalment, el capítol quart d'este títol se centra en els aspectes aplicables del mateix Conveni sobre la Diversitat Biològica i de l'Organització Mundial de Propietat Intel·lectual, sobre promoció dels coneixements tradicionals per a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

El títol V recull les disposicions específiques dirigides al foment del coneixement, la conservació i restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat, i incorpora la creació del Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, que actuarà com a instrument de cofinançament dirigit a assegurar la cohesió territorial i la consecució dels objectius d'esta llei, en particular l'elaboració en el termini de tres anys dels plans i instruments de gestió previstos en esta, així com els de posar en pràctica les mesures encaminades a recolzar la gestió forestal sostenible, la prevenció estratègica d'incendis forestals, la custòdia del territori i la protecció d'espais naturals i forestals en el finançament dels quals participe l'Administració general de l'Estat. Igualment, es recull la concessió d'ajudes a les associacions sense ànim de lucre d'àmbit estatal, per al desenrotllament d'actuacions el fi principal de les quals tinga com a objecte la conservació, restauració i millora del patrimoni natural i de la biodiversitat, i la competència de les comunitats autònomes per a l'establiment d'incentius a les externalitats positives dels terrenys que es troben ubicats en espais declarats protegits.

Com a element imprescindible d'aplicació dels principis i directives europees en matèria de patrimoni natural i biodiversitat (previndre millor que curar; el que contamina, paga; principi de precaució...), el títol VI recull les disposicions generals, tipificació i classificació de les infraccions i la classificació i prescripció de les corresponents sancions, així com la prevalença de la responsabilitat penal sobre l'administrativa.

Respecte a la remissió a normes reglamentàries que es realitza en distints articles de la llei per al seu desplegament, cal assenyalar que en determinats casos es tracta de l'aprovació d'instruments planificadors mitjançant un reial decret, en la mesura que es complementa la consecució d'objectius d'esta llei que, per la seua mateixa naturalesa, necessiten una certa força vinculant i, al mateix temps, un procediment àgil de modificació que permeta la seua adaptació a una realitat canviant; i en altres casos es tracta de qüestions d'organització administrativa o d'instruments financers estatals (per exemple, el funcionament dels catàlegs, la composició dels òrgans de cooperació i coordinació o el Fons per al Patrimoni Natural) la regulació detallada dels quals en la llei els dotaria d'una rigidesa excessiva.

Finalment, la llei recull una disposició addicional relativa a l'exercici de les competències de l'Estat sobre espais, hàbitats i espècies marines.

S'exclouen de l'àmbit d'aplicació de la llei els recursos pesquers, ja que la seua protecció, conservació i regeneració, així com la regulació i gestió de l'activitat pesquera d'estos és competència exclusiva de l'Estat en matèria de pesca marítima en aigües exteriors, si bé condicionada a la incorporació de les mesures mediambientals, de conformitat amb el que estableix l'article 130 del Tractat Constitutiu de la Unió Europea, així com l'article 6 del Conveni sobre la Diversitat Biològica, fet a Rio de Janeiro el 5 de juny de 1992.

Així, es fa referència a l'aplicació de la Llei 3/2001, en tot el que respecta a la protecció, conservació i regeneració dels recursos pesquers, ja que les mesures que integra i l'àmbit marí a què se cenyix s'incardinen en la matèria «pesca marítima», atribuïda a l'Estat amb caràcter exclusiu per l'article 149.1.19a de la Constitució (STC 38/2002, FJ 11).

A més, es fa una salvaguarda de les competències en matèria de marina mercant previstes en la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant, atribuïdes a l'Estat per l'article 149.1.20a de la Constitució, tal com ha declarat el Tribunal Constitucional en la seua Sentència 40/1998.

Per això, la llei no afecta les competències relatives a la protecció del medi marí i prevenció i lluita contra la contaminació, atribuïdes al Ministeri de Foment en tot el que es referix al que el Tribunal Constitucional denomina abocaments mar-mar.

La disposició addicional segona regula les mesures addicionals de conservació en l'àmbit local i la tercera exclou de l'àmbit d'aplicació d'esta llei els recursos fitogenètics i els zoogenètics per a agricultura i alimentació i els recursos pesquers, en la mesura que estan regulats per la seua normativa específica.

Una altra disposició addicional regula la substitució del Consell Nacional de Boscos i de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa pels respectius Consell i Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

La disposició addicional quinta reproduïx el contingut de la Llei 4/1989, de 27 de març, respecte a la capacitat del Govern per a establir limitacions temporals en relació amb les activitats regulades en la llei, per al compliment dels tractats i convenis internacionals de què Espanya siga part, i l'addicional sexta regula el règim de la UICN-MED.

Pel que fa a les disposicions transitòries, la primera estableix que les espècies incloses en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades mantindran la seua classificació, amb els efectes que estableix la normativa vigent en el moment d'entrada en vigor d'esta llei, fins que no es produïska l'adaptació a esta, i la segona disposició transitòria estableix terminis i mecanismes de finançament dels plans i instruments de gestió previstos en la llei.

Addicionalment, s'inclouen huit annexos que incorporen els continguts en la Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i en la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, degudament actualitzats.

TÍTOL PRELIMINAR

Article 1. *Objecte.*

Esta llei estableix el règim jurídic bàsic de la conservació, ús sostenible, millora i restauració del patrimoni natural i de la biodiversitat, com a part del deure de conservar i del dret a gaudir d'un medi ambient adequat per al desenrotllament de la persona, establert en l'article 45.2 de la Constitució.

Article 2. *Principis.*

Són principis que inspiren esta llei:

- a) El manteniment dels processos ecològics essencials i dels sistemes vitals bàsics, donant suport als servicis dels ecosistemes per al benestar humà.
- b) La conservació de la biodiversitat i de la geodiversitat.
- c) La utilització ordenada dels recursos per a garantir l'aprofitament sostenible del patrimoni natural i, en particular, de les espècies i dels ecosistemes, així com la seua restauració i millora.
- d) La conservació i preservació de la varietat, singularitat i bellesa dels ecosistemes naturals, de la diversitat geològica i del paisatge.
- e) La integració dels requeriments de la conservació, ús sostenible, millora i restauració del patrimoni natural i la biodiversitat en les polítiques sectorials.
- f) La prevalença de la protecció ambiental sobre l'ordenació territorial i urbanística i els supòsits bàsics de la dita prevalença.
- g) La precaució en les intervencions que puguen afectar espais naturals i/o espècies silvestres.
- h) La garantia de la informació i participació dels ciutadans en el disseny i execució de les polítiques públiques, incloent-hi l'elaboració de disposicions de caràcter general, dirigides a la consecució dels objectius d'esta llei.
- i) La contribució dels processos de millora en la sostenibilitat del desenrotllament associats a espais naturals o seminaturals.

Article 3. *Definicions.*

A l'efecte d'esta llei, s'entendrà per:

- 1) Àrees de muntanya: territoris continus i extensos, amb altimetria elevada i sostinguda respecte als territoris circumdants, les característiques físiques dels quals causen l'aparició de gradients ecològics que condicionen l'organització dels ecosistemes i afecten els sers vius i les societats humanes que s'hi desenrotllen.
- 2) Àrea crítica per a una espècie: aquells sectors inclosos en l'àrea de distribució que continguen hàbitats essencials per a la conservació favorable de l'espècie o que per la seua situació estratègica per a esta requerisquen el manteniment adequat.
- 3) Biodiversitat o diversitat biològica: variabilitat dels organismes vius de qualsevol font, incloent-hi, entre altres coses, els ecosistemes terrestres i marins i altres ecosistemes aquàtics i els complexos ecològics de què formen part; comprén la diversitat dins de cada espècie, entre les espècies i dels ecosistemes.
- 4) Coneixement tradicional: el coneixement, les innovacions i pràctiques de les poblacions locals lligats al patrimoni natural i la biodiversitat, desenrotllades des de l'experiència i adaptades a la cultura i al medi ambient local.
- 5) Conservació: manteniment o restabliment en estat favorable del patrimoni natural i la biodiversitat, en particular, dels hàbitats naturals i seminaturals de les poblacions d'espècies de fauna i de flora silvestres, així com el conjunt de mesures necessàries per a aconseguir-ho.
- 6) Conservació «in situ»: conservació dels ecosistemes i els hàbitats naturals i seminaturals, el manteniment i la recuperació de poblacions viables d'espècies silvestres en els seus entorns naturals i, en el cas de les espècies domesticades i cultivades, en els entorns en què hagen desenrotllat les seues propietats específiques.

7) Conservació «ex situ»: conservació de components de la diversitat biològica fora dels seus hàbitats naturals.

8) Corredor ecològic: territori, d'extensió i configuració variables, que, a causa de la seua disposició i el seu estat de conservació, connecta funcionalment espais naturals de singular rellevància per a la flora o la fauna silvestres, separats entre si, de manera que permet, entre altres processos ecològics, l'intercanvi genètic entre poblacions d'espècies silvestres o la migració d'espècimens d'eixes espècies.

9) Custòdia del territori: conjunt d'estratègies o tècniques jurídiques a través de les quals s'impliquen els propietaris i usuaris del territori en la conservació i ús dels valors i els recursos naturals, culturals i paisatgístics.

10) Ecosistema: complex dinàmic de comunitats vegetals, animals i de microorganismes i el seu medi no vivent que interactuen com una unitat funcional.

11) Espècie autòctona: l'existent dins de la seua àrea de distribució natural.

12) Espècie autòctona extingida: espècie autòctona desapareguda en el passat de la seua àrea de distribució natural.

13) Espècie exòtica invasora: la que s'introdueix o s'estableix en un ecosistema o hàbitat natural o seminatural i que és un agent de canvi i amenaça per a la diversitat biològica nativa, ja siga pel seu comportament invasor, o pel risc de contaminació genètica.

14) Estat de conservació d'un hàbitat: situació derivada del conjunt de les influències que actuen sobre l'hàbitat natural o seminatural de què es tracte i sobre les espècies típiques assentades en este i que poden afectar a llarg termini la distribució natural, l'estructura i les funcions, així com la supervivència de les seues espècies típiques en el territori.

15) Estat de conservació favorable d'un hàbitat natural: quan la seua àrea de distribució natural és estable o s'amplia; l'estructura i les funcions específiques necessàries per al seu manteniment a llarg termini existixen i poden continuar existint en un futur previsible, i l'estat de conservació de les seues espècies és favorable.

16) Estat de conservació favorable d'una espècie: quan la seua dinàmica poblacional indica que segueix i pot continuar constituint a llarg termini un element vital dels hàbitats a què pertany; l'àrea de distribució natural no s'està reduint ni hi ha amenaces de reducció en un futur previsible; hi ha, i probablement continue havent-hi, un hàbitat d'extensió suficient per a mantindre les seues poblacions a llarg termini.

17) Externalitat: tot efecte produït per una acció, que no era buscat en els objectius d'esta.

18) Geodiversitat o diversitat geològica: varietat d'elements geològics, incloent-hi roques, minerals, fòssils, sòls, formes del relleu, formacions i unitats geològiques i paisatges que són el producte i registre de l'evolució de la Terra.

19) Geoparcs o parcs geològics: territoris delimitats que presenten formes geològiques úniques, d'especial importància científica, singularitat o bellesa i que són representatius de la història evolutiva geològica i dels esdeveniments i processos que les han format. També llocs que destaquen pels seus valors arqueològics, ecològics o culturals relacionats amb la gea.

20) Hàbitats naturals: zones terrestres o aquàtiques diferenciades per les seues característiques geogràfiques, abiòtiques i biòtiques, tant si són enterament naturals com seminaturals.

21) Hàbitat d'una espècie: medi definit per factors abiòtics i biòtics específics on viu l'espècie en una de les fases del seu cicle biològic.

22) Instruments de gestió: sota esta denominació s'inclou qualsevol tècnica de gestió d'un espai natural i dels seus usos, que haja sigut sotmés a un procés

d'informació pública, haja sigut objecte d'una aprovació formal i haja sigut publicat.

23) Material genètic: tot material d'origen vegetal, fúngic, animal, microbià o d'un altre tipus que continga unitats funcionals de l'herència.

24) Mesures compensatòries: són mesures específiques incloses en un pla o projecte, que tenen com a objecte compensar, el més exactament possible, el seu impacte negatiu sobre l'espècie o l'hàbitat afectat.

25) Objectiu de conservació d'un lloc: nivells poblacionals de les diferents espècies, així com superfície i qualitat dels hàbitats que ha de tindre un espai per a aconseguir un estat de conservació favorable.

26) Paisatge: qualsevol part del territori el caràcter del qual siga el resultat de l'acció i la interacció de factors naturals i/o humans, tal com la percep la població.

27) Patrimoni natural: conjunt de béns i recursos de la naturalesa font de diversitat biològica i geològica, que tenen un valor rellevant mediambiental, paisatgístic, científic o cultural.

28) Recursos biològics: els recursos genètics, els organismes o parts d'estos, les poblacions, o qualsevol altre tipus del component biòtic dels ecosistemes de valor o utilitat real o potencial per a la humanitat.

29) Recursos genètics: material genètic de valor real o potencial.

30) Recursos naturals: tot component de la naturalesa, susceptible de ser aprofitat pel ser humà per a la satisfacció de les seues necessitats i que tinga un valor actual o potencial, com ara: el paisatge natural, les aigües, superficials i subterrànies; el sòl, subsòl i les terres per la seua capacitat d'ús major: agrícoles, pecuàries, forestals, cinegètica i de protecció; la biodiversitat; la geodiversitat; els recursos genètics, i els ecosistemes que donen suport a la vida; els hidrocarburs; els recursos hidroenergètics, eòlics, solars, geotèrmics i semblants; l'atmosfera i l'espectre radioelèctric; els minerals, les roques i altres recursos geològics renovables i no renovables.

31) Reserves de biosfera: territoris declarats com a tals en el si del Programa MaB, de la UNESCO, a què està adherit el regne d'Espanya, de gestió integrada, participativa i sostenible del patrimoni i dels recursos naturals.

32) Restauració d'ecosistemes: conjunt d'activitats orientades a reestablir la funcionalitat i capacitat d'evolució dels ecosistemes cap a un estat madur.

33) Tàxon: grup d'organismes amb característiques comunes.

34) Tàxon extingit: tàxon autòcton desaparegut en el passat de la seua àrea de distribució natural.

35) Tàxons autòctons: tàxons existents de forma natural en un lloc determinat, inclosos els extingits, si és el cas.

36) Ús sostenible del patrimoni natural: utilització dels seus components d'una manera i a un ritme que no ocasione la seua reducció a llarg termini, amb la qual cosa es mantenen les possibilitats de la seua aportació a la satisfacció de les necessitats de les generacions actuals i futures.

37) Entitat de custòdia del territori: organització pública o privada, sense ànim de lucre, que du a terme iniciatives que incloguen la realització d'acords de custòdia del territori per a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

38) Patrimoni geològic: conjunt de recursos naturals geològics de valor científic, cultural i/o educatiu, ja siguen formacions i estructures geològiques, formes del terreny, minerals, roques, meteorits, fòssils, sòls i altres manifestacions geològiques que permeten conèixer, estudiar i interpretar: a) l'origen i evolució de la Terra, b) els processos que l'han modelat, c) els climes i paisatges del passat i present i d) l'origen i evolució de la vida.

Article 4. *Funció social i pública del patrimoni natural i la biodiversitat.*

1. El patrimoni natural i la biodiversitat exercixen una funció social rellevant per la seua estreta vinculació amb el desenvolupament, la salut i el benestar de les persones i per la seua aportació al desenvolupament social i econòmic.

2. Les activitats encaminades a la consecució dels fins d'esta llei podran ser declarades d'utilitat pública o interès social, amb caràcter general i, en particular, als expropiatoris, respecte dels béns o drets que puguen resultar afectats.

3. En la planificació i gestió dels espais naturals protegits i les espècies amenaçades es fomentaran els acords voluntaris amb propietaris i usuaris dels recursos naturals.

Article 5. *Deures dels poders públics.*

1. Tots els poders públics, en els seus respectius àmbits competencials, vetllaran per la conservació i la utilització racional del patrimoni natural en tot el territori nacional i en les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció espanyola, incloent-hi la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, amb independència de la seua titularitat o règim jurídic, tenint en compte especialment els hàbitats amenaçats i les espècies silvestres en règim de protecció especial.

2. Les administracions públiques:

a) Promouran la participació i les activitats que contribuïsquen a assolir els objectius de la present llei.

b) Identificaran i, en la mesura que siga possible, eliminaran o modificaran els incentius contraris a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

c) Promouran la utilització de mesures fiscals d'incentivació de les iniciatives privades de conservació de la naturalesa i de desincentivació d'aquelles amb incidència negativa sobre la conservació de la biodiversitat i l'ús sostenible del patrimoni natural.

d) Fomentaran, a través de programes de formació, l'educació i informació general, amb especial atenció als usuaris del territori, sobre la necessitat de protegir el patrimoni natural i la biodiversitat.

e) Es dotaran de ferramentes que permeten conèixer l'estat de conservació del patrimoni natural i de la biodiversitat i de les causes que determinen els seus canvis, per a dissenyar les mesures que corresponga adoptar.

f) Integraran en les polítiques sectorials els objectius i les previsions necessaris per a la conservació i valoració del patrimoni natural, la protecció de la biodiversitat i la geodiversitat, la conservació i l'ús sostenible dels recursos naturals i el manteniment i, si és el cas, la restauració de la integritat dels ecosistemes.

Article 6. *Competències de l'Administració general de l'Estat sobre biodiversitat marina.*

Correspon a l'Administració general de l'Estat, a través del Ministeri de Medi Ambient, l'exercici de les funcions administratives a què es referix esta llei, respectant el que disposen els estatuts d'autonomia de les comunitats autònomes del litoral, en els supòsits següents:

a) Quan es tracte d'espais, hàbitats o àrees crítiques situats en àrees marines sota sobirania o jurisdicció nacional, sempre que no concórreguen els requisits de l'article 36.1.

b) Quan afecten, bé espècies els hàbitats de les quals se situen en els espais a què es referix el paràgraf anterior, bé espècies marines altament migratòries.

c) Quan, de conformitat amb el dret internacional, Espanya haja de gestionar espais situats en els estrets sotmesos al dret internacional o en alta mar.

Article 7. *Mecanismes de cooperació.*

1. Les administracions públiques cooperaran i col·laboraran en matèria de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat i se subministraran mútuament informació per a garantir el compliment dels objectius d'esta llei.

2. Es crea la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, com a òrgan consultiu i de cooperació entre l'Estat i les comunitats autònomes. La seua composició i funcions es determinaran reglamentàriament. Els informes o les propostes de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat seran sotmesos per a coneixement o aprovació, a la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

Article 8. *Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.*

Es crea el Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, com a òrgan de participació pública en l'àmbit de la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural i la biodiversitat, que informará, entre altres, sobre les normes i plans d'àmbit estatal relatives al patrimoni natural i la biodiversitat, i en el qual s'integraran, amb veu però sense vot, les comunitats autònomes i una representació de les entitats locals, a través de l'associació d'àmbit estatal més representativa.

La seua composició i funcions es determinaran reglamentàriament, amb la consulta prèvia amb les comunitats autònomes, i es garantirà, en tot cas, la participació de les organitzacions professionals, científiques, empresarials, sindicals i ecologistes més representatives.

TÍTOL I

Instruments per al coneixement i la planificació del patrimoni natural i de la biodiversitat

CAPÍTOL I

Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat

Article 9. *Objectius i contingut de l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.*

1. El Ministeri de Medi Ambient, amb la col·laboració de les comunitats autònomes i de les institucions i organitzacions de caràcter científic, elaborarà i mantindrà actualitzat un Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat que recollirà la distribució, l'abundància, l'estat de conservació i la utilització, així com qualsevol altra informació que es considere necessària, de tots els elements terrestres i marins integrants del patrimoni natural, amb especial atenció al fet que necessiten mesures específiques de conservació o hagen sigut declarats d'interès comunitari.

2. El contingut i estructura de l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat es determinaran reglamentàriament, amb la consulta prèvia amb les comunitats autònomes, i haurà de formar-ne part, almenys, la informació relativa a:

1r. El Catàleg Espanyol d'Hàbitats en Perill de Desaparició.

2n. La Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial incloent-hi el Catàleg Espanyol d'Espècies Silvestres Amenaçades.

3r. El Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores.

4t. L'Inventari Espanyol d'Espais Naturals Protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals.

5t. L'Inventari i l'Estadística Forestal Espanyola.

6t. L'Inventari Espanyol de Bancs de Material Genètic referit a espècies silvestres.

7m. L'Inventari Espanyol de Caça i Pesca.

8u. L'Inventari Espanyol de Parcs Zoològics.

9é. L'Inventari Espanyol dels Coneixements Tradicionals relatius al patrimoni natural i la biodiversitat.

10é. Un Inventari de Llocs d'Interés Geològic representatiu d'almenys les unitats i contextos geològics recollits en l'annex VIII.

11é. Un Inventari Espanyol d'Hàbitats i Espècies Marins.

3. Formarà igualment part de l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat un Inventari Espanyol de Zones Humides, a fi de conèixer la seua evolució i, si és el cas, indicar les mesures de protecció que han de recollir els plans hidrològics de demarcació de la llei d'aigües.

Article 10. *Sistema d'indicadors.*

En l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat s'establirà un sistema d'indicadors per a expressar de forma sintètica els seus resultats, de manera que puguen ser transmesos al conjunt de la societat, incorporats als processos de presa de decisions i integrats a escala supranacional. Els indicadors s'elaboraran amb la participació de les comunitats autònomes.

Els indicadors més significatius s'incorporaran a l'Inventari d'Operacions Estadístiques del Ministeri de Medi Ambient i al Pla Estadístic Nacional.

Article 11. *Informe sobre l'estat del patrimoni natural i de la biodiversitat.*

Partint de les dades de l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat i del sistema d'Indicadors, el Ministeri de Medi Ambient elaborarà, amb les comunitats autònomes, anualment un informe sobre l'estat i l'evolució del patrimoni natural i de la biodiversitat, així com de les iniciatives adoptades per a mantindre'l en bon estat de conservació. L'informe contindrà una avaluació dels resultats aconseguits per les principals polítiques adoptades. Este informe serà presentat al Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i a la Conferència Sectorial de Medi Ambient, abans de fer-se públic.

CAPÍTOL II

Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat

Article 12. *Objecte i contingut del Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.*

1. És objecte del Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat l'establiment i la definició d'objectius, accions i criteris que promouen la conservació, l'ús sostenible i, si és el cas, la restauració del patrimoni, recursos naturals terrestres i marins i de la biodiversitat i de la geodiversitat.

2. El Pla Estratègic Estatal contindrà, almenys, els elements següents:

a) un diagnòstic de la situació i de l'evolució del patrimoni natural i la biodiversitat i la geodiversitat.

b) els objectius quantitatius i qualitius a aconseguir durant el seu període de vigència.

c) les accions a desenrotllar per l'Administració general de l'Estat i les estimacions pressupostàries necessàries per a la seua execució.

Article 13. *Elaboració i aprovació del Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.*

1. El Ministeri de Medi Ambient, en col·laboració amb la resta dels ministeris i, en especial, amb el Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació pel que fa a les àrees marines i als recursos pesquers, i amb el Ministeri de Foment pel que fa a la marina mercant, elaborarà el Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat.

En l'elaboració del dit pla participaran, així mateix, les comunitats autònomes a través de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat que l'elevà per a la seua aprovació a la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

2. El procediment d'elaboració del pla inclourà necessàriament tràmits d'informació pública i consulta de la comunitat científica, dels agents econòmics i socials, de les administracions públiques afectades i de les organitzacions sense fins lucratiu que persegueixen l'èxit dels objectius d'esta llei.

3. En tot cas el pla serà objecte de l'avaluació ambiental prevista en la Llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient.

4. El pla serà aprovat mitjançant un reial decret, en un termini màxim de dos anys, amb un informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i haurà de ser revisat com a màxim cada sis anys.

Article 14. *Planificació sectorial.*

1. A fi d'integrar els seus objectius i accions en les polítiques sectorials que siguen competència de l'Administració general de l'Estat, el Ministeri de Medi Ambient i els ministeris afectats elaboraran de manera conjunta els plans sectorials que desenrotllen el Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, tant en el medi terrestre com marí.

2. L'elaboració dels plans sectorials inclourà la consulta a les comunitats autònomes i els sectors implicats. Els plans seran objecte de l'avaluació ambiental prevista en la Llei 9/2006, de 28 d'abril, sobre avaluació dels efectes de determinats plans i programes en el medi ambient.

3. El Consell de Ministres, a proposta conjunta del Ministeri de Medi Ambient i dels ministeris implicats, aprovarà estos plans sectorials mitjançant un reial decret abans de 2012.

CAPÍTOL III

Plans d'ordenació dels recursos naturals

Article 15. *De la planificació dels recursos i espais naturals a protegir.*

1. Els recursos naturals i, en especial, els espais naturals a protegir seran objecte de planificació, amb la finalitat d'adequar la seua gestió als principis inspiradors assenyalats en l'article 2 d'esta llei.

2. Els instruments d'esta planificació, amb independència de la seua denominació, tindran els objectius i continguts establits en esta llei.

Article 16. *Plans d'ordenació dels recursos naturals.*

1. Els plans d'ordenació dels recursos naturals són l'instrument específic per a la delimitació, tipificació, integració en xarxa i determinació de la seua relació amb la resta del territori, dels sistemes que integren el patrimoni i els recursos naturals d'un determinat àmbit espacial, amb independència d'altres instruments que puga establir la legislació autonòmica.

2. El Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, elaborarà, en el marc del Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, unes directrius per a l'ordenació dels recursos naturals a què, en tot cas, hauran d'ajustar-se els plans d'ordenació dels recursos naturals que aproven les comunitats autònomes. Les dites directrius s'aprovaran mitjançant un reial decret, en un termini màxim de dos anys, amb un informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

3. Seran objecte de les dites directrius l'establiment i la definició de criteris i normes generals de caràcter bàsic que regulen la gestió i ús dels recursos naturals, d'acord amb el que estableix per la present llei.

Article 17. *Objectius.*

Són objectius dels plans d'ordenació dels recursos naturals, sense perjudici del que dispose la normativa autonòmica, els següents:

a) Identificar i georeferenciar els espais i els elements significatius del patrimoni natural d'un territori i, en particular, els inclosos en l'Inventari del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, els valors que els caracteritzen i la seua integració i relació amb la resta del territori.

b) Definir i assenyalar l'estat de conservació dels components del patrimoni natural, biodiversitat i geodiversitat i dels processos ecològics i geològics en l'àmbit territorial de què es tracte.

c) Identificar la capacitat i intensitat d'ús del patrimoni natural i la biodiversitat i geodiversitat i determinar les alternatives de gestió i les limitacions que hagen d'establir-se a la vista del seu estat de conservació.

d) Formular els criteris orientadors de les polítiques sectorials i ordinadors de les activitats econòmiques i socials, públiques i privades, perquè siguen compatibles amb les exigències contingudes en la present llei.

e) Assenyalar els règims de protecció que siguen procedents per als diferents espais, ecosistemes i recursos naturals presents en el seu àmbit territorial d'aplicació, a fi de mantindre, millorar o restaurar els ecosistemes, la seua funcionalitat i connectivitat.

f) Preveure i promoure l'aplicació de mesures de conservació i restauració dels recursos naturals i els components de la biodiversitat i geodiversitat que ho necessiten.

g) Contribuir a l'establiment i la consolidació de xarxes ecològiques compostes per espais d'alt valor natural, que permeten els moviments i la dispersió de les poblacions d'espècies de la flora i de la fauna i el manteniment dels fluxos que garantisquen la funcionalitat dels ecosistemes.

Article 18. *Abast.*

1. Els efectes dels plans d'ordenació dels recursos naturals tindran l'abast que establisquen les seues pròpies normes d'aprovació.

2. Quan els instruments d'ordenació territorial, urbanística, de recursos naturals i, en general, física, existents resulten contradictoris amb els plans d'ordenació de recursos naturals hauran d'adaptar-se a estos. Mentre la dita adaptació no tinga lloc, les determinacions dels plans

d'ordenació de recursos naturals s'aplicaran, en tot cas, prevalent sobre els dits instruments.

3. Així mateix, els plans d'ordenació dels recursos naturals seran determinants respecte de qualssevol altres actuacions, plans o programes sectorials, sense perjudici del que dispose respecte d'això la legislació autonòmica. Les actuacions, plans o programes sectorials només podran contradir o no acollir el contingut dels plans d'ordenació dels recursos naturals per raons imperioses d'interès públic de primer orde, i en este cas la decisió haurà de motivar-se i fer-se pública.

Article 19. *Contingut mínim.*

Els plans d'ordenació dels recursos naturals tindran com a mínim el contingut següent:

a) Delimitació de l'àmbit territorial objecte d'ordenació i descripció i interpretació de les seues característiques físiques, geològiques i biològiques.

b) Inventari i definició de l'estat de conservació dels components del patrimoni natural i la biodiversitat, dels ecosistemes i els paisatges en l'àmbit territorial de què es tracte, formulant un diagnòstic d'este i una previsió de la seua evolució futura.

c) Determinació dels criteris per a la conservació, protecció, restauració i ús sostenible dels recursos naturals i, en particular, dels components de la biodiversitat i geodiversitat en l'àmbit territorial d'aplicació del Pla.

d) Determinació de les limitacions generals i específiques que respecte dels usos i activitats hagen d'establir-se en funció de la conservació dels components del patrimoni natural i la biodiversitat.

e) Aplicació, si és el cas, d'algun dels règims de protecció d'espais naturals.

f) Establiment dels criteris de referència orientadors en la formulació i l'execució de les diverses polítiques sectorials que incidixen en l'àmbit territorial d'aplicació del pla, perquè siguen compatibles amb els objectius de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

g) Identificació de mesures per a garantir la connectivitat ecològica en l'àmbit territorial objecte d'ordenació.

h) Memòria econòmica sobre els costos i instruments financers previstos per a la seua aplicació.

Article 20. *Corredors ecològics i àrees de muntanya.*

Les administracions públiques preveuran, en la seua planificació ambiental o en els plans d'ordenació dels recursos naturals, mecanismes per a aconseguir la connectivitat ecològica del territori, i establiran o restabliran corredors, en particular entre els espais protegits Xarxa Natura 2000 i entre aquells espais naturals de singular rellevància per a la biodiversitat. Per a això s'atorgarà un paper prioritari als cursos fluvials, les vies pecuàries, les àrees de muntanya i altres elements del territori, lineals i continus, o que actuen com a punts d'enllaç, amb independència que tinguen la condició d'espais naturals protegits.

Les administracions públiques promouran unes directrius de conservació de les àrees de muntanya que tinguen en compte, com a mínim, els valors paisatgístics, hídrics i ambientals d'estes.

Article 21. *Elaboració i aprovació dels plans.*

1. Correspon a les comunitats autònomes l'elaboració i l'aprovació dels plans d'ordenació dels recursos naturals en els seus respectius àmbits competencials.

2. El procediment d'elaboració dels plans inclourà necessàriament tràmits d'audiència als interessats, informació pública i consulta dels interessos socials i institu-

cionals afectats i de les organitzacions sense fins lucratiu que persequisquen l'assoliment dels objectius d'esta llei.

Article 22. Protecció cautelar.

1. Durant la tramitació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals o delimitat un espai natural protegit i mentres este no dispose del corresponent planejament regulador, no podran realitzar-se actes que suposen una transformació sensible de la realitat física i biològica que pugua arribar a fer impossible o dificultar de manera important la consecució dels objectius del dit pla.

2. Iniciat el procediment d'aprovació d'un pla d'ordenació dels recursos naturals i fins que esta es produísca, no podrà atorgar-se cap autorització, llicència o concessió que habilite per a la realització d'actes de transformació de la realitat física, geològica i biològica, sense informe favorable de l'administració actuant.

3. L'informe a què es referix l'apartat anterior haurà de ser substantiat i emés per l'òrgan ambiental de l'administració actuant en un termini màxim de noranta dies.

Article 23. Dels espais naturals sotmesos a règim de protecció preventiva.

Quan de les informacions obtingudes per la comunitat autònoma es deduísca l'existència d'una zona ben conservada, amenaçada per un factor de pertorbació que potencialment pugua alterar este estat, s'establirà un règim de protecció preventiva consistent en:

a) L'obligació dels titulars dels terrenys de facilitar informació i accés als agents de l'autoritat i als representants de les comunitats autònomes, a fi de verificar l'existència dels factors de pertorbació.

b) En el cas de confirmar-se la presència de factors de pertorbació en la zona, que amenacen potencialment el seu estat:

1r. S'iniciarà immediatament el pla d'ordenació dels recursos naturals de la zona, si no està ja iniciat.

2n. Sense perjudi de l'adopció de les mesures previstes en l'article anterior d'esta llei, s'aplicarà, si és el cas, algun règim de protecció, amb compliment previ del tràmit d'audiència als interessats, informació pública i consulta de les administracions afectades.

TÍTOL II

Catalogació, conservació i restauració d'hàbitats i espais del patrimoni natural

CAPÍTOL I

Catalogació d'hàbitats en perill de desaparició

Article 24. El Catàleg Espanyol d'Hàbitats en Perill de Desaparició.

1. Sota la dependència del Ministeri de Medi Ambient, amb caràcter administratiu i àmbit estatal, es crea el Catàleg Espanyol d'Hàbitats en Perill de Desaparició, que s'instrumentarà reglamentàriament, i en el qual s'inclouran els hàbitats en perill de desaparició, la conservació o, si és el cas, la restauració dels quals exigisca mesures específiques de protecció i conservació per trobar-se, almenys, en alguna de les circumstàncies següents:

1r. Tindre la seua àrea de distribució molt reduïda i en disminució.

2n. Haver sigut destruïts en la major part de la seua àrea de distribució natural.

3r. Haver patit un dràstic deteriorament de la seua composició, estructura o funcions ecològiques en la major part de la seua àrea de distribució natural.

4t. Trobar-se en alt risc de transformació irreversible a curt o mitjà termini en una part significativa de la seua àrea de distribució.

2. La inclusió d'hàbitats en el Catàleg Espanyol d'Hàbitats en Perill de Desaparició la durà a terme el Ministeri de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, amb la iniciativa prèvia de les comunitats autònomes o del mateix Ministeri, quan hi haja informació tècnica o científica que així ho aconselle.

3. Qualsevol ciutadà o organització podrà sol·licitar la iniciació del procediment d'inclusió acompanyant a la corresponent sol·licitud una argumentació científica de la mesura proposada.

Article 25. Efectes.

La inclusió d'un hàbitat en el Catàleg Espanyol d'Hàbitats en Perill de Desaparició produirà els efectes següents:

a) Una superfície adequada serà inclosa en algun instrument de gestió o figura de protecció d'espais naturals, nova o ja existent.

b) Les comunitats autònomes definiran i prendran les mesures necessàries per a frenar la recessió i eliminar el risc de desaparició d'estos hàbitats en els instruments de planificació i d'un altre tipus adequats a estos fins.

Article 26. Estratègies i plans de conservació i restauració.

La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i amb l'informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, aprovarà estratègies de conservació i restauració dels hàbitats en perill de desaparició.

Estes estratègies, que constituïran el marc orientatiu dels plans o instruments de gestió adoptats per a la conservació i restauració, inclouran, almenys, un diagnòstic de la situació i de les principals amenaces, i les accions a emprendre.

CAPÍTOL II

Protecció d'espais

Article 27. Definició d'espais naturals protegits.

1. Tindran la consideració d'espais naturals protegits aquells espais del territori nacional, incloent-hi les aigües continentals, i les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció nacional, incloent-hi la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, que complisquen almenys un dels requisits següents i siguen declarats com a tals:

a) Contindre sistemes o elements naturals representatius, singulars, fràgils, amenaçats o d'especial interès ecològic, científic, paisatgístic, geològic o educatiu.

b) Estar dedicats especialment a la protecció i el manteniment de la diversitat biològica, de la geodiversitat i dels recursos naturals i culturals associats.

2. Els espais naturals protegits podran comprendre en el seu perímetre àmbits terrestres exclusivament, simultàniament terrestres i marins, o exclusivament marins.

Article 28. Contingut de les normes reguladores dels espais naturals protegits.

1. Les normes reguladores dels espais naturals protegits, així com els seus mecanismes de planificació de la gestió, determinaran els instruments jurídics, financers i materials que es consideren necessaris per a complir eficaçment els fins perseguits amb la seua declaració.

2. Si se superposen en un mateix lloc distintes figures d'espais protegits, les normes reguladores d'estos, així com els mecanismes de planificació, hauran de ser coordinats, a fi que els diferents règims aplicables en funció de cada categoria conformen un tot coherent.

Article 29. Classificació dels espais naturals protegits.

En funció dels béns i valors a protegir, i dels objectius de gestió a complir, els espais naturals protegits, ja siguen terrestres o marins, es classificaran, almenys, en alguna de les categories següents:

- a) Parcs.
- b) Reserves naturals.
- c) Àrees marines protegides.
- d) Monuments naturals.
- e) Paisatges protegits.

Article 30. Els parcs.

1. Els parcs són àrees naturals que, per raó de la bellesa dels seus paisatges, la representativitat dels seus ecosistemes o la singularitat de la seua flora, de la seua fauna o de la seua diversitat geològica, incloent-hi les seues formacions geomorfològiques, posseïxen uns valors ecològics, estètics, educatius i científics la conservació dels quals mereix una atenció preferent.

2. Els parcs nacionals es regiran per la seua legislació específica.

3. En els parcs es podrà limitar l'aprofitament dels recursos naturals, i prohibiran, en tot cas, els incompatibles amb les finalitats que hagen justificat la seua creació.

4. En els parcs es facilitarà l'entrada de visitants amb les limitacions necessàries per a garantir-ne la protecció.

5. S'elaboraran els plans rectors d'ús i gestió, l'aprovació dels quals correspondrà a l'òrgan competent de la comunitat autònoma. Les administracions competents en matèria urbanística informaran preceptivament sobre els dits plans abans de la seua aprovació.

En estos plans, que seran periòdicament revisats, es fixaran les normes generals d'ús i gestió del parc.

6. Els plans rectors prevaldran sobre el planejament urbanístic. Quan les seues determinacions siguen incompatibles amb les de la normativa urbanística en vigor, esta serà revisada d'ofici pels òrgans competents.

Article 31. Les reserves naturals.

1. Les reserves naturals són espais naturals la creació de les quals té com a finalitat la protecció d'ecosistemes, comunitats o elements biològics que, per la seua raresa, fragilitat, importància o singularitat mereixen una valoració especial.

2. En les reserves estarà limitada l'explotació de recursos, excepte en aquells casos en què esta explotació siga compatible amb la conservació dels valors que es pretenen protegir. Amb caràcter general, estarà prohibida la recollida de material biològic o geològic, excepte en aquells casos que per raons d'investigació, conservació o educatives es permeta, amb la pertinent autorització administrativa prèvia.

Article 32. Àrees marines protegides.

1. Les àrees marines protegides són espais naturals designats per a la protecció d'ecosistemes, comunitats o elements biològics o geològics del medi marí, incloent-hi les àrees intermareal i submareal, que quant a la seua raresa, fragilitat, importància o singularitat, mereixen una protecció especial. Podran adoptar esta categoria específica o protegir-se per mitjà de qualsevol altra figura de protecció d'àrees prevista en esta llei i, en este cas, el seu règim jurídic serà l'aplicable a estes altres figures, sense perjudici de la seua inclusió en la Xarxa d'Àrees Marines Protegides.

2. Per a la conservació de les àrees marines protegides i dels seus valors naturals, s'aprovaran plans o instruments de gestió que establisquen, almenys, les mesures de conservació necessàries i les limitacions d'explotació dels recursos naturals que siguen procedents, per a cada cas i per al conjunt de les àrees incorporables a la Xarxa d'Àrees Marines Protegides.

3. Independentment de la categoria o figura que s'utilitze per a la seua protecció, les limitacions en l'explotació dels recursos pesquers en aigües exteriors es realitzaran d'acord amb el que estableix l'article 18 de la Llei 3/2001, de 26 de març, de Pesca Marítima de l'Estat.

4. La Conferència Sectorial, a proposta de les comunitats autònomes litorals i de l'Administració general de l'Estat, establirà els criteris mínims comuns de gestió aplicables a les àrees marines incloses en la Xarxa.

Article 33. Els monuments naturals.

1. Els monuments naturals són espais o elements de la naturalesa constituïts bàsicament per formacions de notòria singularitat, raresa o bellesa, que mereixen ser objecte d'una protecció especial.

2. Es consideraran també monuments naturals els arbres singulars i monumentals, les formacions geològiques, els jaciments paleontològics i mineralògics, els estratotípus i la resta d'elements de la gea que reuniquen un interès especial per la singularitat o importància dels seus valors científics, culturals o paisatgístics.

3. En els monuments amb caràcter general estarà prohibida l'explotació de recursos, excepte en aquells casos que per raons d'investigació o conservació es permeta, amb la pertinent autorització administrativa prèvia.

Article 34. Els paisatges protegits.

1. Paisatges protegits són parts del territori que les administracions competents, a través del planejament aplicable, pels seus valors naturals, estètics i culturals, i d'acord amb el Conveni del Paisatge del Consell d'Europa, consideren mereixedors d'una protecció especial.

2. Els objectius principals de la gestió dels paisatges protegits són els següents:

- a) La conservació dels valors singulars que els caracteritzen.
- b) La preservació de la interacció harmoniosa entre la naturalesa i la cultura en una zona determinada.

3. En els paisatges protegits es procurarà el manteniment de les pràctiques de caràcter tradicional que contribuïsquen a la preservació dels seus valors i recursos naturals.

Article 35. Requisits per a la declaració dels parcs i les reserves naturals.

1. La declaració dels parcs i reserves naturals exigirà l'elaboració i aprovació prèvia del corresponent pla d'ordenació dels recursos naturals de la zona.

2. Excepcionalment, podran declarar-se parcs i reserves sense l'aprovació prèvia del pla d'ordenació dels recursos naturals, quan hi haja raons que els justifiquen i que es faran constar expressament en la norma que els declare. En este cas haurà de tramitar-se en el termini d'un any, a partir de la declaració de parc o reserva, el corresponent pla d'ordenació.

Article 36. Declaració i gestió dels espais naturals protegits.

1. Correspon a les comunitats autònomes la declaració i la determinació de la fórmula de gestió dels espais naturals protegits en el seu àmbit territorial i en les aigües marines quan, per a estes últimes, en cada cas hi haja continuïtat ecològica de l'ecosistema marí amb l'espai natural terrestre objecte de protecció, avalada per la millor evidència científica existent.

2. En els casos en què un espai natural protegit s'estenga pel territori de dos o més comunitats autònomes, estes establiran de comú acord les fórmules de col·laboració necessàries.

Article 37. Zones perifèriques de protecció.

En les declaracions dels espais naturals protegits podran establir-se zones perifèriques de protecció destinades a evitar impactes ecològics o paisatgístics procedents de l'exterior. Quan siga procedent, en la mateixa norma de creació, s'establiran les limitacions necessàries.

Article 38. Àrees d'influència socioeconòmica.

A fi de contribuir al manteniment dels espais naturals protegits i afavorir el desenrotllament socioeconòmic de les poblacions locals de forma compatible amb els objectius de conservació de l'espai, en les seues disposicions reguladores podran establir-se àrees d'influència socioeconòmica, amb especificació del règim econòmic i les compensacions adequades al tipus de limitacions. Estes àrees estaran integrades, almenys, pel conjunt dels termes municipals on es trobe ubicat l'espai natural de què es tracte i la seua zona perifèrica de protecció.

Article 39. Utilitat pública i dret de tanteig i retracte sobre espais naturals protegits.

1. La declaració d'un espai natural protegit comporta la declaració d'utilitat pública, a efectes expropiatoris dels béns i drets afectats, així com la facultat de la comunitat autònoma per a l'exercici dels drets de tanteig i de retracte respecte dels actes o negocis jurídics de caràcter onerosos i celebrats intervius que comporten la creació, transmissió, modificació o extinció de drets reals que recaiguen sobre béns immobles situats en el seu interior.

2. Per a facilitar l'exercici dels drets de tanteig i retracte, el transmissor notificarà fefaentment a la comunitat autònoma el preu i les condicions essencials de la transmissió pretesa i, si és el cas, una còpia fefaent de l'escriptura pública en què haja sigut instrumentada l'esmentada transmissió. Dins del termini que establisca la legislació de les comunitats autònomes des de la dita notificació, l'administració podrà exercir el dret de tanteig, de manera que s'obligue al pagament del preu convingut en un període no superior a un exercici econòmic.

La comunitat autònoma podrà exercir, en els mateixos termes previstos per al dret de tanteig, el de retracte en el termini que fixe la seua legislació, a partir de la notificació o de la data en què tinga coneixement fefaent de la transmissió.

Els registradors de la propietat i mercantils no inscriuran cap document pel qual es transmeta qualsevol dret real

sobre els béns mencionats, sense que s'acredite haver complert els requisits assenyalats en este apartat.

Els terminis a què es referix este apartat seran prou amplis per a permetre que puguen exercitar-se els drets de tanteig i de retracte.

Article 40. Espais naturals protegits transfronterers.

A proposta de les administracions competents es podran constituir espais naturals protegits de caràcter transfronterer, formats per àrees adjacents, terrestres o marines, protegides per Espanya i un altre estat veí, per mitjà de la subscripció dels corresponents acords internacionals, per a garantir una adequada coordinació de la protecció de les dites àrees.

CAPÍTOL III

Espais protegits Xarxa Natura 2000

Article 41. Xarxa Natura 2000.

1. La Xarxa Ecològica Europea Natura 2000 és una xarxa ecològica coherent composta pels llocs d'importància comunitària, fins a la seua transformació en zones especials de conservació, les dites zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus, la gestió de les quals tindrà en compte les exigències econòmiques, socials i culturals, així com les particularitats regionals i locals.

2. Els llocs d'importància comunitària, les zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus tindran la consideració d'espais protegits, amb la denominació d'espai protegit Xarxa Natura 2000, i amb l'abast i les limitacions que les comunitats autònomes establisquen en la seua legislació i en els corresponents instruments de planificació.

3. El Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, elaborarà, en el marc del Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, unes directrius de conservació de la Xarxa Natura 2000. Estes directrius constituïran el marc orientatiu per a la planificació i gestió dels dits espais i seran aprovades mitjançant un acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

Article 42. Llocs d'importància comunitària i zones especials de conservació.

1. Els llocs d'importància comunitària són aquells espais del conjunt del territori nacional o de les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció nacional, incloent-hi la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, aprovats com a tals, que contribuïxen de manera apreciable al manteniment o, si és el cas, al restabliment de l'estat de conservació favorable dels tipus d'hàbitats naturals i els hàbitats de les espècies d'interés comunitari, que figuren respectivament en els annexos I i II d'esta llei, en la seua àrea de distribució natural.

2. Les comunitats autònomes elaboraran, basant-se en els criteris establits en l'annex III i en la informació científica pertinent, una llista de llocs situats en els seus respectius territoris que puguen ser declarats com a zones especials de conservació. La proposta, que indicarà els tipus d'hàbitats naturals i les espècies autòctones d'interés comunitari existents en els dits llocs, se sotmetrà al tràmit d'informació pública.

El Ministeri de Medi Ambient proposarà la llista a la Comissió Europea per a la seua aprovació com a lloc d'importància comunitària.

Des del moment que s'envie al Ministeri de Medi Ambient la llista dels espais proposats com a llocs

d'importància comunitària, per al seu trasllat a la Comissió Europea, estos passaran a tindre un règim de protecció preventiva que garantisca que no hi haja una minva de l'estat de conservació dels seus hàbitats i espècies fins al moment de la seua declaració formal. L'enviament de la proposta d'un espai com a lloc d'importància comunitària comportarà, en el termini màxim de sis mesos, fer públic en el butlletí oficial de l'administració competent els seus límits geogràfics, els hàbitats i espècies pels quals es van declarar cada un, els hàbitats i espècies prioritaris presents i el règim preventiu que se'ls aplicarà.

3. Una vegada aprovades o ampliades les llistes de llocs d'importància comunitària per la Comissió Europea, estos seran declarats per les comunitats autònomes corresponents com a zones especials de conservació tan prompte com siga possible i com a màxim en un termini de sis anys, junt amb l'aprovació del corresponent pla o instrument de gestió. Per a fixar la prioritat en la declaració d'estes zones caldrà ajustar-se a la importància dels llocs, al manteniment en un estat de conservació favorable o al restabliment d'un tipus d'hàbitat natural d'interés comunitari o d'una espècie d'interés comunitari, així com a les amenaces de deteriorament i destrucció que pesen sobre estes, tot això a fi de mantindre la coherència de la Xarxa Natura 2000.

Article 43. Zones d'especial protecció per a les aus.

Els espais del territori nacional i de les aigües marítimes sota sobirania o jurisdicció nacional, incloent-hi la zona econòmica exclusiva i la plataforma continental, més adequats en nombre i en superfície per a la conservació de les espècies d'aus incloses en l'annex IV d'esta llei i per a les aus migratòries de presència regular a Espanya, seran declarades com a zones d'especial protecció per a les aus, i s'hi establiran mesures per a evitar les pertorbacions i de conservació especials quant al seu hàbitat, per a garantir-ne la supervivència i reproducció. Per al cas de les espècies de caràcter migratori que arriben regularment a territori espanyol, es tindran en compte les necessitats de protecció de les seues àrees de reproducció, alimentació, muda, hivernada i zones de descans, i s'atribuirà particular importància a les zones humides, i molt especialment a les d'importància internacional.

Article 44. Declaració de les zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus.

Les comunitats autònomes, amb el procediment d'informació pública previ, declararan les zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus en el seu àmbit territorial. Les dites declaracions es publicaran en els respectius diaris oficials incloent-hi informació sobre els seus límits geogràfics, els hàbitats i espècies pels quals es van declarar cada un. Se'n donarà compte al Ministeri de Medi Ambient a l'efecte de la seua comunicació a la Comissió Europea, de conformitat amb el que estableix l'article 10 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Article 45. Mesures de conservació de la Xarxa Natura 2000.

1. Respecte de les zones especials de conservació i les zones d'especial protecció per a les aus, les comunitats autònomes fixaran les mesures de conservació necessàries, que responguen a les exigències ecològiques dels tipus d'hàbitats naturals i de les espècies presents en estes àrees, que implicaran:

a) Plans o instruments de gestió adequats, específics als llocs o integrats en altres plans de desenrotllament

que incloguen, almenys, els objectius de conservació del lloc i les mesures apropiades per a mantindre els espais en un estat de conservació favorable.

b) Apropiadades mesures reglamentàries, administratives o contractuals.

2. Igualment, les administracions competents prendran les mesures apropiades, en especial en els dits plans o instruments de gestió, per a evitar en els espais de la Xarxa Natura 2000 el deteriorament dels hàbitats naturals i dels hàbitats de les espècies, així com les alteracions que repercutisquen en les espècies que hagen motivat la designació d'estes àrees, en la mesura que les dites alteracions puguen tindre un efecte apreciable pel que fa als objectius de la present llei.

3. Els òrgans competents hauran d'adoptar les mesures necessàries per a evitar el deteriorament o la contaminació dels hàbitats fora de la Xarxa Natura 2000.

4. Qualsevol pla, programa o projecte que, sense tindre relació directa amb la gestió del lloc o sense ser necessari per a esta, puga afectar de manera apreciable els esmentats llocs, ja siga individualment o en combinació amb altres plans o projectes, se sotmetrà a una adequada avaluació de les seues repercussions en el lloc, que es realitzarà d'acord amb les normes que s'apliquen, d'acord amb el que estableix la legislació bàsica estatal i en les normes addicionals de protecció dictades per les comunitats autònomes, tenint en compte els objectius de conservació del dit lloc. Ateses les conclusions de l'avaluació de les repercussions en el lloc i supeditat al que disposa l'apartat 5 d'este article, els òrgans competents per a aprovar o autoritzar els plans, programes o projectes només podran manifestar la seua conformitat amb estos després d'haver-se assegurat que no causarà perjudici a la integritat del lloc en qüestió i, si és procedent, després d'haver-ho sotmés a informació pública.

5. Si, a pesar de les conclusions negatives de l'avaluació de les repercussions sobre el lloc i a falta de solucions alternatives, ha de realitzar-se un pla, programa o projecte per raons imperioses d'interés públic de primer orde, incloent-hi raons d'indole social o econòmica, les administracions públiques competents prendran totes les mesures compensatòries que siguen necessàries per a garantir que la coherència global de Natura 2000 quede protegida.

La concurrència de raons imperioses d'interés públic de primer orde només podrà declarar-se per a cada supòsit concret:

a) Per mitjà d'una llei.

b) Mitjançant un acord del Consell de Ministres, quan es tracte de plans, programes o projectes que hagen de ser aprovats o autoritzats per l'Administració general de l'Estat, o de l'òrgan de Govern de la comunitat autònoma. El dit acord haurà de ser motivat i públic.

L'adopció de les mesures compensatòries es durà a terme, si és el cas, durant el procediment d'avaluació ambiental de plans i programes i d'avaluació d'impacte ambiental de projectes, d'acord amb el que disposa la normativa aplicable. Les dites mesures s'aplicaran en la fase de planificació i execució que determine l'avaluació ambiental.

Les mesures compensatòries adoptades seran remeses, per la via corresponent, a la Comissió Europea.

6. En cas que el lloc considerat albergue un tipus d'hàbitat natural i/o una espècie prioritària, assenyalats com a tals en els annexos I i II, únicament es podran al·legar les consideracions següents:

a) Les relacionades amb la salut humana i la seguretat pública.

b) Les relatives a conseqüències positives de primordial importància per al medi ambient.

c) Altres raons imperioses d'interès públic de primer orde, amb la consulta prèvia a la Comissió Europea.

7. La realització o l'execució de qualsevol pla, programa o projecte que pugui afectar negativament espècies incloses en els annexos II o IV que hagen sigut catalogades com a espècies en perill d'extinció, únicament es podrà dur a terme quan, en absència d'altres alternatives, concórrega alguna de les causes esmentades en l'apartat anterior. L'adopció de les corresponents mesures compensatòries es durà a terme d'acord amb el que preveu l'apartat 5.

8. Des del moment que el lloc figure en la llista de llocs d'importància comunitària aprovada per la Comissió Europea, este quedarà sotmès al que disposen els apartats 4, 5 i 6 d'este article.

9. Des del moment de la declaració d'una ZEPA, esta quedarà sotmesa al que disposen els apartats 4 i 5 d'este article.

Article 46. *Coherència i connectivitat de la Xarxa.*

A fi de millorar la coherència ecològica i la connectivitat de la Xarxa Natura 2000, les comunitats autònomes, en el marc de les seues polítiques mediambientals i d'ordenació territorial, fomentaran la conservació de corredors ecològics i la gestió d'aquells elements del paisatge i les àrees territorials que resulten essencials o revisten primordial importància per a la migració, la distribució geogràfica i l'intercanvi genètic entre poblacions d'espècies de fauna i flora silvestres.

Article 47. *Vigilància i seguiment.*

Les comunitats autònomes vigilaran l'estat de conservació dels tipus d'hàbitats i les espècies d'interès comunitari, tenint en compte especialment els tipus d'hàbitats naturals prioritaris i les espècies prioritàries, així com de conservació de les espècies d'aus que s'enumeren en l'annex IV, i comunicaran al Ministeri de Medi Ambient els canvis que s'hi hagen produït perquè apareguen en l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat. La dita comunicació es produirà anualment excepte quan això no siga tècnicament possible i, en este cas, haurà d'argumentar-se.

Les comunitats autònomes remetran al Ministeri de Medi Ambient informació sobre les mesures de conservació a què es referix l'article 45.1, l'avaluació dels seus resultats i les propostes de noves mesures a aplicar, a fi que el Ministeri pugui remetre a la Comissió Europea, cada tres i sis anys respectivament, els informes nacionals exigits per les directives comunitàries 79/409/CEE i 92/43/CE reguladores de les zones de la Xarxa Natura 2000.

Article 48. *Canvi de categoria.*

La descatalogació total o parcial d'un espai inclòs en Xarxa Natura 2000 només podrà proposar-se quan així ho justifiquen els canvis provocats en este per l'evolució natural, científicament demostrada, reflectits en els resultats del seguiment definit en l'article anterior.

En tot cas, el procediment incorporarà un tràmit d'informació pública, previ a la remissió de la proposta a la Comissió Europea.

CAPÍTOL IV

Altres figures de protecció d'espais

Article 49. *Àrees protegides per instruments internacionals.*

1. Tindran la consideració d'àrees protegides per instruments internacionals tots aquells espais naturals que siguen formalment designats de conformitat amb el que disposen els convenis i acords internacionals de què siga part Espanya i, en particular, els següents:

a) Els aiguamolls d'importància internacional, del conveni relatiu als aiguamolls d'importància internacional especialment com a hàbitat d'aus aquàtiques.

b) Els llocs naturals de la Llista del Patrimoni Mundial, de la Convenció sobre la Protecció del Patrimoni Mundial, Cultural i Natural.

c) Les àrees protegides, del Conveni per a la Protecció del Medi Ambient Marí de l'Atlàntic del Nord-est (OSPAR).

d) Les zones especialment protegides d'importància per al Mediterrani (ZEPIM), del Conveni per a la Protecció del Medi Marí i de la Regió Costanera del Mediterrani.

e) Els geoparcs, declarats per la UNESCO.

f) Les reserves de la biosfera, declarades per la UNESCO.

g) Les reserves biogenètiques del Consell d'Europa.

2. La declaració o inclusió d'àrees protegides per instruments internacionals serà sotmesa a informació pública i posteriorment publicada en el «Boletín Oficial del Estado» junt amb la informació bàsica i un pla del perímetre comprés per esta.

3. El règim de protecció d'estes àrees serà l'establert en els corresponents convenis i acords internacionals, sense perjudi de la vigència de règims de protecció, ordenació i gestió específics l'àmbit territorial dels quals coincideix totalment o parcialment amb les dites àrees, sempre que s'adeqüen al que preveuen els dits instruments internacionals.

4. El Ministeri de Medi Ambient, amb la participació de les comunitats autònomes, elaborarà, en el marc del Pla Estratègic Estatal del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, unes directrius de conservació de les àrees protegides per instruments internacionals. Estes directrius constituiran el marc orientatiu per a la planificació i gestió dels dits espais i seran aprovades mitjançant un acord de la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

CAPÍTOL V

Inventari Espanyol d'Espais Naturals Protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals

Article 50. *Inventari Espanyol d'Espais Naturals Protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals.*

1. Dependent del Ministeri de Medi Ambient, amb caràcter administratiu i àmbit estatal, es crea l'Inventari Espanyol d'Espais Naturals Protegits, Xarxa Natura 2000 i àrees protegides per instruments internacionals, inclòs en l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat, que s'instrumentarà reglamentàriament.

2. A l'efecte d'homologació i del compliment dels compromisos internacionals en la matèria, els espais naturals inscrits en l'Inventari Espanyol d'Espais Naturals Protegits s'assignaran, junt amb la seua denominació original, a les categories establides internacionalment, en

especial per la Unió Internacional per a la Naturalesa (UICN).

3. Les comunitats autònomes facilitaràn la informació necessària corresponent per a mantindre actualitzat l'Inventari.

Article 51. *Alteració de la delimitació dels espais protegits.*

1. Només podrà alterar-se la delimitació d'espais naturals protegits o de la Xarxa Natura 2000, reduint la seua superfície total o excloent-ne terrenys, quan així ho justifiquen els canvis provocats en estos per la seua evolució natural, científicament demostrada. En el cas d'alteracions en les delimitacions d'espais protegits Xarxa Natura 2000, els canvis deguts a l'evolució natural hauran d'aparèixer degudament reflectits en els resultats del seguiment previst en l'article 47.

2. Tota alteració de la delimitació d'àrees protegides haurà de sotmetre's a informació pública, que en el cas dels espais protegits Xarxa Natura 2000 es farà de manera prèvia a la remissió de la proposta de descatalogació a la Comissió Europea i l'acceptació per part d'esta de la descatalogació.

3. El compliment del que preveuen els paràgrafs anteriors no eximirà de les normes addicionals de protecció que establisquen les comunitats autònomes.

TÍTOL III

Conservació de la biodiversitat

CAPÍTOL I

Conservació «in situ» de la biodiversitat autòctona silvestre

Article 52. *Garantia de conservació d'espècies autòctones silvestres.*

1. Les comunitats autònomes adoptaran les mesures necessàries per a garantir la conservació de la biodiversitat que viu en estat silvestre, tenint en compte preferentment la preservació dels seus hàbitats i establint règims específics de protecció per a aquelles espècies silvestres la situació de les quals així ho requerisca, incloent-les en alguna de les categories mencionades en els articles 53 i 55 d'esta llei.

Igualment, hauran d'adoptar les mesures que siguen pertinents perquè la recollida en la naturalesa d'espècimens de les espècies de fauna i flora silvestres d'interés comunitari, que s'enumeren en l'annex VI, així com la gestió de la seua explotació siguen compatibles amb el manteniment d'estes en un estat de conservació favorable.

2. Les administracions públiques competents prohibiran la introducció d'espècies, subespècies o races geogràfiques al·lòctones quan estes siguen susceptibles de competir amb les espècies silvestres autòctones, alterar la seua puresa genètica o els equilibris ecològics.

3. Queda prohibit matar, danyar, molestar o inquietar intencionadament els animals silvestres, siga quin siga el mètode emprat o la fase del seu cicle biològic.

Esta prohibició inclou la seua retenció i captura en viu, la destrucció, el dany, la recollida i la retenció dels seus nius, de les seues cries o dels seus ous, estos últims inclús estant buits, així com la possessió, el transport, el tràfic i el comerç d'exemplars vius o morts o de les seues restes, incloent-hi el comerç exterior.

Per als animals no compresos en alguna de les categories definides en els articles 53 i 55, estes prohibicions

no s'aplicaran en els supòsits amb regulació específica, en especial en la legislació de forests, caça, agricultura, pesca continental i pesca marítima.

4. S'avaluarà la conveniència de reintroduir tàxons extingits, però dels quals encara hi ha poblacions silvestres o en captivitat, tenint en compte les experiències anteriors i les directrius internacionals en la matèria, i amb l'adequada participació i audiència públiques. Mentres es realitza esta avaluació, les administracions públiques podran adoptar les mesures adequades per a garantir la conservació de les àrees potencials per a escometre estes reintroduccions.

En el cas d'espècies susceptibles d'estendre's pel territori de diverses comunitats autònomes, el programa de reintroducció haurà de ser presentat a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i aprovat prèviament per la Conferència Sectorial de Medi Ambient.

Article 53. *Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial.*

1. Es crea la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial, que s'instrumentarà reglamentàriament, amb la consulta prèvia a les comunitats autònomes i que inclourà espècies, subespècies i poblacions que siguen mereixedores d'una atenció i protecció particular en funció del seu valor científic, ecològic, cultural, per la seua singularitat, raresa, o grau d'amenaça, així com aquelles que figuren com a protegides en els annexos de les directives i els convenis internacionals ratificats per Espanya.

La llista tindrà caràcter administratiu i àmbit estatal, i dependrà del Ministeri de Medi Ambient.

2. La inclusió, canvi de categoria o exclusió d'un tàxon o població en esta llista la durà a terme el Ministeri de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, amb la iniciativa prèvia de les comunitats autònomes, quan hi haja informació tècnica o científica que així ho aconselle. Quan es tracte de tàxons o poblacions protegides en els annexos de les normes o decisions de la Unió Europea, com els que s'enumeren en l'annex V, o en els instruments internacionals ratificats per Espanya, la inclusió en la llista la produirà d'ofici el Ministeri de Medi Ambient, que notificarà prèviament esta inclusió a la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Qualsevol ciutadà o organització podrà sol·licitar la iniciació del procediment d'inclusió, canvi de categoria o exclusió acompanyant a la corresponent sol·licitud una argumentació científica de la mesura proposada.

3. La inclusió d'un tàxon o població en la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial comportarà l'avaluació periòdica del seu estat de conservació.

4. Les comunitats autònomes, en els seus respectius àmbits territorials, podran establir llistes d'espècies silvestres en règim de protecció especial i determinar les prohibicions i actuacions suplementàries que es consideren necessàries per a la seua preservació.

Article 54. *Prohibicions per a les espècies incloses en la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial.*

1. La inclusió en la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial d'una espècie, subespècie o població comporta les següents prohibicions genèriques:

a) Tractant-se de plantes, fongs o algues, la de recollir-les, tallar-les, mutilar-les, arrancar-les o destruir-les intencionadament en la naturalesa.

b) Tractant-se d'animals, incloent-hi les seues larves, cries o ous, la de qualsevol actuació feta amb el propòsit de matar-los, capturar-los, perseguir-los o molestar-los, així com la destrucció o el deteriorament dels seus nius, vivers i àrees de reproducció, hivernada o repòs.

c) En ambdós casos, posseir, naturalitzar, transportar, vendre, comerciar o intercanviar, oferir amb fins de venda o intercanvi, importar o exportar exemplars vius o morts, així com els seus propàguls o restes, excepte en els casos que reglamentàriament es determinen.

Estes prohibicions s'aplicaran a totes les fases del cicle biològic d'estes espècies, subespècies o poblacions.

2. Les comunitats autònomes establiran un sistema de control de captures o morts accidentals i, a partir de la informació recollida en este, adoptaran les mesures necessàries perquè estes no tinguen repercussions negatives importants en les espècies incloses en la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial, i es minimitzen en el futur.

Article 55. *Catàleg Espanyol d'Espècies Amenazades.*

1. En el si de la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial, s'estableix el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenazades que inclourà, quan hi haja informació tècnica o científica que així ho aconselle, els tàxons o poblacions de la biodiversitat amenaçada, i els introduirà en algunes de les categories següents:

a) En perill d'extinció: tàxons o poblacions la supervivència dels quals és poc probable si els factors causals de la seua actual situació continuen actuant.

b) Vulnerable: tàxons o poblacions que corren el risc de passar a la categoria anterior en un futur immediat si els factors adversos que actuen sobre estos no són corregits.

2. La catalogació, descatalogació o canvi de categoria d'un tàxon o població en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenazades els realitzarà el Ministeri de Medi Ambient a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, a iniciativa de les comunitats autònomes o del mateix Ministeri, quan hi haja informació tècnica o científica que així ho aconselle.

Qualsevol ciutadà o organització podrà sol·licitar la iniciació del procediment d'inclusió, canvi de categoria o exclusió acompanyant a la corresponent sol·licitud una argumentació científica de la mesura proposada.

3. Les comunitats autònomes, en els seus respectius àmbits territorials, podran establir catàlegs d'espècies amenaçades, i establiran, a més de les categories relacionades en este article, altres d'específiques, determinant les prohibicions i actuacions suplementàries que es consideren necessàries per a la seua preservació.

4. Les comunitats autònomes podran, si és el cas, incrementar el grau de protecció de les espècies del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenazades en els seus catàlegs autonòmics, i incloure-les en una categoria superior d'amenaça.

Article 56. *Efectes de la inclusió en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenazades.*

1. Pel que fa al Catàleg Espanyol d'Espècies Amenazades:

a) La inclusió d'un tàxon o població en la categoria «en perill d'extinció» comportarà, en un termini màxim de tres anys, l'adopció d'un pla de recuperació que incloga les mesures més adequades per al compliment dels objectius buscats i, si és el cas, la designació d'àrees crítiques.

En les àrees crítiques, i en les àrees de potencial reintroducció o expansió d'estos tàxons o poblacions definides com a tals en els plans de recuperació, es fixaran mesures de conservació i instruments de gestió, específics per a estes àrees o integrats en altres plans, que eviten les afeccions negatives per a les espècies que hagen motivat la designació d'eixes àrees.

b) La inclusió d'un tàxon o població en la categoria de «vulnerable» comportarà l'adopció d'un pla de conservació que incloga les mesures més adequades per al compliment dels objectius buscats, en un termini màxim de cinc anys.

c) Per a aquells tàxons o poblacions que compartixen els mateixos problemes de conservació o àmbits geogràfics semblants, es podran elaborar plans que comprenguin diversos tàxons o poblacions simultàniament.

d) Per a les espècies o poblacions que visquen exclusivament o en alta proporció en espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 o àrees protegides per instruments internacionals, els plans es podran articular a través de les figures de planificació i gestió corresponents dels dits espais.

2. Les comunitats autònomes elaboraran i aprovaran els plans de recuperació i conservació per a les espècies amenaçades.

Article 57. *Estratègies de conservació d'espècies amenaçades.*

La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i amb un informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, aprovarà les estratègies de conservació d'espècies amenaçades presents en més d'una comunitat autònoma, i donarà prioritat als tàxons amb major grau d'amenaça i les estratègies de lluita contra les principals amenaces per a la biodiversitat; també donarà prioritat a les que afecten un nombre més gran d'espècies incloses en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenazades, com l'ús il·legal de substàncies tòxiques, l'electrocució i la col·lisió amb línies elèctriques o el plumbeisme.

Estes estratègies, que constituïran el marc orientatiu dels plans de recuperació i conservació, inclouran almenys un diagnòstic de la situació i de les principals amenaces per a les espècies i les accions a emprendre per a la seua recuperació.

Article 58. *Excepcions.*

1. Les prohibicions establides en este capítol podran quedar sense efecte, amb l'autorització prèvia administrativa de la comunitat autònoma, si no hi ha una altra solució satisfactòria i sense que això supose perjudicar el manteniment en un estat de conservació favorable de les poblacions de què es tracte, en la seua àrea de distribució natural, quan concórrega alguna de les circumstàncies següents:

a) Si de la seua aplicació es deriven efectes perjudicials per a la salut i la seguretat de les persones.

b) Per a previndre perjudicis importants als cultius, el bestiar, els boscos, la pesca i la qualitat de les aigües.

c) Quan siga necessari per raó d'investigació, educació, repoblació o reintroducció, o quan es necessite per a la cria en captivitat orientada als dits fins.

d) En el cas de les aus, per a previndre accidents en relació amb la seguretat aèria.

e) Per a permetre, en condicions estrictament controlades i per mitjà de mètodes selectius, la captura, retenció o qualsevol altra explotació prudent de determi-

nades espècies no incloses en la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial, en xicotetes quantitats i amb les limitacions necessàries per a garantir la seua conservació.

f) Per a protegir la flora i la fauna silvestres i els hàbitats naturals.

2. En el cas d'autoritzacions excepcionals en què concórreguen les circumstàncies previstes en l'apartat e), la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat establirà els mecanismes necessaris per a garantir, basant-se en dades científiques rigoroses, que el nivell màxim nacional de captures, per a cada espècie, s'ajusta al concepte de «xicotetes quantitats». Igualment, s'establiran les quotes màximes de captura que podran ser concedides per a cada espècie, així com els sistemes de control del compliment de les dites mesures que hauran de ser exercides abans i durant el període autoritzat per a efectuar la captura, retenció o explotació prudent, sense perjudici dels controls addicionals que han d'establir-se també una vegada transcorregut el dit període.

3. L'autorització administrativa a què es referixen els apartats anteriors haurà de ser pública, motivada i especificar:

- L'objectiu i la justificació de l'acció.
- Les espècies a què es referisca.
- Els mitjans, les instal·lacions, els sistemes o mètodes a emprar i els seus límits, així com les raons i el personal qualificat per la seua ocupació.
- La naturalesa i les condicions de risc, les circumstàncies de temps i lloc i, si és procedent, les solucions alternatives no adoptades i les dades científiques utilitzades.
- Les mesures de control que s'aplicaran.

4. Les comunitats autònomes comunicaran al Ministeri de Medi Ambient les autoritzacions acordades segons el que preveu este article, a l'efecte de la seua posterior notificació a la Comissió Europea i als organismes internacionals pertinents, i assenyalaran, en cada cas, els controls exercits i els resultats obtinguts d'estos.

CAPÍTOL II

Conservació «ex situ»

Article 59. *Propagació d'espècies silvestres amenaçades.*

1. Com a complement a les accions de conservació «in situ», per a les espècies incloses en el Catàleg Estatal d'Espècies Amenaçades, la Comissió Estatal de Patrimoni Natural i la Biodiversitat impulsarà el desenrotllament de programes de cria o propagació fora del seu hàbitat natural, en especial quan estos programes hagen sigut previstos en les estratègies de conservació o plans de recuperació o conservació.

Estos programes estaran dirigits a la constitució de reserves genètiques i/o a l'obtenció d'exemplars aptes per a la seua reintroducció al medi natural.

2. A este efecte, en el marc de l'esmentada comissió, les administracions implicades acordaran la designació i condicions dels centres de referència a escala nacional, que exerciran la coordinació dels respectius programes de conservació «ex situ».

3. Les organitzacions sense ànim de lucre, els parcs zoològics, els aquaris, els jardins botànics i els centres públics i privats d'investigació o conservació podran participar en els programes de cria en captivitat i propagació d'espècies amenaçades.

Article 60. *Xarxa i Inventari Espanyol de Bancs de Material Biològic i Genètic.*

1. A fi de preservar el patrimoni genètic i biològic de les espècies silvestres i d'integrar en els programes de conservació les operacions «ex situ» i «in situ», la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat promourà l'existència d'una xarxa de bancs de material biològic i genètic. La dita xarxa donarà prioritat, entre d'altres, a la preservació de material biològic i genètic procedent de tàxons autòctons de flora i fauna silvestres amenaçades, i en especial de les espècies amenaçades endèmiques.

2. Les comunitats autònomes hauran de mantindre un registre dels bancs de material biològic i genètic d'espècies silvestres situats en el seu territori, amb informació actualitzada sobre les col·leccions de material biològic i genètic de fauna i flora silvestres que mantinguen en les seues instal·lacions.

3. Es crea l'Inventari Espanyol de Bancs de Material Biològic i Genètic d'espècies silvestres, dependent del Ministeri de Medi Ambient, que tindrà caràcter informatiu i en el qual s'inclouran les dades facilitades per les comunitats autònomes.

CAPÍTOL III

Prevenió i control de les espècies exòtiques invasores

Article 61. *Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores.*

1. Es crea el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, l'estructura i funcionament del qual es regularà reglamentàriament, i en el qual s'inclouran, quan hi haja informació tècnica o científica que així ho aconselle, totes aquelles espècies i subespècies exòtiques invasores que constituïsquen una amenaça greu per a les espècies autòctones, els hàbitats o els ecosistemes, l'agronomia o per als recursos econòmics associats a l'ús del patrimoni natural.

Depèn del Ministeri de Medi Ambient, amb caràcter administratiu i àmbit estatal.

2. La inclusió d'una espècie en el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores la durà a terme el Ministeri de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, amb la iniciativa prèvia de les comunitats autònomes o del mateix Ministeri, quan hi haja informació tècnica o científica que així ho aconselle.

Qualsevol ciutadà o organització podrà sol·licitar la iniciació del procediment d'inclusió o exclusió d'una espècie o subespècie, acompanyant a la corresponent sol·licitud una argumentació científica de la mesura proposada.

3. La inclusió en el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores comporta la prohibició genèrica de possessió, transport, tràfic i comerç d'exemplars vius o morts, de les seues restes o propàguls, incloent-hi el comerç exterior. Esta prohibició podrà quedar sense efecte, amb l'autorització administrativa prèvia, quan siga necessari per raons d'investigació, salut o seguretat de les persones.

4. Les comunitats autònomes duren a terme un seguiment de les espècies exòtiques amb potencial invasor, en especial d'aquelles que han demostrat eixe caràcter en altres països o regions, a fi de proposar, arribat el cas, la seua inclusió en el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores.

5. El Ministeri de Medi Ambient i les comunitats autònomes, en el marc de la Comissió Estatal del Patrimoni Natural i la Biodiversitat, elaboraran estratègies que

continguen les directrius de gestió, control i possible eradicació de les espècies del Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, i atorgaran prioritat a aquelles espècies que suposen un major risc per a la conservació de la fauna, la flora o els hàbitats autòctons amenaçats, amb particular atenció a la biodiversitat insular. La Conferència Sectorial de Medi Ambient, a proposta de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, i amb un informe previ del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, aprovarà estes estratègies, que tindran caràcter orientatiu.

6. Les comunitats autònomes, en els seus respectius àmbits territorials, podran establir catàlegs d'espècies exòtiques invasores, i determinar les prohibicions i actuacions suplementàries que es consideren necessàries per a la seua eradicació.

CAPÍTOL IV

De la protecció de les espècies en relació amb la caça i la pesca continental

Article 62. *Espècies objecte de caça i pesca.*

1. La caça i la pesca en aigües continentals només podrà realitzar-se sobre les espècies que determinen les comunitats autònomes, declaració que en cap cas podrà afectar les espècies incloses en la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial, o les prohibides per la Unió Europea.

2. En tot cas, l'exercici de la caça i la pesca continental es regularà de manera que queden garantits la conservació i el foment de les espècies autoritzades per a este exercici, per a la qual cosa les comunitats autònomes determinaran els terrenys i les aigües on puguen realitzar-se estes activitats, així com les dates hàbils per a cada espècie.

3. Amb caràcter general, s'establixen les següents prohibicions i limitacions relacionades amb l'activitat cinegètica i aquícola en aigües continentals:

a) Queden prohibides la tinença, utilització i comercialització de tots els procediments massius o no selectius per a la captura o mort d'animals, en particular els enumerats en l'annex VII, així com aquells procediments que puguen causar localment la desaparició de les poblacions d'una espècie, o torbar-ne greument la tranquil·litat.

En particular, queden incloses en el paràgraf anterior la tinença, utilització i comercialització dels procediments per a la captura o mort d'animals i modes de transport prohibits per la Unió Europea, que s'enumeren, respectivament, en les lletres a) i b) de l'annex VII.

Sempre que no hi haja una altra solució satisfactòria alternativa, esta prohibició podrà no ser aplicable si es complixen estos dos requisits:

1r. Que concórreguen les circumstàncies i condicions enumerades en l'article 58.1, i

2n. Que es tracte d'espècies d'animals d'interés comunitari no considerades de protecció estricta en la normativa de la Unió Europea.

b) Queda prohibit, amb caràcter general, l'exercici de la caça d'aus durant l'època de zel, reproducció i cria i la caça durant el trajecte de tornada cap als llocs de cria en el cas d'espècies migratòries.

c) Només podran ser objecte de comercialització, vives o mortes, les espècies que reglamentàriament es determinen, d'acord amb els convenis internacionals i la normativa de la Unió Europea.

d) Es podran establir moratòries temporals o prohibicions especials quan raons d'orde biològic o sanitari ho aconsellen. En relació amb les espècies objecte de caça i pesca, quan hi haja raons d'orde biològic o sanitari que

aconsellen l'establiment de moratòries temporals o prohibicions especials, la Comissió Estatal del Patrimoni Natural i la Biodiversitat podrà elaborar informes que puguen ser utilitzats per les comunitats autònomes per a la determinació de les dites moratòries o prohibicions.

e) En relació amb l'activitat cinegètica i aquícola, queda prohibida la introducció d'espècies al·lòctones. En el cas d'introduccions accidentals o il·legals, no es podrà autoritzar en cap cas el seu aprofitament cinegètic o piscícola, i es promouran les mesures apropiades de control d'espècies per a la seua eradicació.

f) Les closes i tanques de terrenys, la instal·lació de les quals estarà subjecta a autorització administrativa, hauran de construir-se de tal manera que, en la totalitat del seu perímetre, no impedisquen la circulació de la fauna silvestre no cinegètica i eviten els riscos d'endogàmia en les espècies cinegètiques. Les administracions públiques competents establiran la superfície mínima que han de tindre les unitats de gestió per a permetre la instal·lació d'estes closes i així garantir la lliure circulació de la fauna silvestre no cinegètica i evitar els riscos d'endogàmia en les espècies cinegètiques.

Per a les closes i tanques no cinegètiques, les comunitats autònomes podran excloure esta obligació per causes de sanitat animal.

g) Els mètodes de captura de predadors que siguen autoritzats per les comunitats autònomes hauran d'haver sigut homologats basant-se en els criteris de selectivitat i benestar animal fixats pels acords internacionals. La utilització d'estos mètodes només podrà ser autoritzada, per mitjà d'una acreditació individual atorgada per la comunitat autònoma. No podran tindre consideració de predador, a l'efecte d'este paràgraf, les espècies incloses en la Llista d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial.

h) Quan es comprove que la gestió cinegètica desenvolupada en una finca afecte negativament la renovació o sostenibilitat dels recursos, les administracions públiques competents podran suspendre totalment o parcialment la vigència dels drets de caça.

i) Les administracions públiques competents vetllaran perquè les soltes i repoblacions amb espècies cinegètiques no suposen una amenaça per a la conservació d'estes o altres espècies en termes genètics o poblacionals.

j) Es prohibeix la tinença i l'ús de municions que continga plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu, quan estes activitats s'exercisquen en zones humides incloses en la Llista del Conveni sobre Aiguamolls d'Importància Internacional, en les de la Xarxa Natura 2000 i en les incloses en espais naturals protegits.

Article 63. *Caça de la perdiu amb reclam.*

L'administració competent podrà autoritzar la modalitat de la caça de perdiu amb reclam mascle en els llocs on siga tradicional i amb les limitacions necessàries per a garantir la conservació de l'espècie.

Article 64. *Inventari Espanyol de Caça i Pesca.*

L'Inventari Espanyol de Caça i Pesca, dependent del Ministeri de Medi Ambient, mantindrà la informació més completa de les poblacions, captures i evolució genètica de les espècies la caça o pesca de les quals estiguen autoritzades, amb especial atenció a les espècies migradores.

S'inclouran en l'Inventari les dades que faciliten els òrgans competents de les comunitats autònomes. Amb este objecte, els titulars dels drets cinegètics i piscícoles i, en general, els caçadors i pescadors, estaran obligats a subministrar la corresponent informació a les comunitats autònomes.

TÍTOL IV

**Ús sostenible del patrimoni natural
i de la biodiversitat**

CAPÍTOL I

**Xarxa Espanyola de Reserves de la Biosfera i programa
Persona i Biosfera (Programa MaB)**

Article 65. *La Xarxa de Reserves de la Biosfera.*

La Xarxa de Reserves de la Biosfera Espanyoles constituïx un subconjunt definit i recognoscible de la Xarxa Mundial de Reserves de la Biosfera, conjunt d'unitats físiques sobre les quals es projecta el programa «Persona i Biosfera» (Programa MaB) de la UNESCO.

Article 66. *Objectius de la Xarxa Espanyola de Reserves de la Biosfera.*

1. Els objectius de la Xarxa Espanyola de Reserves de la Biosfera són:

a) Mantindre un conjunt definit i interconnectat de «laboratoris naturals», estacions comparables de seguiment de les relacions entre les comunitats humanes i els territoris en què es mouen, amb especial atenció als processos de mútua adaptació i als canvis generats.

b) Assegurar l'efectiva comparació contínua i la transferència de la informació així generada als escenaris en què siga aplicable.

c) Promoure la generalització de models d'ordenació i gestió sostenible del territori.

2. El Comitè MaB espanyol és l'òrgan col·legiat de caràcter assessor i científic, adscrit al Ministeri de Medi Ambient, la composició, els continguts i les funcions del qual es definiran reglamentàriament. El Comitè MaB realitzarà les avaluacions preceptives de cada Reserva de la Biosfera, i valorarà la seua adequació als objectius i exigències establides i, si és el cas, proposant la correcció dels aspectes contradictoris.

Article 67. *Característiques de les reserves de la Biosfera.*

Les reserves de biosfera, per a la seua integració i manteniment com a tals, hauran de respectar les directrius i normes aplicables de la UNESCO i comptar, com a mínim, amb:

a) Una ordenació espacial integrada per:

1r. Una o diverses zones nucli de la reserva que siguin espais naturals protegits, amb els objectius bàsics de preservar la diversitat biològica i els ecosistemes, que compten amb l'adequat planejament d'ordenació, ús i gestió que potencie bàsicament els dits objectius.

2n. Una o diverses zones de protecció de les zones nucli, que permeten la integració de la conservació bàsica de la zona nucli amb el desenrotllament ambientalment sostenible en la zona de protecció a través del corresponent planejament d'ordenació, ús i gestió, específic o integrat en el planejament de les respectives zones nucli.

3r. Una o diverses zones de transició entre la reserva i la resta de l'espai, que permeten incentivar el desenrotllament socioeconòmic per a la millora del benestar de la població, aprofitant els potencials i recursos específics de la reserva de forma sostenible, respectant els objectius d'esta i del Programa Persona i Biosfera.

b) Unes estratègies específiques d'evolució cap als objectius assenyalats, amb el seu corresponent programa d'actuació i un sistema d'indicadors adaptat a l'establert

pel Comitè MaB Espanyol, que permeta valorar el grau de compliment dels objectius del Programa MaB.

c) Un òrgan de gestió responsable del desenrotllament de les estratègies, línies d'acció i programes.

CAPÍTOL II

Accés als recursos genètics procedents de tàxons silvestres i distribució de beneficis

Article 68. *Accés i ús dels recursos genètics procedents de tàxons silvestres.*

1. L'accés als recursos genètics procedents de tàxons silvestres i el repartiment de beneficis derivats de la seua utilització es regirà pel que disposa el Conveni sobre la Diversitat Biològica i els seus instruments de desenrotllament, i, si és el cas, el Tractat Internacional sobre Recursos Fitogenètics per a l'Alimentació i l'Agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO).

2. L'accés a estos recursos genètics podrà sotmetre's per real decret als requeriments de consentiment previ informat i condicions mútuament acordades, fent ús de les potestats que atribuïx l'article 15 del Conveni sobre la Diversitat Biològica als estats membres. En este supòsit, la competència per a prestar el consentiment i negociar les condicions correspondrà a les comunitats autònomes del territori de les quals procedisquen els recursos genètics o en el territori de les quals estiguen localitzades les institucions de conservació «ex situ» d'on estos procedisquen.

3. Amb independència del que establix l'apartat anterior, les comunitats autònomes, en el seu àmbit territorial, podran establir condicions a l'accés de recursos genètics «in situ» quan la seua recol·lecció requereisca especial protecció per a preservar la seua conservació i utilització sostenible, i ho notificaran a l'òrgan designat pel Ministeri de Medi Ambient com a punt focal en la matèria a l'efecte que este informe els òrgans de cooperació de la Unió Europea competents en la matèria i els òrgans del Conveni sobre la Diversitat Biològica.

CAPÍTOL III

Comerç internacional d'espècies silvestres

Article 69. *Comerç internacional d'espècies silvestres.*

1. El comerç internacional d'espècies silvestres es durà a terme de manera sostenible i d'acord amb la legislació internacional, en particular la Convenció sobre el Comerç Internacional d'Espècies Amenaçades de Fauna i Flora Silvestres, el Conveni sobre la Diversitat Biològica, el Tractat Internacional sobre Recursos Fitogenètics per a l'Alimentació i l'Agricultura de l'Organització Mundial per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO) i la normativa comunitària sobre protecció de les espècies amenaçades per mitjà del control del comerç.

2. El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç mantindrà un registre de les importacions i exportacions d'espècies silvestres el comerç de les quals estiga regulat, i elaborarà, amb una periodicitat anual, informes que permeten realitzar l'anàlisi dels nivells i les tendències del comerç internacional d'estes espècies protegides.

3. El Ministeri de Medi Ambient avaluarà, almenys cada cinc anys, a partir de les dades de les estadístiques comercials, el comerç internacional de vida silvestre a Espanya i comunicarà les seues conclusions al Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, junt amb una proposta de mesures que permeten adoptar, si és procedent, les

actuacions necessàries per a assegurar la sostenibilitat del dit comerç.

El Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç valorarà la proposta i, si és el cas, la traslladarà a la Comissió Europea.

CAPÍTOL IV

Coneixements tradicionals

Article 70. *Promoció dels coneixements tradicionals per a la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.*

D'acord amb les normes, resolucions i principis del Conveni sobre la Diversitat Biològica i de l'Organització Mundial de Propietat Intel·lectual, les administracions públiques:

a) Preservaran, mantindran i fomentaran els coneixements i les pràctiques d'utilització consuetudinària que siguin d'interès per a la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat.

b) Promouran que els beneficis derivats de la utilització d'estos coneixements i pràctiques es compartisquen equitativament.

c) Promouran la realització d'inventaris dels coneixements tradicionals rellevants per a la conservació i l'ús sostenible de la biodiversitat i geodiversitat, amb especial atenció als etnobotànics. Estos s'integraran en l'Inventari Espanyol dels Coneixements Tradicionals relatius al patrimoni natural i la biodiversitat.

TÍTOL V

Foment del coneixement, la conservació i restauració del patrimoni natural i la biodiversitat

Article 71. *Ajudes a entitats sense ànim de lucre.*

El Ministeri de Medi Ambient podrà concedir ajudes a les entitats sense ànim de lucre d'àmbit estatal per al desenvolupament d'actuacions que afecten més d'una comunitat autònoma i que tinguen com a objecte la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, amb l'acceptació prèvia, si és el cas, de les comunitats autònomes la gestió del patrimoni natural i de la biodiversitat de les quals siga afectada per les actuacions.

Article 72. *Promoció de la custòdia del territori.*

1. Les administracions públiques fomentaran la custòdia del territori per mitjà d'acords entre entitats de custòdia i propietaris de finques privades o públiques que tinguen com a objectiu principal la conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

2. L'Administració general de l'Estat, quan siga titular de terrenys situats en espais naturals, podrà dur a terme la subscripció d'acords de cessió de la gestió, total o parcial, d'estos, a entitats de custòdia del territori. Estos acords per a la cessió de la gestió s'establiran per escrit en forma de conveni administratiu plurianual que preveurà el sistema de finançament per al seu desplegament, bé per mitjà d'aportacions econòmiques, edificacions, equipaments, maquinària, vehicles o qualsevol altre bé o servei, així com les directrius mínimes de gestió, fixades en un precedent pla de gestió.

Article 73. *Incentius a les externalitats positives en l'àmbit dels espais protegits i dels acords de custòdia del territori.*

1. Les comunitats autònomes regularan els mecanismes i les condicions per a incentivar les externalitats positives de terrenys que es troben ubicats en espais declarats protegits o en els quals hi hagen acords de custòdia del territori degudament formalitzats pels seus propietaris davant d'entitats de custòdia. Per a això es tindran en compte, entre altres, els següents servicis prestats pels ecosistemes:

a) La conservació, restauració i millora del patrimoni natural, de la biodiversitat, geodiversitat i del paisatge en funció de les mesures específicament adoptades per a este fi, amb especial atenció a hàbitats i espècies amenaçats.

b) La fixació de diòxid de carboni com a mesura de contribució a la mitigació del canvi climàtic.

c) La conservació dels sòls i del règim hidrològic com a mesura de lluita contra la desertificació, en funció del grau en què la coberta vegetal i les pràctiques productives que contribuïsquen a reduir la pèrdua o degradació del sòl i dels recursos hídrics superficials i subterranis.

d) La recàrrega d'aqüífers i la prevenció de riscos geològics.

Article 74. *El Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.*

1. Es crea el Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, a fi de posar en pràctica aquelles mesures destinades a recolzar la consecució dels objectius d'esta llei, així com la gestió forestal sostenible, la prevenció estratègica d'incendis forestals i la protecció d'espais forestals i naturals en el finançament dels quals participe l'Administració general de l'Estat.

El dit fons podrà finançar accions de naturalesa plurianual i actuarà com a instrument de cofinançament destinat a assegurar la cohesió territorial. El fons es dotarà amb les partides assignades en els Pressupostos Generals de l'Estat, incloent-hi les dotacions que siguin objecte de cofinançament per aquells instruments financers comunitaris destinats als mateixos fins i amb altres fonts de finançament que puguen establir-se en el futur.

2. Seran objectius del Fons:

a) Promoure, a través dels incentius adequats, la inversió, la gestió i l'ordenació del patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat, en particular, l'elaboració de plans, instruments i projectes de gestió d'espais naturals protegits, de la Xarxa Natura 2000 i de les àrees protegides per instruments internacionals, i d'ordenació dels recursos naturals, així com de la conservació «in situ» i «ex situ» d'espècies del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

b) Desenrotllar altres accions i crear altres instruments addicionals que contribuïsquen a la defensa i sostenibilitat dels espais naturals protegits, de la Xarxa Natura 2000 i de les àrees protegides per instruments internacionals, i d'ordenació dels recursos naturals, així com de la conservació d'espècies del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades.

c) Fer viables els models sostenibles de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat, en especial en espais naturals protegits, en la Xarxa Natura 2000 i en les àrees protegides per instruments internacionals.

d) Contribuir a l'execució de les mesures incloses en les estratègies i plans de conservació d'hàbitats en perill de desaparició i espècies catalogades.

e) Promoure, a través dels incentius adequats, la inversió, la gestió i l'ordenació forestal, en particular,

l'elaboració de projectes d'ordenació de forests o de plans dasocràtics.

f) Instituir mecanismes financers destinats a fer viables els models de gestió sostenible en matèria de silvicultura, activitats cinegètiques i piscícoles.

g) Valorar i promoure les funcions ecològiques, socials i culturals dels espais forestals i les dutes a terme pels agents socials i econòmics lligats als espais naturals protegits i a la Xarxa Natura 2000, així com recolzar els servicis ambientals i de conservació de recursos naturals.

h) Recolzar les accions de prevenció d'incendis forestals.

i) Recolzar les accions d'eliminació d'altres impactes greus per al patrimoni natural i la biodiversitat, en especial el control i l'eradicació d'espècies exòtiques invasores i la fragmentació dels hàbitats.

j) Incentivar l'agrupació de la propietat forestal per al desenrotllament d'explotacions forestals conjuntes, que afavorisquen la gestió forestal sostenible.

k) Promocionar l'obtenció de la certificació forestal.

l) Finançar accions específiques d'investigació aplicada, demostració i experimentació relacionades amb la conservació del patrimoni natural, la biodiversitat i la geodiversitat.

m) Finançar accions específiques relacionades amb la custòdia del territori.

n) Promoure l'ús i el suport a la producció i comercialització de productes procedents d'espais naturals protegits, Xarxa Natura 2000 i boscos certificats.

o) Promoure la preservació, el manteniment i el foment dels coneixements i les pràctiques d'utilització consuetudinària que siguin d'interès per a la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural i de la biodiversitat per mitjà de la incentivació dels agents que els apliquen, entre altres procediments.

p) Desenrotllar altres accions i objectius complementaris que contribuïsquen a la defensa i sostenibilitat del patrimoni natural i la biodiversitat.

q) Promoure la producció ecològica en les zones incloses en espais naturals protegits, en la Xarxa Natura 2000 i reserves de la biosfera.

r) Finançar accions específiques de prevenció de l'erosió i desertificació, preferentment en els espais naturals protegits, en la Xarxa Natura 2000 i reserves de la biosfera.

s) Incentivar els estudis i les prospeccions que perseguisquen el desenrotllament i actualització de l'Inventari Espanyol del Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

t) Impulsar iniciatives de divulgació que afavorisquen el coneixement i la sensibilització social per a la conservació i l'ús sostenible del patrimoni natural espanyol.

3. La gestió de les subvencions que s'atorguen a càrrec del Fons correspon a les comunitats autònomes, amb les quals, prèviament, s'hauran establert per mitjà de conveni les mesures a cofinançar.

4. Per reial decret, amb la consulta prèvia amb les comunitats autònomes, es regularà el funcionament del Fons per al Patrimoni Natural, que garantirà la participació d'estes, singularment en tots aquells objectius del Fons que incidisquen sobre les seues competències.

5. Es regiran per la seua normativa específica les ajudes de desenrotllament rural per a activitats agrícoles, ramaderes i forestals, així com la regulació de la condicionalitat de les ajudes de la Política Agrària Comuna (PAC), si bé en aquelles qüestions que afecten els espais protegits de la Xarxa Natura 2000 o el compliment de la Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i de la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres, el Ministeri

d'Agricultura, Pesca i Alimentació sol·licitarà informe del Ministeri de Medi Ambient.

TÍTOL VI

De les infraccions i sancions

Article 75. Disposicions generals.

1. Les accions o omissions que infringisquen el que es preveu en la present llei generaran responsabilitat de naturalesa administrativa, sense perjudi de l'exigible en via penal, civil o d'un altre tipus a què puguen donar lloc.

2. Sense perjudi de les sancions penals o administratives que en cada cas siguin procedents, l'infractor haurà de reparar el dany causat en la forma i les condicions fixades en la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental. L'infractor estarà obligat a indemnitzar els danys i perjudis que no puguen ser reparats, en els termes de la corresponent resolució.

3. La valoració dels danys al medi ambient necessària per a la determinació de les infraccions i sancions regulades en este títol es realitzarà d'acord amb el mètode d'avaluació a què es referix la Llei 26/2007, de 23 d'octubre, de Responsabilitat Mediambiental i les seues disposicions de desplegament.

4. Quan no siga possible determinar el grau de participació de les distintes persones que hagen intervingut en la realització de la infracció, la responsabilitat serà solidària, sense perjudi del dret a repetir davant dels altres participants per part d'aquell o aquells que hagen fet front a les responsabilitats.

5. En cap cas s'imposarà una doble sanció pels mateixos fets i en funció dels mateixos interessos públics protegits, si bé hauran d'exigir-se les altres responsabilitats que es deduïsquen d'altres fets o infraccions concurrents.

Article 76. Tipificació i classificació de les infraccions.

1. A l'efecte d'esta llei, i sense perjudi del que dispose respecte d'això la legislació autonòmica, es consideraran infraccions administratives:

a) La utilització de productes químics, substàncies biològiques, la realització d'abocaments o el vessament de residus que alteren les condicions dels ecosistemes amb dany per als valors continguts en estos.

b) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, comerç o intercanvi, captura i oferta amb fins de venda o intercanvi o naturalització no autoritzades d'espècies de flora i fauna catalogades «en perill d'extinció», així com la dels seus propàguls o restes.

c) La destrucció o deteriorament d'hàbitats inclosos en la categoria «en perill de desaparició» del Catàleg Espanyol d'Hàbitats en Perill de Desaparició.

d) La destrucció de l'hàbitat d'espècies «en perill d'extinció» en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, campeig o alimentació.

e) La destrucció o deteriorament significatiu dels components dels hàbitats prioritars d'interès comunitari.

f) La introducció d'espècies al·lòctones incloses en el Catàleg Espanyol d'Espècies Exòtiques Invasores, sense autorització administrativa.

g) L'alteració de les condicions d'un espai natural protegit o dels productes propis d'este per mitjà d'ocupació, rompuda, tallada, arrancada o altres accions.

h) La instal·lació de cartells de publicitat o la producció d'impactes paisatgístics sensibles en els espais naturals protegits.

i) El deteriorament o alteració significativa dels components d'hàbitats prioritars d'interès comunitari o la des-

trucció de components, o deteriorament significatiu de la resta de components d'hàbitats d'interés comunitari.

j) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, possessió, comerç, o intercanvi, captura i oferta amb fins de venda o intercanvi o naturalització no autoritzada d'espècies de flora i fauna catalogades com a «vulnerables», així com la de propàguls o restes.

k) La destrucció de l'hàbitat d'espècies vulnerables, en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, campeig o alimentació i les zones d'especial protecció per a la flora i fauna silvestres.

l) La captura, persecució injustificada d'espècies de fauna silvestre i l'arrancada i tallada d'espècies de flora en aquells supòsits en què siga necessària autorització administrativa, d'acord amb la regulació específica de la legislació de forests, caça i pesca continental, quan no s'haja obtingut la dita autorització.

m) La destrucció, mort, deteriorament, recol·lecció, possessió, comerç o intercanvi, captura i oferta amb fins de venda o intercanvi o naturalització no autoritzada d'espècies de flora i fauna incloses en la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial, que no estiguen catalogades, així com la de propàguls o restes.

n) La destrucció de l'hàbitat d'espècies incloses en la Llista d'Espècies en Règim de Protecció Especial que no estiguen catalogades, en particular del lloc de reproducció, hivernada, repòs, campeig o alimentació.

o) La pertorbació, mort, captura i retenció intencionada d'espècies d'aus en les èpoques de reproducció i cria, així com durant el seu trajecte de tornada cap als llocs de cria en el cas de les espècies migratòries.

p) L'alteració dels components dels hàbitats prioritaris d'interés comunitari o el deteriorament dels components de la resta d'hàbitats d'interés comunitari.

q) La tinença i l'ús de munició que continga plom durant l'exercici de la caça i el tir esportiu, quan estes activitats s'exercisquen en zones humides incloses en la Llista del Conveni sobre Aiguamolls d'Importància Internacional, en les de la Xarxa Natura 2000 i en les incloses en espais naturals protegits.

r) L'incompliment dels altres requisits, obligacions o prohibicions establits en esta llei.

2. Tindran, en tot cas, la consideració d'infraccions molt greus les recollides en els apartats a), b), c), d), e) i f), quan la valoració dels danys derivats supere els 100.000 euros, i qualsevol de les altres, si la valoració de danys supera els 200.000 euros.

Article 77. *Classificació de les sancions.*

1. Les infraccions tipificades en l'article anterior seran sancionades amb les multes següents:

- a) Infraccions lleus, amb multes de 500 a 5.000 euros.
- b) Infraccions greus, amb multes de 5.001 a 200.000 euros.
- c) Infraccions molt greus, amb multes de 200.001 a 2.000.000 d'euros, sense perjudici que les comunitats autònomes puguen augmentar l'import màxim.

2. En la imposició de les sancions s'haurà de guardar la deguda adequació entre la gravetat del fet constitutiu de la infracció i la sanció aplicada, considerant-se especialment la seua repercussió, la seua transcendència pel que fa a la seguretat de les persones o béns protegits per esta llei, les circumstàncies del responsable, el seu grau de malícia, participació i benefici obtingut, així com la irreversibilitat dels danys o deterioraments produïts.

3. La sanció de les infraccions tipificades en esta llei correspondrà als òrgans competents de les comunitats autònomes.

Competeix a l'Administració general de l'Estat, a través del Ministeri de Medi Ambient, la imposició de sancions en aquells supòsits en què la infracció administrativa haja recaigut en el seu àmbit de competències.

4. A l'efecte de l'exercici de la potestat sancionadora de l'Administració general de l'Estat, i sense perjudici del que puguen disposar respecte d'això lleis especials, les infraccions tipificades en l'article 76 d'esta llei es qualificaran de la manera següent:

a) Com a molt greus, les recollides en els apartats a), b), c), d), e) i f), si els danys superen els 100.000 euros, i qualsevol de les altres, si els danys superen els 200.000 euros.

b) Com a greus, les recollides en els apartats a), b), c), d), e) i f), si els danys no superen els 100.000 euros, g), h), i), j), k), l), m) i n).

c) Com a lleus, les recollides en els apartats o), p), q) i r).

5. L'administració instructora podrà acordar la imposició de multes coercitives, reiterades per lapses de temps que siguen suficients per a complir allò que s'haja ordenat, si els infractors no procedixen a la reparació o indemnització, d'acord amb el que estableix l'article 75. La imposició de les dites multes coercitives exigirà que en el requeriment s'indique el termini de què es disposa per al compliment de l'obligació i la quantia de la multa que pot ser imposada. En tot cas, el termini haurà de ser suficient per a complir l'obligació. En cas que, una vegada imposada la multa coercitiva, es mantinga l'incompliment que l'ha motivada, podrà reiterar-se les vegades que siguen necessàries fins al compliment de l'obligació, sense que, en cap cas, el termini fixat en els nous requeriments pugui ser inferior al fixat en el primer. Les multes coercitives són independents i compatibles amb les que es puguen imposar en concepte de sanció.

6. En l'àmbit de l'Administració general de l'Estat, la quantia de cada una de les dites multes no excedirà els 3.000 euros.

7. El Govern podrà, mitjançant un reial decret, procedir a l'actualització de les sancions previstes en l'apartat 1 d'este article, tenint en compte la variació dels índexs de preus al consum.

Article 78. *Responsabilitat penal.*

En els supòsits en què les infraccions puguen ser constitutives de delictes o falta, l'administració instructora passarà el tant de culpa a l'òrgan jurisdiccional competent, i s'abstindrà de prosseguir el procediment sancionador mentre l'autoritat judicial no haja dictat sentència ferma o resolució que pose fi al procediment. La sanció de l'autoritat judicial exclourà la imposició de sanció administrativa, en els casos en què s'aprecie la identitat del subjecte, del fet i del fonament. Si no s'ha estimat l'existència de delictes o falta, l'Administració podrà continuar l'expedient sancionador, basant-se en els fets que la jurisdicció competent haja considerat provats.

Article 79. *Prescripció de les infraccions i sancions.*

1. Les infraccions a què es referix esta llei, qualificades com a molt greus, prescriuran al cap de cinc anys; les qualificades com a greus, al cap de tres anys, i les qualificades com a lleus, al cap d'un any.

2. Les sancions imposades per la comissió d'infraccions molt greus prescriuran al cap de cinc anys, mentre que les imposades per faltes greus o lleus ho faran al cap de tres anys i al cap d'un any, respectivament.

Disposició addicional primera. *Exercici de les competències de l'Administració general de l'Estat sobre els espais, hàbitats i espècies marins.*

L'exercici de les competències estatals sobre els espais, hàbitats i espècies marins s'ajustarà al que estableixen els paràgrafs següents:

a) La protecció, conservació i regeneració dels recursos pesquers en les aigües exteriors de qualsevol dels espais naturals protegits es regularà pel que disposa el títol I, capítols II i III de la Llei 3/2001, de 26 de març, de Pesca Marítima de l'Estat.

b) Les limitacions o prohibicions de l'activitat pesquera en les aigües exteriors dels espais naturals protegits les fixarà el Govern, de conformitat amb els criteris establerts en la normativa ambiental, d'acord amb el que disposa l'article 18 de la Llei 3/2001.

c) Les limitacions o prohibicions establides en matèria de marina mercant en espais naturals protegits situats en aigües marines seran adoptades pel Govern d'acord amb el que disposa la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de Ports de l'Estat i de la Marina Mercant.

d) Les funcions de l'Administració general de l'Estat en el mar territorial, aigües interiors, zona econòmica i plataforma continental en matèria de defensa, pesca i cultius marins, marina mercant, extraccions de restes, protecció del patrimoni arqueològic espanyol, investigació i explotació de recursos o altres no regulades en esta llei les exerciran i els departaments o organismes en la forma que les tinguen encomanades, sense perjudici del que estableix la legislació específica o els convenis internacionals que, si és el cas, s'apliquen.

e) Fomentar la coordinació entre les polítiques de conservació i ús sostenible de la biodiversitat i el paisatge i els programes nacionals d'investigació.

Disposició addicional segona. *Mesures addicionals de conservació en l'àmbit local.*

Les entitats locals, en l'àmbit de les seues competències i en el marc del que estableix la legislació estatal i autonòmica, podran establir mesures normatives o administratives addicionals de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat.

Disposició addicional tercera. *Recursos pesquers i recursos fitogenètics i zoogenètics per a l'agricultura i l'alimentació.*

Queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'esta llei:

a) Els recursos fitogenètics per a l'agricultura i l'alimentació, que es regulen per la Llei 30/2006, de 26 de juliol, de Llavors i Plantes de Viver i de Recursos Fitogenètics.

b) Els recursos pesquers regulats per la Llei 3/2001, de 26 de març, de Pesca Marítima de l'Estat.

c) Els recursos zoogenètics per a l'agricultura i l'alimentació, que es regiran per la seua normativa específica.

Disposició addicional quarta. *Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.*

1. La Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, creada en l'article 7 d'esta llei, assumix les funcions de la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa.

2. El Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat, creat en l'article 8 d'esta llei, assumix les funcions del Consell Nacional de Boscos.

3. No obstant això, la Comissió Nacional de Protecció de la Naturalesa i el Consell Nacional de Boscos continuaran en l'exercici de les seues funcions fins que s'aproven les normes de desplegament de la Comissió Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat i del Consell Estatal per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Disposició addicional quinta. *Limitacions temporals en les activitats regulades en la llei.*

Per al compliment dels tractats i convenis internacionals de què Espanya siga part, el Govern podrà establir limitacions temporals en relació amb les activitats regulades en la present llei, sense perjudici de les competències que, si és el cas, corresponen a les comunitats autònomes.

Disposició addicional sexta. *Règim d'UICN-MED.*

1. Es reconeix al Centre de Cooperació del Mediterrani de la Unió Mundial per a la Naturalesa (d'ara en avant, UICN-MED), d'acord amb l'objecte establert en els seus estatuts, la condició d'associació d'utilitat pública en els termes que preveu l'article 33 de la Llei Orgànica 1/2002, de 22 de març, reguladora del dret d'associació.

2. Els locals, dependències i arxius d'UICN-MED seran inviolables. Cap entrada o registre s'hi podrà realitzar sense autorització del director general o representant autoritzat per este, sense perjudici del que disposen la Constitució i les lleis.

3. Els empleats d'UICN-MED, siga quina siga la seua nacionalitat, seran inclosos en el sistema de la seguretat social espanyola. No obstant això, la dita obligació quedarà exonerada en aquells casos en què s'acredite l'existència de cobertura per part d'un altre règim de protecció social que atorgue prestacions en extensió i intensitat equivalents, com a mínim, a les dispensades pel sistema de seguretat social espanyol.

4. Esta disposició addicional s'aplicarà sense perjudici del que estableixen respecte d'això la normativa comunitària i els convenis internacionals subscrits per Espanya.

Disposició addicional setètima. *Investigació i transferència de tecnologia sobre la diversitat biològica.*

Les administracions públiques fomentaran el desenvolupament de programes d'investigació sobre la diversitat biològica i sobre els objectius d'esta llei.

En aplicació dels articles 16, 17 i 18 del Conveni sobre la Diversitat Biològica, les administracions públiques garantirán la cooperació científicotècnica en matèria de conservació i ús sostenible de la biodiversitat, així com tindre accés a la tecnologia per mitjà de polítiques adequades de transferència, incloent-hi la biotecnologia i el coneixement associat.

Disposició transitòria primera. *Espècies del Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades, catalogades en categories suprimides.*

Les espècies incloses en el Catàleg Espanyol d'Espècies Amenaçades i que estiguen catalogades en alguna categoria no regulada en l'article 55 mantindran la dita classificació, amb els efectes que estableixca la normativa vigent en el moment d'entrada en vigor d'esta llei, fins que no es produísca l'adaptació a esta.

Disposició transitòria segona. Termini d'aprovació i publicació dels plans i instruments de gestió adaptats als continguts d'esta llei.

En el termini de tres anys hauran d'estar aprovats i publicats els plans o instruments de gestió adaptats als continguts que es recullen en esta llei, per a la qual cosa el Govern habilitarà els corresponents recursos per al seu cofinançament en el Fons per al Patrimoni Natural i la Biodiversitat.

Disposició transitòria tercera. Normes i instruments a l'entrada en vigor d'esta llei.

Fins que no s'aproven les normes i instruments de desplegament i aplicació que preveu esta llei seguiran vigents els existents en el que no s'oposen a esta.

Disposició derogatòria. Derogació normativa.

1. Queden derogades les disposicions de caràcter general que s'oposen al que estableix esta llei i, en particular, la Llei 4/1989, de 27 de març, de Conservació dels Espais Naturals i de la Flora i Fauna Silvestres, la disposició addicional primera de la Llei 10/2006, de 28 d'abril, per la qual es modifica la Llei 43/2003, de 21 de novembre, de Forests, i els annexos I, II, III, IV, V i VI del Reial Decret 1997/1995, de 7 de desembre, pel qual s'establixen mesures per a contribuir a garantir la biodiversitat per mitjà de la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

2. Així mateix, es deroguen, pel que fa a la caça amb reclam, els articles següents:

Els articles 23.5 a), b), i c); 31.15; i 34.2 de la Llei 1/1970, de 4 d'abril, de Caça, i els articles 25.13 a), b) i c); 33.15, 33.18, 33.19; 37; 48.1.15; 48.2.17; 48.2.31 i 48.3.46 del Decret 506/1971, de 25 de març, pel qual s'aprova el Reglament per a l'execució de la Llei de Caça.

Disposició final primera. Modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes.

L'article 84 de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, queda redactat de la manera següent:

«Article 84.

1. Tota ocupació o aprofitament del domini públic maritimoterrestre en virtut d'una concessió o autorització, siga quina siga l'Administració atorgant, meritarà el corresponent cànon a favor de l'Administració de l'Estat, sense perjudi que siguen exigibles per aquella.

2. Estan obligats al pagament del cànon, en la quantia i condicions que es determinen en esta llei, els titulars de les concessions i autoritzacions abans mencionades.

3. La base imposable serà el valor del bé ocupat i aprofitat, que es determinarà de la manera següent:

a) Per ocupació de béns de domini públic maritimoterrestre, la valoració del bé ocupat es determinarà per equiparació al valor assignat a efectes fiscals als terrenys contigus a les seues zones de servitud, incrementat en els rendiments que siga previsible obtenir en la utilització del dit domini. En el cas d'obres i instal·lacions el valor material d'estes. En els supòsits d'obres i instal·lacions en el mar territorial destinades a la investigació o explotació de recursos miners i energètics s'abonarà un cànon de 0,006 euros per metre quadrat de superfície ocupada.

b) Per aprofitament de béns de domini públic maritimoterrestre, el valor del bé serà el dels materials aprofitats a preus mitjans de mercat.

4. En el cas de cultius marins, la base imposable del cànon d'ocupació i aprofitament del domini públic maritimoterrestre es calcularà d'acord amb les regles següents:

a) Es considerarà com a valor dels terrenys ocupats la quantitat de 0,006 euros per metre quadrat.

b) Quant als rendiments que es preveu obtenir en la utilització del domini públic maritimoterrestre, es consideraran els coeficients següents:

Tipus 1. Cultius marins en el mar territorial i aigües interiors 0,4 €/m².

Tipus 2. Cultius marins en la ribera del mar i de les ries 0,16 €/m².

Tipus 3. Estructures per a les preses d'aigua de mar i desaigües des de cultius marins localitzats en terra 5 €/m².

En ambdós casos, les quantitats es revisaran per Orde del Ministeri de Medi Ambient, tenint en compte la variació experimentada per l'Índex General Nacional del Sistema d'Índexs de Preus de Consum.

5. El tipus de gravamen anual serà del 8 per cent sobre el valor de la base, excepte en el cas d'aprofitament, que serà del cent per cent.

6. El cànon d'ocupació a favor de l'Administració general de l'Estat, que meritaran les concessions que les comunitats autònomes atorguen en domini públic maritimoterrestre adscrit per a la construcció de ports esportius o pesquers, es calcularà segons el que preveuen esta llei i la seua normativa de desplegament. L'estimació del benefici que s'utilitze per a obtenir la base imposable del cànon en cap cas podrà ser inferior al 3,33 per cent de l'import de la inversió a realitzar pel sol·licitant.

7. El cànon podrà reduir-se un 90 per cent en els supòsits d'ocupacions destinades a l'ús públic gratuït.

A fi d'incentivar millors pràctiques mediambientals en el sector de l'aqüicultura, el cànon es reduirà un 40 per cent en el supòsit de concessionaris adherits, amb caràcter permanent i continuat, al sistema comunitari de gestió i auditoria mediambiental (EMAS). Si no estan adherits al dit sistema de gestió però disposen del sistema de gestió mediambiental UNE-EN ISO 14001:1996, els concessionaris tindran una reducció del 25 per cent.

8. Les comunitats autònomes i les corporacions locals estaran exemptes del pagament del cànon d'ocupació en les concessions o autoritzacions que se'ls atorguen, sempre que estes no siguen objecte d'explotació lucrativa, directament o per tercers. Igualment quedaran exemptes del pagament d'este cànon els supòsits previstos en l'apartat 2 de l'article 54 d'esta llei.

9. La meritació del cànon, calculat d'acord amb els criteris establits en els apartats anteriors, es produirà amb l'atorgament inicial i el manteniment anual de la concessió o autorització, i serà exigible en la quantia que corresponga i en els terminis que s'assenyalen en les condicions de la dita concessió o autorització. En el cas d'aprofitament, la meritació es produirà quan aquell es duga a terme.

En el supòsit de concessions de duració superior a un any, el cànon de les quals s'haja establert o haja sigut revisat, aplicant l'Orde de 30 d'octubre de 1992, del Ministeri d'Obres Públiques i Transports, per la qual es determina la quantia del cànon d'ocupació i aprofitament del domini públic maritimoterrestre, este quedarà actualitzat anualment, de forma automàtica, incrementant o minorant la base del vigent per mitjà de l'aplicació a esta de la variació experimentada per l'Índex General Nacional del Sistema d'Índexs de Preus de Consum en els últims

dotze mesos, segons les dades publicades anteriors al primer dia de cada nou any. La meritació del cànon, la base del qual s'haja actualitzat d'acord amb allò que s'ha exposat, serà exigible en els terminis fixats en les condicions establides en cada títol.

En el cas de les concessions de duració superior a un any, el cànon de les quals no s'haja establert o revisat aplicant l'Orde de 30 d'octubre de 1992, prèviament es procedirà a la seua revisió d'acord amb esta. Una vegada realitzada esta revisió quedarà actualitzat anualment tal com establíx el paràgraf anterior.»

Disposició final segona. *Títol competencial.*

1. Esta llei té caràcter de legislació bàsica sobre protecció del medi ambient, de conformitat amb el que disposa l'article 149.1.23a. de la Constitució, excepte les disposicions següents: l'article 68, que constituïx legislació sobre comerç exterior dictada a l'empara de l'article 149.1.10a. de la Constitució; i la disposició addicional sexta, que constituïx competència exclusiva en matèria de relacions internacionals dictada a l'empara de l'article 149.1.3a.

2. No són bàsics l'article 72.2 i la disposició addicional primera, que seran només aplicables a l'Administració general de l'Estat, als seus organismes públics i a les agències estatals.

Disposició final tercera. *Modificació del Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.*

L'article 13 del Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat per Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, queda redactat de la manera següent:

«Article 13. *Del dessalatge, concepte i requisits.*

1. Amb caràcter general, l'activitat de dessalatge d'aigua marina o salobre queda sotmesa al règim general establert en esta llei per a l'ús privatiu del domini públic hidràulic, sense perjudici de les autoritzacions i concessions demaniales que siguen necessàries d'acord amb la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, i les altres que siguen procedents, d'acord amb la legislació sectorial aplicable.

2. Les obres i instal·lacions de dessalatge declarades d'interés general de l'Estat podran ser explotades directament pels òrgans del Ministeri de Medi Ambient, per les confederacions hidrogràfiques o per les societats estatals a què es referix el capítol II del títol VIII d'esta llei. Igualment, d'acord amb el que preveu l'article 125, les comunitats d'usuaris o les juntes centrals d'usuaris podran, per mitjà de la subscripció d'un conveni específic amb els ens mencionats en l'incís anterior, ser beneficiaris directes de les obres i instal·lacions de dessalatge que els afecten.

3. Les concessions d'aigües dessalades les atorgarà l'Administració general de l'Estat en cas que les dites aigües es destinen al seu ús en una demarcació hidrogràfica intercomunitària.

En el cas haver-se subscrit el conveni específic a què es fa referència en l'últim incís de l'apartat 2, les concessions d'aigües dessalades es podran atorgar directament a les comunitats d'usuaris o juntes centrals d'usuaris.

4. En la forma que reglamentàriament es determine, es tramitaran en un sol expedient les autorit-

zacions i concessions que hagen d'atorgar-se per dos o més òrgans o organismes públics de l'Administració general de l'Estat.

5. En el cas que l'ús no haja de ser directe i exclusiu del concessionari, l'administració concedent aprovarà els valors màxims i mínims de les tarifes, que hauran d'incorporar les quotes d'amortització de les obres.

6. Els concessionaris de l'activitat de dessalatge i d'aigües dessalades que tinguen inscrits els seus drets en el Registre d'Aigües podran participar en les operacions dels centres d'intercanvi de drets d'ús de l'aigua a què es referix l'article 71 d'esta llei.»

Disposició final quarta. *Modificació del Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol.*

L'article 19 del Text Refós de la Llei d'Aigües, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 1/2001, de 20 de juliol, queda redactat de la manera següent:

«Article 19. *El Consell Nacional de l'Aigua.*

1. El Consell Nacional de l'Aigua és l'òrgan superior de consulta i de participació en la matèria.

2. Formen part del Consell Nacional de l'Aigua:

- L'Administració general de l'Estat.
- Les comunitats autònomes.
- Els ens locals a través de l'associació d'àmbit estatal amb més implantació.
- Els organismes de conca.
- Les organitzacions professionals i econòmiques més representatives d'àmbit estatal relacionades amb els distints usos de l'aigua.
- Les organitzacions sindicals i empresarials més representatives en l'àmbit estatal.
- Les entitats sense fins lucratius d'àmbit estatal l'objecte de les quals estiga constituït per la defensa d'interessos ambientals.

3. La presidència del Consell Nacional de l'Aigua recaurà en el titular del Ministeri de Medi Ambient.

4. La seua composició i estructura orgànica es determinaran per real decret.»

Disposició final cinquena. *Modificació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes.*

U. S'afegirà una nova disposició addicional novena a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, amb la redacció següent:

«Disposició addicional novena. *Reducció de la contaminació per abocaments de substàncies perilloses al medi marí.*

1. Per a reduir la contaminació per abocaments de substàncies perilloses al medi marí, i amb el caràcter de legislació bàsica en matèria de protecció del medi ambient dictada a l'empara de l'article 149.1.23a. de la Constitució, s'establixen objectius de qualitat del medi receptor per als abocaments realitzats des de terra a les aigües interiors del litoral i al mar territorial que puguin contindre una o diverses de les substàncies perilloses incloses en l'annex I, així com els mètodes de mesura i els procediments de control, en els termes següents:

a) Els objectius de qualitat en el medi receptor per a les substàncies perilloses incloses en l'annex I seran, com a mínim, els que s'especifiquen en el dit annex.

Es podran admetre superacions dels objectius de qualitat previstos en l'annex I en els supòsits següents:

a') Quan es constata que hi ha un enriquiment natural de les aigües per les dites substàncies.

b') Per causa de força major.

b) Els mètodes de mesura de referència que hauran d'utilitzar-se per a determinar la presència de cada una de les substàncies perilloses de l'annex I, així com l'exactitud, la precisió i el límit de quantificació del mètode aplicat, seran els establerts en l'annex II.

c) Per a la vigilància del compliment dels objectius de qualitat fixats per a les substàncies de l'annex I, s'emprarà el procediment de control establert en l'annex III.

2. Les autoritzacions d'abocament atorgades pels òrgans competents de les comunitats autònomes fixaran, per a cada una de les substàncies perilloses de l'annex I presents en els abocaments, els valors límit d'emissió, que es determinaran prenent en consideració els objectius de qualitat recollits en eixe annex, així com aquells que, addicionalment, fixen o hagen fixat les comunitats autònomes.

3. Amb la finalitat d'assolir els objectius de qualitat previstos en esta disposició addicional i en la normativa autonòmica, i d'aconseguir l'adequació

de les característiques dels abocaments als límits que es fixen en les autoritzacions o en les seues modificacions, s'inclouran en estes les actuacions previstes i els seus terminis d'execució. Per a això es tindran en compte les millors tècniques disponibles i es podran incloure disposicions específiques relatives a la composició i a l'ocupació de substàncies o grups de substàncies, així com de productes.

4. Les mesures que s'adopten en aplicació d'esta disposició addicional no podran, en cap cas, tindre per efecte un augment directe o indirecte de la contaminació de les aigües continentals, superficials o subterrànies, o marines.

5. Per a complir les obligacions de subministrament d'informació a la Comissió Europea, els òrgans competents de les comunitats autònomes remetraran a la Direcció General de Costes del Ministeri de Medi Ambient les dades necessàries per a complir el que estableix la Directiva 91/692/CE, de 23 de desembre, sobre normalització i racionalització dels informes relatius a l'aplicació de determinades directives referents al medi ambient.

6. El Govern podrà modificar o ampliar la relació de substàncies, els objectius de qualitat, els mètodes de mesura i el procediment de control que figuren en els annexos I, II i III.»

Dos. S'afigen els annexos I, II i III a la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, amb el contingut següent:

«ANNEX I

Substàncies perilloses i objectius de qualitat

Grup	Núm. CAS	Paràmetre	Objectiu de qualitat en aigües µg/l (1)	Objectiu de qualitat en sediment i biota
Metalls i Metal·loides.	7440-38-2	Arsènic.	25	NAS (2).
	7440-50-8	Coure.	25	NAS.
	7440-02-0	Níquel.	25	NAS.
	7439-92-1	Plom.	10	NAS.
	7782-49-2	Seleni.	10	NAS.
	18540-29-9	Crom VI.	5	NAS.
	7440-66-6	Zinc.	60	NAS.
Biocides.	1912-24-9	Atrazina.	1	
	122-34-9	Simazina.	1	
	5915-41-3	Terbutilazina.	1	
	1582-09-8	Trifluralina.	0,1	
	115-29-7	Endosulfan.	0,01	
VOCs.	71-43-2	Benzé.	30	
	108-88-3	Tolué.	50	
	1330-20-7	Xilé.	30	
	100-41-4	Etilibenzé.	30	
	71-55-6	1,1,1-Tricloroetà.	100	
	36643-28-4	Tributilestany (TBT).	0,02	NAS.
Hidrocarburs aromàtics policíclics (HPA).	91-20-3	Naftalé.	5	NAS.
	120-12-7	Antracé.	0,1	NAS.
	206-44-0	Fluoranté.	0,1	NAS.
	50-32-8	Benzo(a)piré.	0,1	NAS.
	205-99-2	Benzo(b)fluoranté.	0,1	NAS.
	191-24-2	Benzo(g,h,i)perilé.	0,1	NAS.
	207-08-9	Benzo(k)fluoranté.	0,1	NAS.
	193-39-5	Indeno(1,2,3-cd)piré.	0,1	NAS.

(1) Els objectius de qualitat en aigües marines es referixen a la concentració mitjana anual, que es calcularà com la mitjana aritmètica dels valors mesurats en les mostres recollides durant un any. El 75% de les mostres recollides durant un any no excediran els valors dels objectius de qualitat establerts. En cap cas els valors trobats podran sobrepassar en més del 50% el valor de l'objectiu de qualitat proposat. En aquells casos en què la concentració siga inferior al límit de quantificació, per a calcular la mitjana s'utilitzarà el límit de quantificació dividit per dos. Si totes les mesures realitzades en un punt durant un any són inferiors al límit de quantificació, no serà necessari calcular cap mitjana i simplement es considerarà que es complix la norma de qualitat.

(2) NAS: La concentració del contaminant no haurà d'augmentar significativament amb el temps.

**ANNEX II
MÈTODES DE MESURA DE REFERÈNCIA**

Grup	Núm. CAS	Paràmetre	Mètode (1)	Límit quantificació (2)	Precisió	Exactitud
Metalls metal·loides.	7440-38-2	Arsènic.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7440-50-8	Coure.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7440-02-0	Níquel.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7439-92-1	Plom.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	7782-49-2	Seleni.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	18540-29-9	Crom VI.	Espectrofotometria d'absorció molecular.	10%	10%	10%
	7440-66-6	Zinc.	Espectrofotometria d'absorció atòmica.	10%	10%	10%
			Espectrofotometria de plasma.	10%	10%	10%
	Biocidas.	1912-24-9	Atrazina.	Cromatografia de gasos		25%
Cromatografia líquida d'alta resolució.				25%	25%	25%
122-34-9		Simazina.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
5915-41-3		Terbutilazina.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució.	25%	25%	25%
1582-09-8	Trifluralina.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%	
115-29-7	Endosulfan.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%	
VOCs.	71-43-2	Benzé.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	108-88-3	Tolué.	Cromatografia de gasos	25%	25%	25%
	1330-20-7	Xilé.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	100-41-4	Etilbenzé.	Cromatografia de gasos	25%	25%	25%
	71-55-6	1,1,1-Tricloroetà.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	36643-28-4	Tributilestany (TBT.)	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
Hidrocarburs aromàtics policíclics (HPA).	91-20-3	Naftalé.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
	120-12-7	Antracé.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució	25%	25%	25%
	191-24-2	Benzo (g,h,i)perilé.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució	25%	25%	25%
	50-32-8	Benzo(a)piré.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució	25%	25%	25%
205-99-2	Benzo(b)fluoranté.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%	

Grup	Núm. CAS	Paràmetre	Mètode (1)	Limit quantificació (2)	Precisió	Exactitud
			Cromatografia líquida d'alta resolució	25%	25%	25%
	207-08-9	Benzo(k)fluoranté.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució	25%	25%	25%
	206-44-0	Fluoranté.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució	25%	25%	25%
	193-39-5	Indé (1,2,3,c,d) piré.	Cromatografia de gasos.	25%	25%	25%
			Cromatografia líquida d'alta resolució	25%	25%	25%

(1) Els mètodes utilitzats seran normalitzats. Podran utilitzar-se mètodes alternatius als indicats, sempre que es garantiscen els mateixos límits de quantificació, precisió i exactitud, que es recullen en la taula i no tinguen descrites interferències no corregibles de substàncies que puguen trobar-se en el medi simultàniament amb el paràmetre analitzat.

(2) S'entendrà com a límit de quantificació la menor quantitat quantitativament determinable en una mostra sobre la base d'un procediment de treball atès que encara puga distingir-se de zero. El percentatge indicat es referix al percentatge de l'objectiu de qualitat establert per a cada contaminant.

ANNEX III

Procediments de control

Sense perjuí del que estableix la legislació vigent, el control de les substàncies de l'annex I es realitzarà prenent en consideració el següent:

1. Les mostres hauran de prendre's en punts prou pròxims a l'abocament perquè puguen ser representatives de la qualitat del medi aquàtic en la zona afectada pels abocaments.

2. Els valors dels metalls pesats s'expressaran com a metall total.

3. Les concentracions dels contaminants en sediments es determinaran en la fracció fina, inferior a 63 mm, sobre pes sec. En aquells casos en què la naturalesa del sediment no permeta realitzar les anàlisis sobre la dita fracció, es determinarà la concentració dels contaminants en la inferior a 2 mm sobre pes sec.

4. Les concentracions en biota es determinaran en pes humit, preferentment en clòtxina (*Mytilus sp*), ostra o cloïssa.

5. Els controls en la matriu aigua es realitzaran, com a mínim, amb periodicitat estacional. Ara bé, es podrà reduir la freqüència en els controls en funció de criteris tècnics basats en els resultats obtinguts en anys anteriors.

6. Les determinacions analítiques en sediment i/o biota s'efectuaran com a mínim amb periodicitat anual.»

Disposició final sexta. *Modificació de la Llei 16/2002, d'1 de juliol, de prevenció i control integrats de la contaminació.*

El segon paràgraf de la disposició transitòria primera queda redactat com segueix:

«A este efecte, si la sol·licitud de l'autorització ambiental integrada es presenta abans del dia 1 de gener de 2007 i l'òrgan competent per a atorgar-la no ha dictat una resolució expressa sobre esta amb anterioritat a la data assenyalada en el paràgraf anterior, les instal·lacions existents podran continuar en funcionament de manera provisional fins que es dicte la dita resolució, per un termini màxim de sis mesos, sempre que complisquen tots els

requisits de caràcter ambiental exigits per la normativa sectorial aplicable.»

Disposició final setètima. *Incorporació del dret comunitari.*

Esta llei incorpora a l'ordenament jurídic espanyol la Directiva 79/409/CEE del Consell, de 2 d'abril de 1979, relativa a la conservació de les aus silvestres, i la Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres.

Disposició final octava. *Desplegament reglamentari.*

El Govern, en l'àmbit de les seues competències, dictarà les disposicions necessàries per al desplegament d'esta llei.

En particular, es faculta el Govern per a introduir canvis en els annexos amb la finalitat d'adaptar-los a les modificacions que, si és el cas, introduísca la normativa comunitària.

Disposició final novena. *Potestats reglamentàries a Ceuta i Melilla.*

Les ciutats de Ceuta i Melilla exerciran les potestats normatives reglamentàries que tenen atribuïdes per les lleis orgàniques 1/1995 i 2/1995, de 13 de març, dins del marc d'esta llei i de les que l'Estat promulgue a este efecte.

Disposició final deu. *Entrada en vigor.*

La present llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada en el «Boletín Oficial del Estado».

Per tant,

Mane a tots els espanyols, particulars i autoritats que complisquen esta llei i que la facen complir.

Madrid, 13 de desembre de 2007.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ LUIS RODRÍGUEZ ZAPATERO

ANNEX I

**Tipus d'hàbitats naturals d'interès comunitari
la conservació dels quals requereix la designació
de zones d'especial conservació**

INTERPRETACIÓ

En el «Manual d'Interpretació dels Hàbitats de la Unió Europea», aprovat pel comitè establert per l'article 20 («Comitè Hàbitats») i publicat per la Comissió Europea (*), s'oferixen orientacions per a la interpretació de cada tipus d'hàbitat.

El codi correspon al codi NATURA 2000.

El símbol «*» indica els tipus d'hàbitats prioritaris.

1. HÀBITATS COSTANERS I VEGETACIONS HALOFÍTIQUES.

11. Aigües marines i medis de marea.

1110 Bancs d'arena coberts permanentment per aigua marina, poc profunda.

1120 *Praderies de posidònia (*Posidonium oceanicae*).

1130 Estuaris.

1140 Planes fangoses o arenoses que no estan cobertes d'aigua quan hi ha marea baixa.

1150 *Llacunes costaneres.

1160 Grans cales i badies poc profundes.

1170 Esculls.

1180 Estructures submarines causades per emissions de gasos.

12. Penya-segats marítims i platges de cudols.

1210 Vegetació anual sobre rebutjos marins acumulats.

1220 Vegetació perenne de bancs de cudols.

1230 Penya-segats amb vegetació de les costes atlàntiques i bàltiques.

1240 Penya-segats amb vegetació de les costes mediterrànies amb *Limonium* spp. endèmics.

1250 Penya-segats amb vegetació endèmica de les costes macaronèsiques.

13. Marenys i pastius salins atlàntics i continentals.

1310 Vegetació anual pionera amb salicornia i altres espècies de zones fangoses o arenoses.

1320 Pastius d'espargina (*Spartinion maritimi*).

1330 Pastius salins atlàntics (*Glauco-Puccinellietalia maritima*).

1340 *Pastius salins continentals.

14. Marenys i pastius salins mediterranis i termoatlàntics.

1410 Pastius salins mediterranis (*Juncetalia maritimi*).

1420 Matolls halòfils mediterranis i termoatlàntics (*Sarcocornetea fruticosae*).

1430 Matolls halonitròfils (*Pegano-Salsoletea*).

15. Estepes continentals halòfiles i gipsòfiles.

1510 *Estepes salines mediterrànies (*Limonieta*).

1520 *Vegetació gipsícola ibèrica (*Gypsophiletalia*).

1530 *Estepes i marenys salins panònics.

16. Arxipèlags, costes i superfícies emergides del Bàltic boreal.

1610 Illes esker del Bàltic amb vegetació de platges d'arena, de roques o de cudols i vegetació sublitoral.

1620 Illots i illetes del Bàltic boreal.

1630 *Praderies costaneres del Bàltic boreal.

1640 Platges d'arena amb vegetació vivaç del Bàltic boreal.

1650 Cales estretes del Bàltic boreal.

2. DUNES MARÍTIMES I CONTINENTALS.

21. Dunes marítimes de les costes atlàntiques, del mar del Nord i del Bàltic.

2110 Dunes mòbils embrionàries.

2120 Dunes mòbils de litoral amb *Ammophila arenaria* (dunes blanques).

2130 *Dunes costaneres fixes amb vegetació herbàcia (dunes grises).

2140 *Dunes fixes descalcificades amb *Empetrum nigrum*.

2150 *Dunes fixes descalcificades atlàntiques (*Calluno-Ulicetea*).

2160 Dunes amb *Hippophaë rhamnoides*.

2170 Dunes amb *Salix repens* spp. *argentea* (*Salicion arenariae*).

2180 Dunes arborades de les regions atlàntiques, continental i boreal.

2190 Depressions intradunals humides.

21A0 Machairs (*a Irlanda).

22. Dunes marítimes de les costes mediterrànies.

2210 Dunes fixes de litoral del *Crucianellion maritima*.

2220 Dunes amb *Euphorbia terracina*.

2230 Dunes amb gespes del *Malcomietalia*.

2240 Dunes amb gespes del *Brachypodietalia* i de plantes anuals.

2250 *Dunes litorals amb *Juniperus* spp.

2260 Dunes amb vegetació esclerofil·la del *Cisto-Lavanduletalia*.

2270 *Dunes amb boscos *Pinus pinea* i/o *Pinus pinaster*.

23. Dunes continentals, antigues i descalcificades.

2310 Bruguerars psammòfils secs amb *Calluna* i *Genista*.

2320 Bruguerars psammòfils secs amb *Calluna* i *Empetrum nigrum*.

2330 Dunes continentals amb pastius oberts amb *Corynephorus* i *Agrostis*.

2340 *Dunes continentals panòniques.

3. HÀBITATS D'AIGUA DOLÇA.

31. Aigües estancades.

3110 Aigües oligotròfiques amb un contingut de minerals molt baix de les planes arenoses (*Littorelletalia uniflorae*).

3120 Aigües oligotròfiques amb un contingut de minerals molt baix sobre sòls generalment arenosos del mediterrani occidental amb *Isoetes* spp.

3130 Aigües estancades, oligotròfiques o mesotròfiques amb vegetació de *Littorelletea uniflorae* i/o *Isoëto-Nanojuncetea*.

3140 Aigües oligomesotròfiques calcàries amb vegetació bentònica de *Chara* spp.

3150 Llacs eutròfics naturals amb vegetació *Magnopotamion* o *Hydrocharition*.

3160 Llacs i estanys distròfics naturals.

3170 *Estanys temporals mediterranis.

3180 *Turloughs.

3190 Llacs de karst en algeps.

31A0 *Llits de lotus de llacs termals de Transsilvània.

32. Aigües corrents-trams de cursos d'aigua amb dinàmica natural i seminatural (llits menors, mitjans i majors), en els quals la qualitat de l'aigua no presenta alteracions significatives.

3210 Rius naturals de Fenoscàndia.

3220 Rius alpins amb vegetació herbàcia en les seues vores.

3230 Rius alpins amb vegetació llenyosa en les seues vores de *Myricaria germanica*.

3240 Rius alpins amb vegetació llenyosa en les seues vores de *Salix elaeagnos*.

3250 Rius mediterranis de cabal permanent amb *Glaucium flavum*.

3260 Rius, d'estatges de planura a montà amb vegetació de *Ranunculus fluitantis* i de *Callitriche-Batrachion*.

3270 Rius de vores fangoses amb vegetació de *Che-nopodium rubri* p.p. i de *Bidention* p.p.

3280 Rius mediterranis de cabal permanent del *Paspalo-Agrostidion* amb cortines vegetals riberenques de *Salix* i *Populus alba*.

3290 Rius mediterranis de cabal intermitent del *Paspalo-Agrostidion*.

4. BRUGUERARS I MATOLLS DE ZONA TEMPERADA.

4010 Bruguerars humits atlàntics septentrionals d'*Erica tetralix*.

4020 *Bruguerars humits atlàntics de zones temperades d'*Erica ciliaris* i *Erica tetralix*.

4030 Bruguerars secs europeus.

4040 *Bruguerars secs atlàntics costaners d'*Erica vagans*.

4050 *Bruguerars macaronèsics endèmics.

4060 Bruguerars alpins i boreals.

4070 *Matolls de *Pinus mugo* i *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*).

4080 Formacions subarbutives subàrtiques de *Salix* spp.

4090 Bruguerars oromediterranis endèmics amb argilaga.

40A0 *Matolls peripanònics subcontinentals.

40B0 Bosc baix de *Potentilla fruticosa* de Rhodope.

40C0 *Bosc baix caducifoli pontosarmàtic.

5. MATOLLS ESCLERÒFILS.

51. Matolls submediterranis i de zona temperada.

5110 Formacions estables xerotermòfiles de *Buxus sempervirens* en pendents rocosos (*Berberidion* p.p.).

5120 Formacions muntanyeses de *Genista purgans*.

5130 Formacions de *Juniperus communis* en bruguerars o pastius calcaris.

5140 *Formacions de *Cistus palhinhae* sobre bruguerars marítims.

52. Matolls arborescents mediterranis.

5210 Matolls arborescents de *Juniperus* spp.

5220 *Matolls arborescents de *Zyziphus*.

5230 *Matolls arborescents de *Laurus nobilis*.

53. Matolls termomediterranis i preestèpics.

5310 Bosc baix de *Laurus nobilis*.

5320 Formacions baixes d'euphorbia pròximes als penya-segats.

5330 Matolls termomediterranis i preestèpics.

54. Matolls de tipus frigànic.

5410 Matolls de tipus frigànic del mediterrani occidental de cims de penya-segats (*Astragalo-Plantaginetum subulatae*).

5420 *Sarcopoterium spinosum phryganas*.

5430 Matolls espinosos de tipus frigànic endèmics de l'*Euphorbio-Verbascion*.

6. FORMACIONS HERBOSES NATURALS I SEMINATURALS.

61. Prats naturals.

6110 *Prats calcaris càrstics o basòfils de l'*Alyssosedion albi*.

6120 *Prats calcaris d'arenas xèriques.

6130 Prats calaminaris de *Violetalia calaminariae*.

6140 Prats pirinencs silicis de *Festuca eskia*.

6150 Prats boreoalpins silicis.

6160 Prats ibèrics silicis de *Festuca indigesta*.

6170 Prats alpins i subalpins calcaris.

6180 Prats oròfils macaronèsics.

6190 Prats rupícoles panònics (*Stipo-Festucetalia pallentis*).

62. Formacions herboses seques seminaturals i fàcies de matoll.

6210 Prats secs seminaturals i fàcies de matoll sobre substrats calcaris (*Festuco-Brometalia*) (*paratges amb notables orquídiades).

6220 *Zones subestèpiques de gramínies i anuals del *Thero-Brachypodietea*.

6230 *Formacions herboses amb *Nardus*, amb nombroses espècies, sobre substrats silicis de zones muntanyoses (i de zones submuntanyoses de l'Europa continental).

6240 *Pastius estèpics subpanònics.

6250 *Pastius estèpics panònics sobre loess.

6260 *Estepes panòniques sobre arenas.

6270 *Pastius fenoscàndics de baixa altitud, seques a oròfiles, riques en espècies.

6280M *Albar nòrdic i lloses calcàries precambrianes.

62A0 Pastius secs submediterranis orientals (*Scorzoneratalia villosae*).

62B0 *Prats serpentinícoles de Xipre.

62C0 *Estepes pontosarmàtiques.

62D0 Prats acidòfils oromoesis.

63. Bosc escleròfils de pasturatge (deveses).

6310 Deveses perennifòlies de *Quercus* spp.

64. Prats humits seminaturals d'herbes altes.

6410 Prats amb molínies sobre substrats calcaris, torbosos o argilolimònics (*Molinion caeruleae*).

6420 Prats humits mediterranis d'herbes altes del *Molinion-Holoschoenion*.

6430 Megaforbis eutròfics hidròfils de les orles de plana i dels estatges montà a alpí.

6440 Prats al·luvials inundables del *Cnidion dubii*.

6450 Prats al·luvials nordboreals.

6460 Prats torbosos de Troodos.

65. Prats mesòfils.

6510 Prats pobres de sega de baixa altitud (*Alopecurus pratensis*, *Pimpinella officinalis*).

6520 Prats de sega de muntanya.

6530 *Prats arbrats fenoscàndics.

7. TORBERES ALTES, TORBERES BAIXES (FENS I MIRE) I ÀREES PANTANOSSES.

71. Torberes àcides d'esfagnes.

7110 *Torberes altes actives.

7120 Torberes altes degradades que encara poden regenerar-se de manera natural.

7130 Torberes de cobertura (*per a les torberes actives).

7140 «Mires» de transició.

7150 Depressions sobre substrats torbosos del *Rhynchosporion*.

7160 Brolladors rics en minerals i surgències de fens.

72. Àrees pantanoses calcàries.

7210 *Torberes calcàries del *Cladium mariscus* i amb espècies del *Caricion davallianae*.

7220 *Brolladors petrificants amb formació de tuf (*Cratoneurion*).

7230 Torberes baixes alcalines.

7240 *Formacions pioneres alpines de *Caricion bicoloris-atrofuscae*.

73. Torberes boreals.

7310 **Aapa mires*.

7320 **Palsa mires*.

8. HÀBITATS ROCOSOS I COVES.

81. Despreniments rocosos.

8110 Despreniments silícis dels estatges montà a nival (*Androsacetalia alpinae* i *Galeopsietalia ladani*).

8120 Despreniments calcaris i d'esquistos calcaris dels estatges montà a nival (*Thlaspietea rotun-difolii*).

8130 Despreniments mediterranis occidentals i termòfils.

8140 Despreniments mediterranis orientals.

8150 Despreniments medioeuropeus silícis de zones altes.

8160 *Despreniments medioeuropeus calcaris dels estatges colí a montà.

82. Pendants rocosos amb vegetació casmofítica.

8210 Pendants rocosos calcícoles amb vegetació casmofítica.

8220 Pendants rocosos silícis amb vegetació casmofítica.

8230 Penyals silícis amb vegetació pionera del *Sedo-Scleranthion* o del *Sedo albi-Veronicion dillenii*.

8240 *Paviments calcaris.

83. Altres hàbitats rocosos.

8310 Coves no explotades pel turisme.

8320 Camps de lava i excavacions naturals.

8330 Coves marines submergides o semisubmergides.

8340 Glaceres permanents.

9. BOSCOS.

Bosc (sub)natural d'espècies autòctones, en muntanya alta amb sotabosc típic, que responen a un dels criteris següents: rars o residuals o que alberguen espècies d'interès comunitari.

90. Boscos de l'Europa boreal.

9010 *Taigà occidental.

9020 *Boscos madurs caducifolis naturals hemiboreals, de Fenoscàndia, rics en epífits (*Quercus*, *Tilia*, *Acer*, *Fraxinus* o *Ulmus*).

9030 *Boscos naturals de les primeres fases de la successió de les àrees emergides costaneres.

9040 Boscos nòrdics/subàrtics de *Betula pubescens* ssp. *czerepanovii*.

9050 Boscos fenoscàndics de *Picea abies* rics en herbàcies.

9060 Boscos de coníferes sobre eskers fluvioglacials o relacionats amb estos.

9070 Pastius arbrats fenoscàndics.

9080 *Boscos pantanosos caducifolis de Fenoscàndia.

91. Boscos de l'Europa temperada.

9110 Fagedes del *Luzulo-Fagetum*.

9120 Fagedes acidòfiles atlàntiques amb sotabosc d'*Ilex* i a vegades de *Taxus* (*Quercion robori-petraeae* o *Illici-Fagenion*).

9130 Fagedes de l'*Asperulo-Fagetum*.

9140 Fagedes subalpines medioeuropees d'*Acer* i *Rumex arifolius*.

9150 Fagedes calcícoles medioeuropees del *Cephalanthero-Fagion*.

9160 Rouredes pedunculades o blanques subatlàntiques i medioeuropees del *Carpinion betuli*.

9170 Rouredes blanques del *Galio-carpinetum*.

9180 *Boscos de vessants, despreniments o barrancs del *Tilio-Acerion*.

9190 Rouredes madures acidòfiles de planes arenoses amb *Quercus robur*.

91A0 Rouredes madures de les illes britàniques amb *Ilex* i *Blechnum*.

91B0 Freixenedes termòfiles de *Fraxinus angustifolia*.

91C0 *Boscos de Caledònia.

91D0 *Torberes boscoses.

91E0 *Boscos al·luvials d'*Alnus glutinosa* i *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*).

91F0 Boscos mixtos de *Quercus robur*, *Ulmus laevis*, *Ulmus minor*, *Fraxinus excelsior* o *Fraxinus angustifolia*, en les riberes dels grans rius (*Ulmenion minoris*).

91G0 *Boscos panòncics de *Quercus petraea* i *Carpinus betulus*.

91H0 *Boscos panòncics de *Quercus pubescens*.

91I0 *Boscos eurosiberians estèpics de *Quercus* spp.

91J0 *Boscos de les illes britàniques amb *Taxus baccata*.

91K0 Boscos il·liris de *Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*).

91L0 Boscos il·liris de roures i carpins (*Erythronio-Carpinion*).

91M0 Boscos balcanicopanòncics de roure turc i roure blanc.

91N0 *Matolls de dunes arenoses continentals panònciques (*Junipero-Populetum albae*).

91P0 Avetars de Swietokrzyskie (*Abietetum polonicum*).

91Q0 Boscos calcòfils de *Pinus sylvestris* dels Carpats occidentals.

91R0 Boscos dinàrics dolomítiques de pi silvestre (*Genisto januensis-Pinetum*).

91S0 *Fagedes pòntiques occidentals.

91T0 Boscos centreeuropeus de pi silvestre i líquens.

91U0 Boscos esteparis sàrmates de pi silvestre.

91V0 Fagedes dàcies (*Symphyto-Fagion*).

91W0 Fagedes de Moèsia.

91X0 Fagedes de Dobroduja.

91Y0 Boscos dacis de roures i carpins.

91Z0 Bosquets de til·ler platejat de Moèsia.

91AA *Boscos de roure blanc.

91BA Avetars de Moèsia.

91CA Boscos pi silvestre de Rhodope i la serralada Balcànica.

92. Boscos mediterranis caducifolis.

9210 *Fagedes dels Apenins amb *Taxus* i *Ilex*.

9220 *Fagedes dels Apenins amb *Abies alba* i fagedes amb *Abies nebrodensis*.

9230 Rouredes galaicoportugueses amb *Quercus robur* i *Quercus pyrenaica*.

9240 Rouredes ibèriques de *Quercus faginea* i *Quercus canariensis*.

9250 Rouredes de *Quercus trojana*.

9260 Boscos de *Castanea sativa*.

9270 Fagedes hel·lèniques amb *Abies borisii-regis*.

9280 Boscos de *Quercus frainetto*.

9290 Boscos de *Cupressus* (*Acero-Cupression*).

92A0 Boscos de galeria de *Salix alba* i *Populus alba*.

92B0 Boscos de galeria de rius de cabal intermitent mediterranis amb *Rhododendron ponticum*, *Salix* i altres.

92C0 Boscos de *Platanus orientalis* i *Liquidambar orientalis* (*Platanion orientalis*).

92D0 Galeries i matolls riberencs termomediterranis (*Nerio-Tamaricetea* i *Securinegion tinctoriae*).

93. Boscos escleròfils mediterranis.
 9310 Rouredes de l'Egeu de *Quercus brachyphylla*.
 9320 Boscos d'*Olea* i *Ceratonia*.
 9330 Suredes de *Quercus suber*.
 9340 Alzinars de *Quercus ilex* i *Quercus rotundifolia*.
 9350 Boscos de *Quercus macrolepis*.
 9360 *Laurisilves macaronèsiques (*Laurus*, *Ocotea*).
 9370 *Palmerars de *Phoenix*.
 9380 Boscos d'*Ilex aquifolium*.
 9390 *Matolls i vegetació subarbustiva amb *Quercus alnifolia*.
 93A0 Boscos amb *Quercus infectoria* (*Anagyro foetidae-Quercetum infectoriae*).
94. Boscos de coníferes de muntanyes temperades.
 9410 Boscos acidòfils de *Picea* dels estatges montà alpi (*Vaccinio-Piceetea*).
 9420 Boscos alpins de *Larix decidua* i/o *Pinus cembra*.
 9430 Boscos muntanyesos i subalpins de *Pinus uncinata* (*en substrats guixenc o calcari).
95. Boscos de coníferes de muntanyes mediterrànies i macaronèsiques.
 9510 *Avetars sudapenítics d'*Abies alba*.
 9520 Avetars d'*Abies pinsapo*.
 9530 *Pinedes (sud-)mediterrànies de pins negres endèmics.
 9540 Pinedes mediterrànies de pins mesogeans endèmics.
 9550 Pinedes endèmiques canàries.
 9560 *Boscos endèmics de *Juniperus* spp.
 9570 *Suredes de *Quercus suber*.
 9580 *Boscos mediterranis de *Taxus baccata*.
 9590 *Boscos de *Cedrus brevifolia* (*Cedrosetum brevifoliae*).
 95A0 Pinedes oromediterrànies d'altitud.

ANNEX II

ESPÈCIES ANIMALS I VEGETALS D'INTERÈS COMUNITARI PER A LA CONSERVACIÓ DE LES QUALS ÉS NECESSARI DESIGNAR ZONES ESPECIALS DE CONSERVACIÓ

INTERPRETACIÓ

a) L'annex II és complementari de l'annex I quant a la realització d'una xarxa coherent de zones especials de conservació.

b) Les espècies que figuren en el present annex estan indicades:

pel nom de l'espècie o subespècie, o
 pel conjunt de les espècies pertanyents a un tàxon superior o a una part designada del dit tàxon.

L'abreviatura «spp.» a continuació del nom d'una família o d'un gènere servix per a designar totes les espècies pertanyents a la dita família o gènere.

c) Símbols.

S'anteposa un asterisc (*) al nom d'una espècie per a indicar que la dita espècie és prioritària.

La majoria de les espècies que figuren en el present annex es troben incloses en l'annex V. Amb el símbol (o), col·locat darrere del nom, s'indiquen aquelles espècies que figuren en el present annex i no es troben incloses en l'annex V ni en l'annex VI; amb el símbol (V), col·locat darrere del nom, s'indiquen aquelles espècies que, figurant en el present annex, estan també incloses en l'annex VI, però no en l'annex V.

a) ANIMALS.

VERTEBRATS.

MAMÍFERS.

INSECTÍVORA.

Talpidae.

Galemys pyrenaicus.

CHIROPTERA.

Rhinolophidae.

Rhinolophus blasii.

Rhinolophus euryale.

Rhinolophus ferrumequinum.

Rhinolophus hipposideros.

Rhinolophus mehelyi.

Vespertilionidae.

Barbastella barbastellus.

Miniopterus schreibersii.

Myotis bechsteinii.

Myotis blythii.

Myotis capaccinii.

Myotis dasycneme.

Myotis emarginatus.

Myotis myotis.

Pteropodidae.

Rousettus aegyptiacus.

RODENTIA.

Gliridae.

Myomimus roachi.

Sciuridae.

* *Marmota marmota latirostris*.

* *Pteromys volans* (*Sciuropterus ruscicus*).

Spermophilus citellus (*Citellus citellus*).

* *Spermophilus suslicus* (*Citellus suslicus*).

Castoridae.

Castor fiber (excepte les poblacions estonianes, letones, lituanes, finlandeses i sueques).

Cricetidae.

Mesocricetus newtoni.

Microtidae.

Microtus cabreræ.

* *Microtus oeconomus arenicola*.

* *Microtus oeconomus mehelyi*.

Microtus tatricus.

Zapodidae.

Sicista subtilis.

CARNIVORA.

Canidae.

* *Alopex lagopus*.

* *Canis lupus* (excepte la població estoniana; poblacions gregues: només les del sud del paral·lel 39; poblacions espanyoles: només les del sud del Duero; excepte les poblacions letones, lituanes i finlandeses).

Ursidae.

* *Ursus arctos* (excepte les poblacions estonianes, finlandeses i sueques).

Mustelidae.

* *Gulo gulo*.

Lutra lutra.

- Mustela eversmanii*.
* *Mustela lutreola*.
Vormela peregusna.
- Felidae.
Lynx lynx (excepte les poblacions estonienes, letones i finlandeses).
* *Lynx pardinus*.
- Phocidae.
Halichoerus grypus (V).
* *Monachus monachus*.
Phoca hispida bottnica (V).
* *Phoca hispida saimensis*.
Phoca vitulina (V).
- ARTIODACTYLA.
- Cervidae.
* *Cervus elaphus corsicanus*.
Rangifer tarandus fennicus (o).
- Bovidae.
* *Bison bonasus*.
Capra aegagrus (poblacions naturals).
* *Capra pyrenaica pyrenaica*.
Ovis gmelini musimon (*Ovis ammon musimon*) (poblacions naturals – Còrsega i Sardenya).
Ovis orientalis ophion (*Ovis gmelini ophion*).
* *Rupicapra pyrenaica ornata* (*Rupicapra rupicapra ornata*).
Rupicapra rupicapra balcanica.
* *Rupicapra rupicapra tatrica*.
- CETACEA.
Phocoena phocoena.
Tursiops truncatus.
- RÈPTILS.
- CHELONIA (TESTUDINES).
- Testudinidae.
Testudo graeca.
Testudo hermanni.
Testudo marginata.
- Cheloniidae.
* *Caretta caretta*.
* *Chelonia mydas*.
- Emydidae.
Emys orbicularis.
Mauremys caspica.
Mauremys leprosa.
- SAURIA.
- Lacertidae.
Lacerta bonnali (*Lacerta monticola*).
Lacerta monticola.
Lacerta schreiberi.
Gallotia calloti insulanagae.
* *Gallotia simonyi*.
Podarcis lilfordi.
Podarcis pityusensis.
- Scincidae.
Chalcides simonyi (*Chalcides occidentalis*).
- Gekkonidae.
Phyllodactylus europaeus.
- OPHIDIA.
- Colubridae.
* *Coluber cypriensis*.
Elaphe quatuorlineata.
Elaphe situla.
* *Natrix natrix cypriaca*.
- Viperidae.
* *Macrovipera schweizeri* (*Vipera lebetina schweizeri*).
Vipera ursinii (excepte *Vipera ursinii rakosiensis*).
* *Vipera ursinii rakosiensis*.
- AMFIBIS.
- CAUDADA.
- Salamandridae.
Chioglossa lusitanica.
Mertensiella luschani (*Salamandra luschani*).
* *Salamandra aurorae* (*Salamandra atra aurorae*).
Salamandrina terdigitata.
Triturus carnifex (*Triturus cristatus carnifex*).
Triturus cristatus (*Triturus cristatus cristatus*).
Triturus dobrogicus (*Triturus cristatus dobrogicus*).
Triturus karelinii (*Triturus cristatus karelinii*).
Triturus montandoni.
Triturus vulgaris ampelensis.
- Proteidae.
* *Proteus anguinus*.
- Plethodontidae.
Hydromantes (*Speleomantes*) *ambrosii*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *flavus*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *genei*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *imperialis*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *strinatii*.
Hydromantes (*Speleomantes*) *supramontis*.
- ANURA.
- Discoglossidae.
* *Alytes muletensis*.
Bombina bombina.
Bombina variegata.
Discoglossus galganoi (*Discoglossus* «*jeanneae*» inclusivament).
Discoglossus montalentii.
Discoglossus sardus.
- Ranidae.
Rana latastei.
- Pelobatidae.
* *Pelobates fuscus insubricus*.
- PEIXOS.
- PETROMYZONIFORMES.
- Petromyzonidae.
Eudontomyzon spp. (o).
Lampetra fluviatilis (V) (excepte les poblacions finlandeses i sueques).
* *Lampreta planeri* (o) (excepte les poblacions estonienes, finlandeses i sueques).
Lethenteron zanandreaei (V).
Petromyzon marinus (o) (excepte les poblacions sueques).
- ACIPENSERIFORMES.
- Acipenseridae.
* *Acipenser naccarii*.
* *Acipenser sturio*.

CLUPEIFORMES.

Clupeidae.

Alosa spp. (V).

SALMONIFORMES.

Salmonidae.

Hucho hucho (poblacions naturals) (V).*Salmo macrostigma* (o).*Salmo marmoratus* (o).*Salmo salar* (només en aigua dolça) (V) (excepte les poblacions finlandeses).

Coregonidae.

* *Coregonus oxyrhynchus* (poblacions anàdromes en alguns sectors del mar del Nord).

Umbridae.

Umbra krameri (o).

CYPRINIFORMES.

Cyprinidae.

Alburnus albidus (o) (*Alburnus vulturius*).*Anaocypris hispanica*.*Aspius aspius* (V) (excepte les poblacions finlandeses).*Barbus comiza* (V).*Barbus meridionalis* (V).*Barbus plebejus* (V).*Chalcalburnus chalcoides* (o).*Chondrostoma genei* (o).*Chondrostoma lusitanicum* (o).*Chondrostoma polylepis* (o) (*C. willkommii* inclusivament).*Chondrostoma soetta* (o).*Chondrostoma toxostoma* (o).*Gobio albipinnatus* (o).*Gobio kessleri* (o).*Gobio uranoscopus* (o).*Iberocypris palaciosi* (o).* *Ladigesocypris ghigii* (o).*Leuciscus lucumonis* (o).*Leuciscus souffia* (o).*Pelecus cultratus* (V).*Phoxinellus* spp. (o).* *Phoxinus phoxinus*.*Rhodeus sericeus amarus* (o).*Rutilus pigus* (V).*Rutilus rubilio* (o).*Rutilus arcasii* (o).*Rutilus macrolepidotus* (o).*Rutilus lemmingii* (o).*Rutilus frisii meidingeri* (V).*Rutilus alburnoides* (o).*Scardinius graecus* (o).

Cobitidae.

Cobitis elongata (o).*Cobitis taenia* (o) (excepte les poblacions finlandeses).*Cobitis trichonica* (o).*Misgurnus fossilis* (o).*Sabanejewia aurata* (o).*Sabanejewia larvata* (o) (*Cobitis larvata* i *Cobitis conspersa*).

SILURIFORMES.

Siluridae.

Silurus aristotelis (V).

ATHERINIFORMES.

Cyprinodontidae.

Aphanius iberus (o).*Aphanius fasciatus* (o).* *Valencia hispanica*.* *Valencia letourneuxi* (*Valencia hispanica*).

PERCIFORMES.

Percidae.

Gymnocephalus baloni.*Gymnocephalus schraetzer* (V).* *Romanichthys valsanicola*.*Zingel* spp. [(o) excepte *Zingel asper* i *Zingel zingel* (V)].

Gobiidae.

Knipowitschia (*Padogobius*) *panizzae* (o).*Padogobius nigricans* (o).*Pomatoschistus canestrini* (o).

SCORPAENIFORMES.

Cottidae.

Cottus gobio (o) (excepte les poblacions finlandeses).*Cottus petiti* (o).

INVERTEBRATS.

ARTRÒPODES.

CRUSTACEA.

Decapoda.

Austropotamobius pallipes (V).* *Austropotamobius torrentium* (V).

Isopoda.

* *Armadillidium ghardalamensis*.

INSECTA.

Coleoptera.

Agathidium pulchellum (o).*Bolbelasmus unicornis*.*Boros schneideri* (o).*Buprestis splendens*.*Carabus hampei*.*Carabus hungaricus*.* *Carabus menetriesi pacholei*.* *Carabus olympiae*.*Carabus variolosus*.*Carabus zawadzskii*.*Cerambyx cerdo*.*Corticaria planula* (o).*Cucujus cinnaberinus*.*Dorcadion fulvum cervae*.*Duvalius gebhardti*.*Duvalius hungaricus*.*Dytiscus latissimus*.*Graphoderus bilineatus*.*Leptodirus hochenwarti*.*Limoniscus violaceus* (o).*Lucanus cervus* (o).*Macrolea pubipennis* (o).*Mesosa myops* (o).*Morimus funereus* (o).* *Osmoderma eremita*.*Oxyporus mannerheimii* (o).*Pilemia tigrina*.* *Phryganophilus ruficollis*.*Probaticus subrugosus*.*Propomacrus cypriacus*.* *Pseudogaurotina excellens*.*Pseudoseriscius cameroni*.*Pytho kolwensis*.*Rhysodes sulcatus* (o).* *Rosalia alpina*.*Stephanopachys linearis* (o).*Stephanopachys substriatus* (o).

- Xyletinus tremulicola* (o).
Hemiptera.
Aradus angularis (o).
Lepidoptera.
Agriades glandon aquilo (o).
Arytrura musculus.
* *Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria* (o).
Catopta thrips.
Chondrosoma fiduciarium.
Clossiana improba (o).
Coenonympha oedippus.
Colias myrmidone.
Cucullia mixta.
Dioszeghyana schmidtii.
Erannis ankeraria.
Erebia calcaria.
Erebia christi.
Erebia medusa polaris (o).
Eriogaster catax.
Euphydryas (Eurodryas, Hypodryas) aurinia (o).
Glyphipterix loricatella.
Gortyna borelii lunata.
Graellsia isabellae (V).
Hesperia comma catena (o).
Hypodryas maturna.
Leptidea morsei.
Lignyoptera fumidaria.
Lycaena dispar.
Lycaena helle.
Maculinea nausithous.
Maculinea teleius.
Melanargia arge.
* *Nymphalis vaualbum*.
Papilio hospiton.
Phyllometra culminaria.
Plebicula golgus.
Polymixis rufocincta isolata.
Polyommatus eroides.
Pseudophilotes bavius.
Xestia borealis (o).
Xestia brunneopicta (o).
* *Xylomoia strix*.
Mantodea.
Apteromantis aptera.
Odonata.
Coenagrion hylas (o).
Coenagrion mercuriale (o).
Coenagrion ornatum (o).
Cordulegaster heros.
Cordulegaster trinacriae.
Gomphus graslinii.
Leucorrhinia pectoralis.
Lindenia tetraphylla.
Macromia splendens.
Ophiogomphus cecilia.
Oxygastra curtisii.
Orthoptera.
Baetica ustulata.
Brachytrupes megacephalus.
Isophya costata.
Isophya harzi.
Isophya stysi.
Myrmecophilus baronii.
Odontopodisma rubripes.
Paracaloptenus caloptenoides.
Pholidoptera transsylvanica.
Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius.
ARACHNIDA.
Pseudoscorpions.
Anthrenochernes stellae (o).
MOL-LUSCOS.
GASTROPODA.
Anisus vorticulus.
Caseolus calculus.
Caseolus commixta.
Caseolus sphaerula.
Chilostoma banaticum.
Discula leacockiana.
Discula tabellata.
Discus guerinianus.
Elona quimperiana.
Geomalacus maculosus.
Geomitra moniziana.
Gibbula nivosa.
**Helicopsis striata austriaca* (o).
Hygromia kovacsi.
Idiomela (Helix) subplicata.
Lampedusa imitatrix.
**Lampedusa melitensis*.
Leiostyla abbreviata.
Leiostyla cassida.
Leiostyla corneocostata.
Leiostyla gibba.
Leiostyla lamellosa.
**Paladilhia hungarica*.
Sadleriana pannonica.
Theodoxus transversalis.
Vertigo angustior (o).
Vertigo genesii (o).
Vertigo geyeri (o).
Vertigo moulinsiana (o).
BIVALVIA.
Unionoida.
Margaritifera durrovensis (Margaritifera margaritifera)
(V).
Margaritifera margaritifera (V).
Unio crassus.
Dreissenidae.
Congeria kusceri.
b) PLANTES.
PTERIDOPHYTA.
ASPLENIACEAE.
Asplenium jahandiezii (Litard.) Rouy.
Asplenium adulterinum Milde.
BLECHNACEAE.
Woodwardia radicans (L.) Sm.
DICKSONIACEAE.
Culcita macrocarpa C. Presl.
DRYOPTERIDACEAE.
Diplazium sibiricum (Turcz. ex Kunze) Kurata.
**Dryopteris corleyi* Fraser-Jenk.
Dryopteris fragans (L.) Schott.
HYMENOPHYLLACEAE.
Trichomanes speciosum Willd.
ISOETACEAE.
Isoetes boryana Durieu.
Isoetes malinverniana Ces. & De Not.

- MARSILEACEAE.
Marsilea batardae Launert.
Marsilea quadrifolia L.
Marsilea strigosa Willd.
- OPHIOGLOSSACEAE.
Botrychium simplex Hitchc.
Ophioglossum polyphyllum A. Braun.
- GYMNOSPERMAE.
- PINACEAE.
**Abies nebrodensis* (Lojac.) Mattei.
- ANGIOSPERMAE.
- ALISMATACEAE.
**Alisma wahlenbergii* (Holmberg) Juz.
Caldesia parnassifolia (L.) Parl.
Luronium natans (L.) Raf.
- AMARYLLIDACEAE.
Leucojum nicaeense Ard.
Narcissus asturiensis (Jordan) Pugsley.
Narcissus calcicola Mendonça.
Narcissus cyclamineus DC.
Narcissus fernandesii G. Pedro.
Narcissus humilis (Cav.) Traub.
**Narcissus nevadensis* Pugsley.
Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *nobilis* (Haw.) A. Fernandes.
Narcissus scaberulus Henriq.
Narcissus triandrus L. subsp. *capax* (Salisb.) D. A. Webb.
Narcissus viridiflorus Schousboe.
- ASCLEPIADACEAE.
Vincetoxicum pannonicum (Borhidi) Holub.
- BORAGINACEAE.
**Anchusa crispa* Viv.
Echium russicum J. F. Gemlin.
**Lithodora nitida* (H. Ern) R. Fernandes.
Myosotis lusitanica Schuster.
Myosotis rehsteineri Wartm.
Myosotis retusifolia R. Afonso.
Omphalodes kuzinskyanae Willk.
**Omphalodes littoralis* Lehm.
**Onosma tornensis* Javorka.
Solenanthes albanicus (Degen & al.) Degen & Baldacci.
**Symphytum cycladense* Pawl.
- CAMPANULACEAE.
Adenophora lilifolia (L.) Ledeb.
Asyneuma giganteum (Boiss.) Bornm.
**Campanula bohémica* Hruby.
**Campanula gelida* Kovanda.
Campanula romanica Svul.
**Campanula sabatia* De Not.
**Campanula serrata* (Kit.) Hendrych.
Campanula zoysii Wulfen.
Jasione crispa (Pourret) Samp. subsp. *serpentinica* Pinto da Silva.
Jasione lusitanica A. DC.
- CARYOPHYLLACEAE.
Arenaria ciliata L. subsp. *pseudofrigida* Ostenf. & O.C. Dahl.
Arenaria humifusa Wahlenberg.
**Arenaria nevadensis* Boiss. & Reuter.
Arenaria provincialis Chater & Halliday.
**Cerastium alsinifolium* Tausch.
Cerastium dinaricum G. Beck & Szysz.
Dianthus arenarius L. subsp. *arenarius*.
**Dianthus arenarius* subsp. *bohemicus* (Novak) O. Schwarz.
Dianthus cintranus Boiss & Reuter subsp. *cintranus* Boiss & Reuter.
**Dianthus diutinus* Kit.
**Dianthus lumnitzeri* Wiesb.
Dianthus marizii (Samp.) Samp.
**Dianthus moravicus* Kovanda.
**Dianthus nitidus* Waldst. et Kit.
Dianthus plumarius subsp. *regis-stephani* (Rapcs.) Baksay.
Dianthus rupicola Biv.
**Gypsophila papillosa* P. Porta.
Herniaria algarvica Chaudhri.
**Herniaria latifolia* Lapeyr. subsp. *litardierei* Gamis.
Herniaria lusitanica (Chaudhri) subsp. *berlengiana* Chaudhri.
Herniaria maritima Link.
**Minuartia smejkalii* Dvorakova.
Moehringia jankae Griseb. ex Janka.
Moehringia lateriflora (L.) Fenzl.
Moehringia tommasinii Marches.
Moehringia villosa (Wulfen) Fenzl.
Petrocoptis grandiflora Rothm.
Petrocoptis montsicciana O. Bolos & Rivas Mart.
Petrocoptis pseudoviscosa Fernández Casas.
Silene furcata Rafin. subsp. *angustiflora* (Rupr.) Walters.
**Silene hicesiae* Brullo & Signorello.
Silene hifacensis Rouy ex Willk.
**Silene holzmanii* Heldr. ex Boiss.
Silene longicilia (Brot.) Otth.
Silene mariana Pau.
**Silene orphanidis* Boiss.
**Silene rothmaleri* Pinto da Silva.
**Silene velutina* Pourret ex Loisel.
- CHENOPODIACEAE.
**Bassia (Kochia) saxicola* (Guss.) A. J. Scott.
**Cremnophyton lanfrancoi* Brullo et Pavone.
**Salicornia veneta* Pignatti & Lausi.
- CISTACEAE.
Cistus palhinhae Ingram.
Halimium verticillatum (Brot.) Sennen.
Helianthemum alypoides Losa & Rivas Goday.
Helianthemum caput-felis Boiss.
**Tuberaria major* (Willk.) Pinto da Silva & Rozeira.
- COMPOSITAE.
**Anthemis glaberrima* (Rech. f.) Greuter.
Artemisia campestris L. subsp. *bottnica* A.N. Lundström ex Kindb.
**Artemisia granatensis* Boiss.
**Artemisia laciniata* Willd.
Artemisia oelandica (Besser) Komaror.
**Artemisia panicii* (Janka) Ronn.
**Aster pyrenaicus* Desf. ex DC.
**Aster sorrentinii* (Tod) Lojac.
Carlina onopordifolia Besser.
**Carduus myriacanthus* Salzm. ex DC.
**Centaurea alba* L. subsp. *heldreichii* (Halacsy) Dostal.
**Centaurea alba* L. subsp. *princeps* (Boiss. & Heldr.) Gugler.
**Centaurea akamantis* T. Georgiadis & G. Chatzikyriakou.
**Centaurea attica* Nyman subsp. *megarensis* (Halacsy & Hayek) Dostal.
**Centaurea balearica* J. D. Rodríguez.

- **Centaurea borjæ* Valdes-Berm. & Rivas Goday.
 **Centaurea citricolor* Font Quer.
Centaurea corymbosa Pourret.
Centaurea gadorensis G. Blanca.
 **Centaurea horrida* Badaro.
Centaurea immanuelis-loewii Degen.
Centaurea jankæ Brandza.
 **Centaurea kalambakensis* Freyn & Sint.
Centaurea kartschiana Scop.
 **Centaurea lactiflora* Halacsy.
Centaurea micrantha Hoffmanns. & Link subsp. *herminii* (Rouy) Dostál.
 **Centaurea niederi* Heldr.
 **Centaurea peucedanifolia* Boiss. & Orph.
 **Centaurea pinnata* Pau.
Centaurea pontica Prodan & E. I. Nyárády.
Centaurea pulvinata (G. Blanca) G. Blanca.
Centaurea rothmalerana (Arènes) Dostál.
Centaurea vicentina Mariz.
Cirsium brachycephalum Juratzka.
 **Crepis crocifolia* Boiss. & Heldr.
Crepis granatensis (Willk.) B. Blanca & M. Cueto.
Crepis pusilla (Sommier) Merxmüller.
Crepis tectorum L. subsp. *nigrescens*.
Erigeron frigidus Boiss. ex DC.
 **Helichrysum melitense* (Pignatti) Brullo et al.
Hymenostemma pseudanthemis (Kunze) Willd.
Hyoseris frutescens Brullo et Pavone.
 **Jurinea cyanooides* (L.) Reichenb.
 **Jurinea fontqueri* Cuatrec.
 **Lamyropsis microcephala* (Moris) Dittrich & Greuter.
Leontodon microcephalus (Boiss. ex DC.) Boiss.
Leontodon boryi Boiss.
 **Leontodon siculus* (Guss.) Finch & Sell.
Leuzea longifolia Hoffmanns. & Link.
Ligularia sibirica (L.) Cass.
 **Palaeocyanus crassifolius* (Bertoloni) Dostal.
Santolina impressa Hoffmanns. & Link.
Santolina semidentata Hoffmanns. & Link.
Saussurea alpina subsp. *esthonica* (Baer ex Rupr) Kupffer.
 **Senecio elodes* Boiss. ex DC.
Senecio jacobea L. subsp. *gotlandicus* (Neuman) Sterner.
 **Senecio nevadensis* Boiss. & Reuter.
 **Serratula lycopifolia* (Vill.) A.Kern.
Tephrosieris longifolia (Jacq.) Griseb et Schenk subsp. *moravica*.
- CONVOLVULACEAE.
 **Convolvulus argyrothamnus* Greuter.
 **Convolvulus fernandesii* Pinto da Silva & Teles.
- CRUCIFERAE.
Alyssum pyrenaicum Lapeyr.
 **Arabis kennedyae* Meikle.
Arabis sadina (Samp.) P. Cout.
Arabis scopoliana Boiss.
 **Biscutella neustriaca* Bonnet.
Biscutella vinentina (Samp.) Rothm.
Boleum asperum (Pers.) Desvaux.
Brassica glabrescens Poldini.
Brassica hilarionis Post.
Brassica insularis Moris.
 **Brassica macrocarpa* Guss.
Braya linearis Rouy.
 **Cochlearia polonica* E. Fröhlich.
 **Cochlearia tatrae* Borbas.
 **Coincya rupestris* Rouy.
 **Coronopus navasii* Pau.
Crambe tataria Sebeok.
Diplotaxis ibicensis (Pau) Gómez-Campo.
- **Diplotaxis siettiana* Maire.
Diplotaxis vicentina (P. Cout.) Rothm.
Draba cacuminum Elis Ekman.
Draba cinerea Adams.
Draba dorneri Heuffel.
Erucastrum palustre (Pirona) Vis.
 **Erysimum pieninicum* (Zapal.) Pawl.
 **Iberis arbuscula* Runemark.
Iberis procumbens Lange subsp. *microcarpa* Franco & Pinto da Silva.
 **Jonopsidium acaule* (Desf.) Reichenb.
Jonopsidium savianum (Caruel) Ball ex Arcang.
Rhynchosinapis erucastrum (L.) Dandy ex Clapham subsp.
Coincya cintrana (Coutinho) Franco & P. Silva (Coincya cintrana (P. Cout.) Pinto da Silva).
Sisymbrium cavanillesianum Valdés & Castroviejo.
Sisymbrium supinum L.
Thlaspi jankæ A.Kern.
- CYPERACEAE.
Carex holostoma Drejer.
 **Carex panormitana* Guss.
Eleocharis carniolica Koch.
- DIOSCOREACEAE.
 **Borderea chouardii* (Gausson) Heslot.
- DROSERACEAE.
Aldrovanda vesiculosa L.
- ELATINACEAE.
Elatine gussonei (Sommier) Brullo et al.
- ERICACEAE.
Rhododendron luteum Sweet.
- EUPHORBIACEAE.
 **Euphorbia margalidiana* Kuhbier & Lewejohann.
Euphorbia transtagana Boiss.
- GENTIANACEAE.
 **Centaurium rigualii* Esteve.
 **Centaurium somedanum* Lainz.
Gentiana ligustica R. de Vilm. & Chopinet.
Gentianella anglica (Pugsley) E. F. Warburg.
 **Gentianella bohémica* Skalicky.
- GERANIACEAE.
 **Erodium astragaloides* Boiss. & Reuter.
Erodium paularense Fernández-González & Izco.
 **Erodium rupicola* Boiss.
- GLOBULARIACEAE.
 **Globularia stygia* Orph. ex Boiss.
- GRAMINEAE.
Arctagrostis latifolia (R. Br.) Griseb.
Arctophila fulva (Trin.) N. J. Anderson.
Avenula hackelii (Henriq.) Holub.
Bromus grossus Desf. ex DC.
Calamagrostis chalybaea (Laest.) Fries.
Cinna latifolia (Trev.) Griseb.
Coleanthus subtilis (Tratt.) Seidl.
Festuca brigantina (Markgr.-Dannenb.) Markgr.-Dannenb.
Festuca duriotagana Franco & R. Afonso.
Festuca elegans Boiss.
Festuca henriquesii Hack.
Festuca summilusitana Franco & R. Afonso.

Gaudinia hispanica Stace & Tutin.
Holcus setiglumis Boiss. & Reuter subsp. *duriensis*
 Pinto da Silva.

Micropyropsis tuberosa Romero-Zarco & Cabezudo.
Poa granítica Br.-Bl. subsp. *disparilis* (E. I. Nyárády) E. I.
 Nyárády.

**Poa riphaea* (Ascher et Graebner) Fritsch.
Pseudarrhenatherum pallens (Link) J. Holub.
Puccinellia phryganodes (Trin.) Scribner + Merr.
Puccinellia pungens (Pau) Paunero.
 **Stipa austroitalica* Martinovsky.
 **Stipa bavarica* Martinovsky & H. Scholz.
Stipa danubialis Dihoru & Roman.
 **Stipa styriaca* Martinovsky.
 **Stipa veneta* Moraldo.
 **Stipa zalesskii* Wilensky.
Trisetum subalpestre (Hartman) Neuman.

GROSSULARIACEAE.

**Ribes sardoum* Martelli.

HIPURIDACEAE.

Hippuris tetraphylla L. Fil.

HYPERICACEAE.

**Hypericum aciferum* (Greuter) N.K.B. Robson.

IRIDACEAE.

Crocus cyprius Boiss. et Kotschy.
Crocus hartmannianus Holmboe.
Gladiolus palustris Gaud.
Iris aphylla L. subsp. *hungarica* Hegi.
Iris humilis Georgi subsp. *arenaria* (Waldst. et Kit.) A.
 et D. Löve.

JUNCACEAE.

Juncus valvatus Link.
Luzula arctica Blytt.

LABIATAE.

Dracocephalum austriacum L.
 **Micromeria taygetea* P. H. Davis.
Nepeta dirphyia (Boiss.) Heldr. ex Halacsy.
 **Nepeta sphaciotica* P. H. Davis.
Origanum dictamnus L.
Phlomis brevibracteata Turrit.
Phlomis cypria Post.
Salvia veneris Hedge.
Sideritis cypria Post.
Sideritis incana subsp. *glauca* (Cav.) Malagarriga.
Sideritis javalambrensis Pau.
Sideritis serrata Cav. ex Lag.
Teucrium lepicephalum Pau.
Teucrium turredanum Losa & Rivas Goday.
 **Thymus camphoratus* Hoffmanns. & Link.
Thymus carnosus Boiss.
 **Thymus lotocephalus* G. López & R. Morales (*Thymus cephalotos* L.).

LEGUMINOSAE.

Anthyllis hystrix Cardona, Contandr. & E. Sierra.
 **Astragalus algarbiensis* Coss. ex Bunge.
 **Astragalus aquilanus* Anzalone.
Astragalus centralpinus Braun-Blanquet.
 **Astragalus macrocarpus* DC. subsp. *lefkarensis*.
 **Astragalus maritimus* Moris.
Astragalus peterfii Jáv.
Astragalus tremolsianus Pau.
 **Astragalus verrucosus* Moris.
 **Cytisus aeolicus* Guss. ex Lindl.
Genista dorycnifolia Font Quer.

Genista holopetala (Fleischm. ex Koch) Baldacci.
Melilotus segetalis (Brot.) Ser. subsp. *fallax* Franco.
 **Ononis hackelii* Lange.
Trifolium saxatile All.
 **Vicia bifoliolata* J.D. Rodríguez.

LENTIBULARIACEAE.

**Pinguicula crystallina* Sm.
Pinguicula nevadensis (Lindb.) Casper.

LILIACEAE.

Allium grosii Font Quer.
 **Androcymbium rechingeri* Greuter.
 **Asphodelus bento-rainhae* P. Silva.
 **Chionodoxa lochiai* Meikle in Kew Bull.
Colchicum arenarium Waldst. et Kit.
Hyacinthoides vicentina (Hoffmans. & Link) Rothm.
 **Muscari gussonei* (Parl.) Tod.
Scilla litardierei Breist.
 **Scilla morrisii* Meikle.
Tulipa cypria Stapf.
Tulipa hungarica Borbas.

LINACEAE.

**Linum dolomiticum* Borbas.
 **Linum muelleri* Moris (*Linum maritimum muelleri*).

LYTHRACEAE.

**Lythrum flexuosum* Lag.

MALVACEAE.

Kosteletzkya pentacarpos (L.) Ledeb.

NAJADACEAE.

Najas flexilis (Willd.) Rostk. & W.L. Schmidt.
Najas tenuissima (A. Braun) Magnus.

OLEACEAE.

Syringa josikaea Jacq. Fil. ex Reichenb.

ORCHIDACEAE.

Anacamptis urvilleana Sommier et Caruana Gatto.
Calypso bulbosa L.
 **Cephalanthera cucullata* Boiss. & Heldr.
Cypripedium calceolus L.
Dactylorhiza kalopissii E. Nelson.
Gymnigritella runei Teppner & Klein.
Himantoglossum adriaticum Baumann.
Himantoglossum caprinum (Bieb.) V.Koch.
Liparis loeselii (L.) Rich.
 **Ophrys kotschyi* H. Fleischm. et Soo.
 **Ophrys lunulata* Parl.
Ophrys melitensis (Salkowski) J et P Devillers-Terschuren.
Platanthera obtusata (Pursh) subsp. *oligantha* (Turez.)
 Hulten.

OROBANCHACEAE.

Orobanche densiflora Salzm. ex Reut.

PAEONIACEAE.

Paeonia cambessedesii (Willk.) Willk.
Paeonia clusii F.C. Stern subsp. *rhodia* (Stearn) Tzanoudakis.
Paeonia officinalis L. subsp. *banatica* (Rachel) Soo.
Paeonia parnassica Tzanoudakis.

PALMAE.

Phoenix theophrasti Greuter.

PAPAVERACEAE.

Corydalis gotlandica Lidén.
Papaver laestadianum (Nordh.) Nordh.
Papaver radicum Rottb. subsp. *hyperboreum* Nordh.

PLANTAGINACEAE.

Plantago algarbiensis Sampaio [*Plantago bracteosa* (Willk.) G. Sampaio].
Plantago almogravensis Franco.

PLUMBAGINACEAE.

Armeria berlengensis Daveau.
 **Armeria helodes* Martini & Pold.
Armeria neglecta Girard.
Armeria pseudarmeria (Murray) Mansfeld.
 **Armeria rouyana* Daveau.
Armeria soleirolii (Duby) Godron.
Armeria velutina Welw. ex Boiss. & Reuter.
Limonium dodartii (Girard) O. Kuntze subsp. *lusitanicum* (Daveau) Franco.
 **Limonium insulare* (Beg. & Landi) Arrig. & Diana.
Limonium lanceolatum (Hoffmans. & Link) Franco.
Limonium multiflorum Erben.
 **Limonium pseudolaetum* Arrig. & Diana.
 **Limonium strictissimum* (Salzmann) Arrig.

POLYGONACEAE.

Persicaria foliosa (H. Lindb.) Kitag.
Polygonum praelongum Coode & Cullen.
Rumex rupestris Le Gall.

PRIMULACEAE.

Androsace mathildae Levier.
Androsace pyrenaica Lam.
 **Cyclamen fatrense* Halda et Sojak.
 **Primula apennina* Widmer.
Primula carniolica Jacq.
Primula nutans Georgi.
Primula palinuri Petagna.
Primula scandinavica Bruun.
Soldanella villosa Darracq.

RANUNCULACEAE.

**Aconitum corsicum* Gay (Aconitum *napellus* subsp. *corsicum*).
Aconitum firmum (Reichenb.) Neill subsp. *Moravicum* Skalicky.
Adonis distorta Ten.
Aquilegia bertolonii Schott.
Aquilegia kitaibelii Schott.
 **Aquilegia pyrenaica* D. C. subsp. *cazorlensis* (Heywood) Galiano.
 **Consolida samia* P. H. Davis.
 **Delphinium caseyi* B. L. Burt.
Pulsatilla grandis Wenderoth *Pulsatilla patens* (L.) Miller.
 **Pulsatilla pratensis* (L.) Miller subsp. *hungarica* Soo.
 **Pulsatilla slavica* G. Reuss.
 **Pulsatilla subslavica* Futak ex Goliasova.
Pulsatilla vulgaris Hill. subsp. *gotlandica* (Johanss.) Zaemelis & Paegle.
Ranunculus kykkoensis Meikle.
Ranunculus lapponicus L.
 **Ranunculus weyleri* Mares.

RESEDACEAE.

**Reseda decursiva* Forssk.

ROSACEAE.

Agrimonia pilosa Ledebour.

Potentilla delphinensis Gren. & Godron.
Potentilla emilii-popii Nyárády.
 **Pyrus magyarica* Terpo.
Sorbus teodorii Liljefors.

RUBIACEAE.

Galium cracoviense Ehrend.
 **Galium litorale* Guss.
Galium moldavicum (Dobrescu) Franco.
 **Galium sudeticum* Tausch.
 **Galium viridiflorum* Boiss. & Reuter.

SALICACEAE.

Salix salvifolia Brot. subsp. *australis* Franco.

SANTALACEAE.

Thesium ebracteatum Hayne.

SAXIFRAGACEAE.

Saxifraga berica (Beguinet) D.A. Webb.
Saxifraga florulenta Moretti.
Saxifraga hirculus L.
Saxifraga osloënsis Knaben.
Saxifraga tombeanensis Boiss. ex Engl.

SCROPHULARIACEAE.

Antirrhinum charidemi Lange.
Chaenorrhinum serpyllifolium (Lange) Lange subsp. *lusitanicum* R. Fernandes.
 **Euphrasia genargentea* (Feoli) Diana.
Euphrasia marchesettii Wettst. ex Marches.
Linaria algarviana Chav.
Linaria coutinhoi Valdés.
Linaria loeselii Schweigger.
 **Linaria ficalhoana* Rouy.
Linaria flava (Poiret) Desf.
 **Linaria hellenica* Turrill.
Linaria pseudolaxiflora Lojacono.
 **Linaria ricardoii* Cout.
Linaria tonzigii Lona.
 **Linaria tursica* B. Valdés & Cabezudo.
Odontites granatensis Boiss.
 **Pedicularis sudetica* Willd.
Rhinanthus oesilensis (Ronniger & Saarsoo) Vassilcz.
Tozzia carpathica Wol.
Verbascum litigiosum Samp.
Veronica micrantha Hoffmanns. & Link.
 **Veronica oetaea* L.-A. Gustavsson.

SOLANACEAE.

**Atropa baetica* Willk.

THYMELAEACEAE.

**Daphne arbuscula* Celak.
Daphne petraea Leybold.
 **Daphne rodriguezii* Texidor.

ULMACEAE.

Zelkova abelicea (Lam.) Boiss.

UMBELLIFERAE.

**Angelica heterocarpa* Lloyd.
Angelica palustris (Besser) Hoffm.
 **Apium bermejoi* Llorens.
Apium repens (Jacq.) Lag.
Athamanta cortiana Ferrarini.
 **Bupleurum capillare* Boiss. & Heldr.
 **Bupleurum kakiskalae* Greuter.
Eryngium alpinum L.
 **Eryngium viviparum* Gay.

* *Ferula sadleriana* Lebed.
Hladnikia pastinacifolia Reichenb.
 **Laserpitium longiradium* Boiss.
 **Naufraga balearica* Constans & Cannon.
 **Oenanthe conioides* Lange.
Petagnia saniculifolia Guss.
Rouya polygama (Desf.) Coincy.
 **Seseli intricatum* Boiss.
Seseli leucospermum Waldst. et Kit.
Thorella verticillatinundata (Thore) Briq.

VALERIANACEAE.

Centranthus trinervis (Viv.) Beguinot.

VIOLACEAE.

Viola delphinantha Boiss.
 **Viola hispida* Lam.
Viola jaubertiana Mares & Vigineix.
Viola rupestris F.W. Schmidt subsp. *relicta* Jalas.

PLANTES INFERIORS.

BRYOPHYTA.

Bruchia vogesiaca Schwaegr. (o).
Bryhnia novae-angliae (Sull & Lesq.) Grout (o).
 **Bryoerythrophyllum campylocarpum* (C. Müll.) Crum.
 (*Bryoerythrophyllum machadoanum* (Sergio) M. O. Hill) (o).
Buxbaumia viridis (Moug.) Moug. & Nestl. (o).
Cephalozia macounii (Aust.) Aust. (o).
Cynodontium suecicum (H. Arn. & C. Jens.) I. Hag. (o).
Dichelyma capillaceum (Dicks) Myr. (o).
Dicranum viride (Sull. & Lesq.) Lindb. (o).
Distichophyllum carinatum Dix. & Nich. (o).
Drepanocladus (Hamatocaulis) vernicosus (Mitt.) Warnst. (o).
Encalypta mutica (I. Hagen) (o).
Hamatocaulis lapponicus (Norrl.) Hedenäs (o).
Herzogiella turfacea (Lindb.) I. Wats. (o).
Hygrohypnum montanum (Lindb.) Broth. (o).
Jungermannia handelii (Schiffn.) Amak. (o).
Mannia triandra (Scop.) Grolle (o).
 **Marsupella profunda* Lindb. (o).
Meesia longiseta Hedw. (o).
Nothothylas orbicularis (Schwein.) Sull. (o).
Ochyraea tatrensis Vana (o).
Orthothecium lapponicum (Schimp.) C. Hartm. (o).
Orthotrichum rogeri Brid. (o).
Petalophyllum ralfsii (Wils.) Nees & Gott. (o).
Plagiomnium drummondii (Bruch & Schimp.) T. Kop. (o).
Riccia breidlerii Jur. (o).
Riella helicophylla (Bory & Mont.) Mont. (o).
Scapania massolongi (K. Müll.) K. Müll. (o).
Sphagnum pylaisii Brid. (o).
Tayloria rudolphiana (Garov) B. & S. (o).
Tortella rigens (N. Alberts) (o).

ESPÈCIES DE LA MACARONÈSIA.

PTERIDOPHYTA.

HYMENOPHYLLACEAE.

Hymenophyllum maderensis Gibby & Lovis.

DRYOPTERIDACEAE.

**Polystichum drepanum* (Sw.) C. Presl.

ISOETACEAE.

Isoetes azorica Durieu & Paiva ex Milde.

MARSILEACEAE.

**Marsilea azorica* Launert & Paiva.

ANGIOSPERMAE.

ASCLEPIADACEAE.

Caralluma burchardii N. E. Brown.
 * *Ceropegia chrysantha* Svent.

BORAGINACEAE.

Echium candicans L. fil.
 * *Echium gentianoides* Webb & Coincy.
Myosotis azorica H. C. Watson.
Myosotis maritima Hochst. in Seub.

CAMPANULACEAE.

* *Azorina vidalii* (H. C. Watson) Feer.
Musschia aurea (L. f.) DC.
 * *Musschia wollastonii* Lowe.

CAPRIFOLIACEAE.

* *Sambucus palmensis* Link.

CARYOPHYLLACEAE.

Spergularia azorica (Kindb.) Lebel.

CELASTRACEAE.

Maytenus umbellata (R. Br.) Mabb.

CHENOPODIACEAE.

Beta patula Ait.

CISTACEAE.

Cistus chinamadensis Banares & Romero.
 * *Helianthemum bystropogophyllum* Svent.

COMPOSITAE.

Andryala crithmifolia Ait.
 * *Argyranthemum lidii* Humphries.
Argyranthemum thalassophyllum (Svent.) Hump.
Argyranthemum winterii (Svent.) Humphries.
 * *Attractylis arbuscula* Svent. & Michaelis.
Attractylis preauxiana Schultz.
Calendula maderensis DC.
Cheirolophus duranii (Burchard) Holub.
Cheirolophus ghomerytus (Svent.) Holub.
Cheirolophus junonianus (Svent.) Holub.
Cheirolophus massonianus (Lowe) Hansen & Sund.
Cirsium latifolium Lowe.
Helichrysum gossypinum Webb.
Helichrysum monogynum Burt & Sund.
Hypochoeris oligocephala (Svent. & Bramw.) Lack.
 * *Lactuca watsoniana* Trel.
 * *Onopordum nogalesii* Svent.
 * *Onopordum carduelinum* Bolle.
 * *Pericallis hadrosoma* (Svent.) B. Nord.
Phagnalon benettii Lowe.
Stemmacantha cynaroides (Chr. Son. in Buch) Ditt.
Sventenia bupleuroides Font Quer.
 * *Tanacetum ptarmiciflorum* Webb & Berth.

CONVOLVULACEAE.

* *Convolvulus caput-medusae* Lowe.
 * *Convolvulus lopez-socasii* Svent.
 * *Convolvulus massonii* A. Dietr.

CRASSULACEAE.

Aeonium gomeraense Praeger.
Aeonium saundersii Bolle.
Aichryson dumosum (Lowe) Praeg.
Monanthes wildpretii Banares & Scholz.
Sedum brissemoretii Raymond-Hamet.

CRUCIFERAE.

- * *Crambe arborea* Webb ex Christ.
- Crambe laevigata* DC. ex Christ.
- * *Crambe sventenii* R. Petters ex Bramwell & Sund.
- * *Parolinia schizogynoides* Svent.
- Sinapidendron rupestre* (Ait.) Lowe.

CYPERACEAE.

- Carex malato-belizii* Raymond.

DIPSACACEAE.

- Scabiosa nitens* Roemer & J. A. Schultes.

ERICACEAE.

- Erica scoparia* L. subsp. *azorica* (Hochst.) D. A. Webb.

EUPHORBIACEAE.

- * *Euphorbia handiensis* Burchard.
- Euphorbia lambii* Svent.
- Euphorbia stygiana* H. C. Watson.

GERANIACEAE.

- * *Geranium maderense* P. F. Yeo.

GRAMINEAE.

- Deschampsia maderensis* (Haeck. & Born.) Buschm.
- Phalaris maderensis* (Menezes) Menezes.

GLOBULARIACEAE.

- * *Globularia ascanii* D. Bramwell & Kunkel.
- * *Globularia sarcophylla* Svent.

LABIATAE.

- * *Sideritis cystosiphon* Svent.
- * *Sideritis discolor* (Webb ex de Noe) Bolle.
- Sideritis infernalis* Bolle.
- Sideritis marmorea* Bolle.
- Teucrium abutiloides* L'Hér.
- Teucrium betonicum* L'Hér.

LEGUMINOSAE.

- * *Anagyris latifolia* Brouss. ex Willd.
- Anthyllis lemnniana* Lowe.
- * *Dorycnium spectabile* Webb & Berthel.
- * *Lotus azoricus* P. W. Ball.
- Lotus callis-viridis* D. Bramwell & D. H. Davis.
- * *Lotus kunkelii* (E. Chueca) D. Bramwell & al.
- * *Teline rosmarinifolia* Webb & Berthel.
- * *Teline salsoloides* Arco & Acebes.
- Vicia dennesiana* H. C. Watson.

LILIACEAE.

- * *Androcymbium psammophilum* Svent.
- Scilla maderensis* Menezes.
- Semele maderensis* Costa.

LORANTHACEAE.

- Arceuthobium azoricum* Wiens & Hawksw.

MYRICACEAE.

- * *Myrica rivis-martinezii* Santos.

OLEACEAE.

- Jasminum azoricum* L.
- Picconia azorica* (Tutin) Knobl.

ORCHIDACEAE.

- Goodyera macrophylla* Lowe.

PITTOSPORACEAE.

- * *Pittosporum coriaceum* Dryand. ex. Ait.

PLANTAGINACEAE.

- Plantago malato-belizii* Lawalree.

PLUMBAGINACEAE.

- * *Limonium arborescens* (Brouss.) Kuntze.
- Limonium dendroides* Svent.
- * *Limonium spectabile* (Svent.) Kunkel & Sunding.
- * *Limonium sventenii* Santos & Fernández Galván.

POLYGONACEAE.

- Rumex azoricus* Rech. fil.

RHAMNACEAE.

- Frangula azorica* Tutin.

ROSACEAE.

- * *Bencomia brachystachya* Svent.
- Bencomia sphaerocarpa* Svent.
- * *Chamaemeles coriacea* Lindl.
- Dendriopoterium pulidoi* Svent.
- Marcetella maderensis* (Born.) Svent.
- Prunus lusitanica* L. subsp. *azorica* (Mouillef.) Franco.
- Sorbus maderensis* (Lowe) Dode.

SANTALACEAE.

- Kunkeliella subsucculenta* Kammer.

SCROPHULARIACEAE.

- * *Euphrasia azorica* H.C. Watson.
- Euphrasia grandiflora* Hochst. in Seub.
- * *Isoplexis chalcantha* Svent. & O'Shanahan.
- Isoplexis isabelliana* (Webb & Berthel.) Masferrer.
- Odontites holliana* (Lowe) Benth.
- Sibthorpia peregrina* L.

SOLANACEAE.

- * *Solanum lidii* Sunding.

UMBELLIFERAE.

- Ammi trifoliatum* (H. C. Watson) Trelease.
- Bupleurum handiense* (Bolle) Kunkel.
- Chaerophyllum azoricum* Trelease.
- Ferula latipinna* Santos.
- Melanoselinum decipiens* (Schrader & Wendl.) Hoffm.
- Monizia edulis* Lowe.
- Oenanthe divaricata* (R. Br.) Mabb.
- Sanicula azorica* Guthnick ex Seub.

VIOLACEAE.

- Viola paradoxa* Lowe.

PLANTES INFERIORS.

BRYOPHYTA.

- * *Echinodium spinosum* (Mitt.) Jur. (o).
- * *Thamnobryum fernandesii* Sergio (o).

ANNEX III

Críteris de selecció dels llocs que poden classificar-se com a llocs d'importància comunitària i designar-se zones especials de conservació

Etapa 1: Avaluació a escala nacional de la importància relativa dels llocs per a cada tipus d'hàbitat natural de

l'annex I i cada espècie de l'annex II (incloent-hi els tipus d'hàbitats naturals prioritaris i les espècies prioritàries).

A. Criteris d'avaluació del lloc per a un tipus donat d'hàbitat natural de l'annex I.

a) Grau de representativitat del tipus d'hàbitat natural en relació amb el lloc.

b) Superfície del lloc compresa pel tipus d'hàbitat natural en relació amb la superfície total que comprega el dit tipus d'hàbitat natural pel que es referix al territori nacional.

c) Grau de conservació de l'estructura i de les funcions del tipus d'hàbitat natural de què es tracte i possibilitat de restauració.

d) Avaluació global del valor del lloc per a la conservació del tipus d'hàbitat natural en qüestió.

B. Criteris d'avaluació del lloc per a una espècie donada de l'annex II.

a) Grandària i densitat de la població de l'espècie que estiga present en el lloc en relació amb les poblacions presents en el territori nacional.

b) Grau de conservació dels elements de l'hàbitat que siguin rellevants per a l'espècie de què es tracte i possibilitat de restauració.

c) Grau d'aïllament de la població existent en el lloc en relació amb l'àrea de distribució natural de l'espècie.

d) Avaluació global del valor del lloc per a la conservació de l'espècie de què es tracte.

C. D'acord amb estos criteris, les administracions públiques competents classificaran els llocs que proposen en la llista nacional com a llocs que poden classificar-se «d'importància comunitària», segons el seu valor relatiu per a la conservació de cada un dels tipus d'hàbitat natural o de cada una de les espècies que figuren en els respectius annexos I o II, que es referixen a estos.

D. La dita llista inclourà els llocs en què hi haja els tipus d'hàbitats naturals prioritaris i espècies prioritàries que hagen sigut seleccionats per les administracions públiques competents d'acord amb els criteris enumerats en els apartats A i B.

Etape 2: Avaluació de la importància comunitària dels llocs inclosos en les llistes nacionals

1. Tots els llocs definits per les administracions públiques competents en l'etapa 1 en què hi haja tipus d'hàbitats naturals i/o espècies prioritàries es consideraran llocs d'importància comunitària.

2. Per a l'avaluació de la importància comunitària dels altres llocs inclosos en les llistes de les administracions públiques competents, és a dir de la seua contribució al manteniment o al restabliment en un estat de conservació favorable d'un hàbitat natural de l'annex I o d'una espècie de l'annex II i/o a la coherència de Natura 2000, es tindran en compte els criteris següents:

a) El valor relatiu del lloc a escala nacional.

b) La localització geogràfica del lloc en relació amb les vies migratòries d'espècies de l'annex II, així com la seua possible pertinença a un ecosistema coherent situat a l'un i l'altre costat d'una o diverses fronteres interiors de la comunitat.

c) La superfície total del lloc.

d) El nombre de tipus d'hàbitats naturals de l'annex I i d'espècies de l'annex II existents en el lloc.

e) El valor ecològic global del lloc per a la regió o regions biogeogràfiques de què es tracte i/o per al conjunt del territori a què es fa referència en l'article 2, tant per l'aspecte característic o únic dels elements que l'integren com per la combinació dels dits elements.

ANNEX IV

Espècies que seran objecte de mesures de conservació especials quant al seu hàbitat, a fi d'assegurar la seua supervivència i la seua reproducció en la seua àrea de distribució

1. *Gavia stellata*, Calàbria xicoteta.
2. *Gavia arctica*, Calàbria agulla.
3. *Gavia immer*, Calàbria grossa.
4. *Podiceps auritus*, Capbussó orellut.
5. *Pterodroma madeira*, Petrell de Madeira.
6. *Pterodroma feae*, Petrell de Cap Verd.
7. *Bulweria bulwerii*, Petrell de Bulwer.
8. *Calonectris diomedea*, Baldriga cendrosa.
9. *Puffinus mauretanicus*, Baldriga balear.
10. *Puffinus yelkouan*, Baldriga mediterrània.
11. *Puffinus assimilis*, Baldriga xicoteta.
12. *Pelagodroma marina*, Petrell carablanc.
13. *Hydrobates pelagicus*, Escateret.
14. *Oceanodroma leucorhoa*, Petrell cuaforcat.
15. *Oceanodroma castro*, Petrell de tempesta de Madeira.
16. *Phalacrocorax aristotelis desmarestii*, Corb marí emplomallat (mediterrani).
17. *Phalacrocorax pygmaeus*, Corb marí pigmeu.
18. *Pelecanus onocrotalus*, Pelicà vulgar.
19. *Pelecanus crispus*, Pelicà cresp.
20. *Botaurus stellaris*, Bitó comú.
21. *Ixobrychus minutus*, Martinet menut.
22. *Nycticorax nycticorax*, Martinet de nit.
23. *Ardeola ralloides*, Martinet ros.
24. *Egretta garzetta*, Martinet blanc.
25. *Egretta alba*, Agró blanc.
26. *Ardea purpurea*, Agró roig.
27. *Ciconia nigra*, Cigonya negra.
28. *Ciconia ciconia*, Cigonya blanca.
29. *Plegadis falcinellus*, Capó reial.
30. *Platalea leucorodia*, Becplaner.
31. *Phoenicopus ruber*, Flamenc.
32. *Cygnus bewickii* (*Cygnus columbianus bewickii*), Cigne xicotet.
33. *Cygnus cygnus*, Cigne cantaire.
34. *Anser albifrons flavirostris*, Oca riallera grossa de Groenlàndia.
35. *Anser erythropus*, Oca riallera xicoteta.
36. *Branta leucopsis*, Oca de galta blanca.
37. *Branta ruficollis*, Oca de coll roig.
38. *Tadorna ferruginea*, Anec canyella.
39. *Marmaronetta angustirostris*, Xarxet marbrenc.
40. *Aythya nyroca*, morell xocolater.
41. *Polysticta stelleri*, Eider de Steller.
42. *Mergus albellus*, Bec de serra xicotet.
43. *Oxyura leucocephala*, Anec capblanc.
44. *Pernis apivorus*, Aligot vesper.
45. *Elanus caeruleus*, Esparver d'espates negres.
46. *Milvus migrans*, Milà negre.
47. *Milvus milvus*, Milà reial.
48. *Halieetus albicilla*, Àguila marina.
49. *Gypaetus barbatus*, Trençalòs.
50. *Neophron percnopterus*, Aufrany.
51. *Gyps fulvus*, Voltor comú.
52. *Aegypius monachus*, Voltor negre.
53. *Circus gallicus*, Àguila marcenca europea.
54. *Circus aeruginosus*, Arpella vulgar occidental.
55. *Circus cyaneus*, Arpella pàl·lida.
56. *Circus macrourus*, Arpella pàl·lida russa.
57. *Circus pygargus*, Esparver cendrós.
58. *Accipiter gentilis arrigonii*, Astor de Còrsega i Sardenya.
59. *Accipiter nisus granti*, Esparver vulgar de Grant (subesp. de les illes Canàries i arxipèleg de Madeira).
60. *Accipiter brevipes*, Esparver grec.

60. *Buteo rufinus*, Aligot rogenic.
 61. *Aquila pomarina*, Àguila pomerània.
 62. *Aquila clanga*, Àguila cridanera.
 63. *Aquila heliaca*, Àguila imperial oriental.
 64. *Aquila adalberti*, Àguila imperial ibèrica.
 65. *Aquila chrysaetos*, Àguila daurada.
 66. *Hieraaetus pennatus*, Àguila calçada.
 67. *Hieraaetus fasciatus*, Àguila cuabarrada.
 68. *Pandion haliaetus*, Àguila pescadora.
 69. *Falco naumanni*, Xoriguer xicotet.
 70. *Falco vespertinus*, Falcó cama-roig.
 71. *Falco columbarius*, Esmerla.
 72. *Falco eleonora*, Falcó de la reina.
 73. *Falco biarmicus*, Falcó llaner.
 74. *Falco cherrug*, Falcó sagrat.
 75. *Falco rusticolus*, Grifó.
 76. *Falco peregrinus*, Falcó pelegrí.
 77. *Bonasa bonasia*, Grévol.
 78. *Lagopus mutus pyrenaicus*, Perdiu blanca pirinenca.
 79. *Lagopus mutus helveticus*, Perdiu blanca alpina.
 80. *Tetrao tetrix tetrix*, Gall de cua forçada (continental).
 81. *Tetrao urogallus*, Gall salvatge.
 82. *Alectoris graeca saxatilis*, Perdiu de roca alpina.
 83. *Alectoris graeca*, Perdiu de roca.
 84. *Perdix perdix italica*, Perdiu xarra italiana.
 85. *Perdix perdix hispaniensis*, Perdiu xarra (subespècie ibèrica).
 86. *Porzana porzana*, Polla pintada.
 87. *Porzana parva*, Rasclotó.
 88. *Porzana pusilla*, Rasclot.
 89. *Crex crex*, Guatla maresa.
 90. *Porphyrio porphyrio*, Polla blava.
 91. *Fulica cristata*, Fotja banyuda.
 92. *Turnix sylvatica*, Guatla andalusa.
 93. *Grus grus*, Grua.
 94. *Tetrax tetrax*, Sisó.
 95. *Chlamydotis undulata*, Hubara.
 96. *Otis tarda*, Ploc salvatge.
 97. *Himantopus himantopus*, Camallarga.
 98. *Recurvirostra avosetta*, Bec d'alena.
 99. *Burhinus oedinemus*, Torlit.
 100. *Cursorius cursor*, Corredor saharià.
 101. *Glareola pratincola*, Perdiu de mar.
 102. *Charadrius alexandrinus*, Corriol camanegre.
 103. *Charadrius morinellus* (*Eudromias morinellus*)
 Corriol pit-roig.
 104. *Pluvialis apricaria*, Fusell gros.
 105. *Hoplopterus spinosus*, Judia esperonada.
Calidris alpina schinzii, Territ variant.
 106. *Philomachus pugnax*, Batallaire.
 107. *Gallinago media*, Becadell gros.
 108. *Limosa lapponica*, Tètol cuabarrat.
 109. *Numenius tenuirostris*, Polit becfi.
 110. *Tringa glareola*, Valona.
 111. *Xenus cinereus*, Siseta cendrosa.
 112. *Phalaropus lobatus*, Escuraflascons becfi.
 113. *Larus melanocephalus*, Gavina capnegra.
 114. *Larus genei*, Gavina capblanca.
 115. *Larus audouinii*, Gavina corsa.
 116. *Larus minutus*, Gavina menuda.
 117. *Gelochelidon nilotica*, Curroc.
 118. *Sterna caspia*, Xatrac gros.
 119. *Sterna sanvicensis*, Xatrac becllarg.
 120. *Sterna dougallii*, Xatrac rosat.
 121. *Sterna hirundo*, Xatrac comú.
 122. *Sterna paradisaea*, Xatrac àrtic.
 123. *Sterna albifrons*, Xatrac menut.
 124. *Chlidonias hybridus*, Fumarell carablanc.
 125. *Chlidonias niger*, Fumarell negre.
 126. *Uria aalge ibericus*, Somorgollaire (subespècie ibèrica).
 127. *Pterocles orientalis*, Xurra.
 128. *Pterocles alchata*, Ganga.
 129. *Columba palumbus azorica*, Tudó de les Açores (subespècie de les Açores).
 130. *Columba trocaz*, Tudó canari.
 131. *Columba bollii*, Colom canari de Bolle.
 132. *Columba junoniae*, Xixella canària.
 133. *Bubo bubo*, Brúfol.
 134. *Nyctea scandiaca*, Brúfol blanc.
 135. *Sumia ulula*, Mussol esparverenc.
 136. *Glaucidium passerinum*, Mussol menut.
 137. *Strix nebulosa*, Garamús de Lapònia.
 138. *Strix uralensis*, Garamús dels Urals.
 139. *Asio flammeus*, Mussol emigrant.
 140. *Aegolius funereus*, Mussol pirinenc.
 141. *Caprimulgus europaeus*, Enganyapastors.
 142. *Apus caffer*, Falcot cuablanc africà.
 143. *Alcedo atthis*, Blavet.
 144. *Coracias garrulus*, Gaig blau.
 145. *Picus canus*, Picot cendrós.
 146. *Dryocopus martius*, Picot negre.
 147. *Dendrocopos major canariensis*, Picot garser gros de Tenerife.
 148. *Dendrocopos major thanneri*, Picot garser gros de Gran Canària.
 149. *Dendrocopos syriacus*, Picot garser siríac.
 150. *Dendrocopos medius*, Picot garser mitjà.
 151. *Dendrocopos leucotas*, Picot garser dorsblanc.
 152. *Picoides tridactylus*, Picot tridàctil.
 153. *Chersophilus duponti*, Alosa becuda.
 154. *Melanocorypha calandra*, Calàndria.
 155. *Calandrella brachydactyla*, Ferrerola vulgar.
 156. *Galerida theklae*, Cogullada fosca.
 157. *Lullula arborea*, Cotoliu.
 158. *Anthus campestris*, Trobat.
 159. *Troglodytes troglodytes fridariensis*, Caragolet de Fair Isle (subespècie de Fair Isle).
 160. *Luscinia svecica*, Cotxa blava.
 161. *Saxicola dacotiae*, Bitxac de Fuerteventura.
 162. *Oenanthe leucura*, Còlit negre.
 163. *Oenanthe cypriaca*, Còlit de Xipre.
 164. *Oenanthe pleschanka*, Còlit de pit negre.
 165. *Acrocephalus melanopogon*, Boscarla mostaxuda.
 166. *Acrocephalus paludicola*, Boscarla d'aigua.
 167. *Hippolais olivetorum*, Bosqueta de les oliveres.
 168. *Sylvia sarda*, Tallareta sarda.
 169. *Sylvia undata*, Tallareta cuallarga.
 170. *Sylvia melanothorax*, Tallarol de Xipre.
 171. *Sylvia rueppelli*, Tallarol golanegre.
 172. *Sylvia nisoria*, Tallarol esparverenc.
 173. *Ficedula parva*, Papamosques menut.
 174. *Ficedula semitorquata*, Papamosques de mig collar.
 175. *Ficedula albicollis*, Papamosques de collar.
 176. *Parus ater cypriotes*, Mallerenga xicoteta de Xipre.
 177. *Sitta krueperi*, Pica-soques de Krüper.
 178. *Sitta whiteheadi*, Pica-soques cors.
 179. *Certhia brachydactyla dorotheae*, Rapinell comú de Xipre.
 180. *Lanius collurio*, Escorxador.
 181. *Lanius minor*, Trenca.
 182. *Lanius nubicus*, Capsigrany emmascarat.
 183. *Pyrhacorax pyrrhacorax*, Gralla de bec roig.
 184. *Fringilla coelebs ombriosa*, Pinsà comú de Hierro.
 185. *Fringilla teydea*, Pinsà del Teide.
 186. *Loxia scotica*, Trencapinyes escocés.
 187. *Bucanetes githagineus*, Pinsà trompeter.
 188. *Pyrrhula murina*, Pinsà borroner de les Açores.
 189. *Emberiza cineracea*, Sit cendrós.
 190. *Emberiza hortulana*, Hortolà.
 191. *Emberiza caesia*, Hortolà cendrós.

ANNEX V

**Espècies animals i vegetals d'interés comunitari
que requerixen una protecció estricta**

Les espècies que figuren en el present annex estan indicades:

- pel nom de l'espècie o subespècie, o
- pel conjunt de les espècies pertanyents a un tàxon superior o a una part designada del dit tàxon.

L'abreviatura «spp.» a continuació del nom d'una família o d'un gènere servix per a designar totes les espècies pertanyents a la dita família o gènere.

a) ANIMALS.

VERTEBRATS.

MAMÍFERS.

INSECTIVORA.

Erinaceidae.

Erinaceus algirus.

Soricidae.

Crocidura canariensis.

Crocidura sicula.

Talpidae.

Galemys pyrenaicus.

MICROCHIROPTERA.

Totes les espècies.

MEGACHIROPTERA.

Pteropodidae.

Rousettus aegyptiacus.

RODENTIA.

Gliridae.

Totes les espècies excepte *Glis glis* i *Eliomys quercinus*.

Sciuridae.

Marmota marmota latirostris.

Pteromys volans (Sciuropterus ruscicus).

Spermophilus citellus (Citellus citellus).

Spermophilus suslicus (Citellus suslicus).

Sciurus anomalus.

Castoridae.

Castor fiber (excepte les poblacions estonianes, letones, lituanes, poloneses, finlandeses i sueques).

Cricetidae.

Cricetus cricetus (excepte les poblacions hongareses).

Mesocricetus newtoni.

Microtidae.

Microtus cabrerae.

Microtus oeconomus arenicola.

Microtus oeconomus mehelyi.

Microtus tatricus.

Zapodidae.

Sicista betulina.

Sicista subtilis.

Hystriidae.

Hystrix cristata.

CARNIVORA.

Canidae.

Alopex lagopus.

Canis lupus (excepte les poblacions gregues al nord del paral·lel 39, les poblacions estonianes, les poblacions espanyoles del nord del Duero; les poblacions búlgares, letones, lituanes, poloneses i eslovaques i les poblacions finlandeses dins de l'àrea de gestió del ren, segons es definix en l'apartat 2 de la llei finlandesa número 848/90, de 14 de setembre de 1990, sobre a la gestió del ren).

Ursidae.

Ursus arctos.

Mustelidae.

Lutra lutra.

Mustela eversmannii.

Mustela lutreola.

Vormela peregusna.

Felidae.

Felis silvestris.

Lynx lynx (excepte la població estoniana).

Lynx pardinus.

Phocidae.

Monachus monachus.

Phoca hispida saimensis.

ARTIODACTYLA.

Cervidae.

Cervus elaphus corsicanus.

Bovidae.

Bison bonasus.

Capra aegagrus (poblacions naturals).

Capra pyrenaica pyrenaica.

Ovis gmelini musimon (Ovis ammon musimon) (poblacions naturals – Còrsega i Sardenya).

Ovis orientalis ophion (Ovis gmelini ophion).

Rupicapra pyrenaica ornata (Rupicapra rupicapra ornata).

Rupicapra rupicapra balcanica.

Rupicapra rupicapra tatrica.

CETACEA.

Totes les espècies.

RÈPTILS.

TESTUDINATA.

Testudinidae.

Testudo graeca.

Testudo hermanni.

Testudo marginata.

Cheloniidae.

Caretta caretta.

Chelonia mydas.

Lepidochelys kempii.

Eretmochelys imbricata.

Dermochelyidae.

Dermochelys coriacea.

Emydidae.

Emys orbicularis.
Mauremys caspica.
Mauremys leprosa.

SAURIA.

Lacertidae.

Algyroides fitzingeri.
Algyroides marchi.
Algyroides moreoticus.
Algyroides nigropunctatus.
Gallotia atlantica.
Gallotia galloti.
Gallotia galloti insulanagae.
Gallotia simonyi.
Gallotia stehlini.
Lacerta agilis.
Lacerta bedriagae.
Lacerta bonnali (Lacerta monticola).
Lacerta monticola.
Lacerta danfordi.
Lacerta dugesi.
Lacerta graeca.
Lacerta horvathi.
Lacerta schreiberi.
Lacerta trilineata.
Lacerta viridis.
Lacerta vivipara pannonica.
Ophisops elegans.
Podarcis erhardii.
Podarcis filfolensis.
Podarcis hispanica atrata.
Podarcis lilfordi.
Podarcis melisellensis.
Podarcis milensis.
Podarcis muralis.
Podarcis peloponnesiaca.
Podarcis pityusensis.
Podarcis sicula.
Podarcis taurica.
Podarcis tiliguerta.
Podarcis wagleriana.

Scincidae.

Ablepharus kitaibelii.
Chalcides bedriagai.
Chalcides ocellatus.
Chalcides sexlineatus.
Chalcides simonyi (Chalcides occidentalis).
Chalcides viridianus.
Ophiomorus punctatissimus.

Gekkonidae.

Cyrtopodion kotschyi.
Phyllodactylus europaeus.
Tarentola angustimentalis.
Tarentola boettgeri.
Tarentola delalandii.
Tarentola gomerensis.

Agamidae.

Stellio stellio.

Chamaeleontidae.

Chamaeleo chamaeleon.

Anguidae.

Ophisaurus apodus.

OPHIDIA.

Colubridae.

Coluber caspius.
Coluber cypriensis.
Coluber hippocrepis.
Coluber jugularis.
Coluber laurenti.
Coluber najadum.
Coluber nummifer.
Coluber viridiflavus.
Coronella austriaca.
Eirenis modesta.
Elaphe longissima.
Elaphe quatuorlineata.
Elaphe situla.
Natrix natrix cetti.
Natrix natrix corsa.
Natrix natrix cypriaca.
Natrix tessellata.
Telescopus falax.

Viperidae.

Vipera ammodytes.
Macrovipera schweizeri (Vipera lebetina schweizeri).
Vipera seoanni (excepte les poblacions espanyoles).
Vipera ursinii.
Vipera xanthina.

Boidae.

Eryx jaculus.

AMFIBIS.

CAUDATA.

Salamandridae.

Chioglossa lusitanica.
Euproctus asper.
Euproctus montanus.
Euproctus platycephalus.
Mertensiella luschani (Salamandra luschani).
Salamandra atra.
Salamandra aurorae.
Salamandra lanzai.
Salamandrina terdigitata.
Triturus carnifex (Triturus cristatus carnifex).
Triturus cristatus (Triturus cristatus cristatus).
Triturus italicus.
Triturus karelinii (Triturus cristatus karelinii).
Triturus marmoratus.
Triturus montandoni.
Triturus vulgaris ampelensis.

Proteidae.

Proteus anguinus.

Plethodontidae.

Hydromantes (Speleomantes) ambrosii.
Hydromantes (Speleomantes) flavus.
Hydromantes (Speleomantes) genei.
Hydromantes (Speleomantes) imperialis.
Hydromantes (Speleomantes) strinatii (Hydromantes (Speleomantes) italicus).
Hydromantes (Speleomantes) suprasupramontis.

ANURA.

Discoglossidae.

Alytes cisternasii.
Alytes muletensis.
Alytes obstetricans.
Bombina bombina.
Bombina variegata.

Discoglossus galganoi (*Discoglossus* «jeanneae»
inclusivament).

Discoglossus montalentii.
Discoglossus pictus.
Discoglossus sardus.

Ranidae.

Rana arvalis.
Rana dalmatina.
Rana graeca.
Rana iberica.
Rana italica.
Rana latastei.
Rana lessonae.

Pelobatidae.

Pelobates cultripes.
Pelobates fuscus.
Pelobates syriacus.

Bufoanidae.

Bufo calamita.
Bufo viridis.

Hylidae.

Hyla arborea.
Hyla meridionalis.
Hyla sarda.

ACIPENSERIFORMES.

Acipenseridae.

Acipenser naccarii.
Acipenser sturio.

SALMONIFORMES.

Coregonidae.

Coregonus oxyrhynchus (poblacions anàdromes
d'alguns sectors del mar del Nord, excepte les poblacions
finlandeses).

CYPRINIFORMES.

Cyprinidae.

Anaocypris hispanica.
Phoxinus phoxinus.

ATHERINIFORMES.

Cyprinodontidae.

Valencia hispanica.

PERCIFORMES.

Percidae.

Gymnocephalus baloni.
Romanichthys valsanicola.
Zingel asper.

INVERTEBRATS.

ARTRÒPODES.

CRUSTACEA.

Isopoda.

Armadillidium ghardalamensis.

INSECTA.

Coleoptera.

Bolbelasmus unicornis.

Buprestis splendens.
Carabus hampei.
Carabus hungaricus.
Carabus olympiae.
Carabus variolosus.
Carabus zawadzskii.
Cerambyx cerdo.
Cucujus cinnaberinus.
Dorcadion fulvum cervae.
Duvalius gebhardti.
Duvalius hungaricus.
Dytiscus latissimus.
Graphoderus bilineatus.
Leptodirus hochenwarti.
Pilemia tigrina.
Osmoderma eremita.
Phryganophilus ruficollis.
Probaticus subrugosus.
Propomacrus cypriacus.
Pseudogaurotina excellens.
Pseudoseriscius cameroni.
Pytho kolwensis.
Rosalia alpina.

Lepidoptera.

Apatura metis.
Arytrura musculus.
Catopta thrips.
Chondrosoma fiduciarium.
Coenonympha hero.
Coenonympha oedippus.
Colias myrmidone.
Cucullia mixta.
Dioszeghyana schmidtii.
Erannis ankeraria.
Erebia calcaria.
Erebia christi.
Erebia sudetica.
Eriogaster catax.
Fabriciana elisa.
Glyphipterix loricatella.
Gortyna borelii lunata.
Hypodryas maturna.
Hyles hippophaes.
Leptidea morsei.
Lignyopectera fumidaria.
Lopinga achine.
Lycaena dispar.
Lycaena helle.
Maculinea arion.
Maculinea nausithous.
Maculinea teleius.
Melanargia arge.
Nymphalis vaualbum.
Papilio alexanor.
Papilio hospiton.
Parnassius apollo.
Parnassius mnemosyne.
Phyllometra culminaria.
Plebicula golgus.
Polymixis rufocincta isolata.
Polyommatus eroides.
Proserpinus proserpina.
Pseudophilotes bavius.
Xylomoia strix.
Zerynthia polyxena.
Mantodea.
Apteromantis aptera.

Odonata.

Aeshna viridis.
Cordulegaster heros.

Cordulegaster trinacriae.
Gomphus graslinii.
Leucorrhinia albifrons.
Leucorrhinia caudalis.
Leucorrhinia pectoralis.
Lindenia tetraphylla.
Macromia splendens.
Ophiogomphus cecilia.
Oxygastra curtisii.
Stylurus flavipes.
Sympecma braueri.

Orthoptera.

Baetica ustulata.
Brachytrupes megacephalus.
Isophya costata.
Isophya harzi.
Isophya stysi.
Myrmecophilus baronii.
Odontopodisma rubripes.
Paracaloptenus caloptenoides.
Pholidoptera transsylvanica.
Saga pedo.
Stenobothrus (Stenobothrodes) eurasius.

ARACHNIDA.

Araneae.

Macrothele calpeiana.

MOL·LUSCOS.

GASTROPODA.

Anisus vorticulus.
Caseolus calculus.
Caseolus commixta.
Caseolus sphaerula.
Chilostoma banaticum.
Discula leacockiana.
Discula tabellata.
Discula testudinalis.
Discula turricula.
Discus defloratus.
Discus guerinianus.
Elona quimperiana.
Geomalacus maculosus.
Geomitra moniziana.
Gibbula nivosa.
Hygromia kovacsi.
Idiomela (Helix) subplicata.
Lampedusa imitatrix.
Lampedusa melitensis.
Leiostyla abbreviata.
Leiostyla cassida.
Leiostyla corneocostata.
Leiostyla gibba.
Leiostyla lamellosa.
Paladilhia hungarica.
Patella ferruginea.
Sadleriana pannonica.
Theodoxus prevostianus.
Theodoxus transversalis.

BIVALVIA.

Anisomyaria.

Lithophaga lithophaga.
Pinna nobilis.

Unionoida.

Margaritifera auricularia.
Unio crassus.

Dreissenidae.

Congerina kusceri.

ECHINODERMATA.

Echinoidea.

Centrostephanus longispinus.

b) PLANTES.

La lletra b) de l'annex V conté totes les espècies vegetals enumerades en la lletra b) (*) de l'annex II, més les que es mencionen a continuació:

PTERIDOPHYTA.

ASPLENIACEAE.

Asplenium hemionitis L.

ANGIOSPERMAE.

AGAVACEAE.

Dracaena draco (L.) L.

AMARYLLIDACEAE.

Narcissus longispathus Pugsley.

Narcissus triandrus L.

BERBERIDACEAE.

Berberis maderensis Lowe.

CAMPANULACEAE.

Campanula morettiana Reichenb.

Physoplexis comosa (L.) Schur.

CARYOPHYLLACEAE.

Moehringia fontqueri Pau.

COMPOSITAE.

Argyranthemum pinnatifidum (L.f.) Lowe ssp. *Succulentum* (Lowe) C. J. Humphries.

Helichrysum sibthorpii Rouy.

Picris willkommii (Schultz Bip.) Nyman.

Santolina elegans Boiss. ex DC.

Senecio caespitosus Brot.

Senecio lagascanus DC. subsp. *Iusitanicus* (P. Cout.) Pinto da Silva.

Wagenitzia lancifolia (Sieber ex Sprengel) Dostal.

CRUCIFERAE.

Murbeckiella sousae Rothm.

EUPHORBIACEAE.

Euphorbia nevadensis Boiss. & Reuter.

GESNERIACEAE.

Jankaea heldreichii (Boiss.) Boiss.

Ramonda serbica Pancic.

IRIDACEAE.

Crocus etruscus Parl.

Iris boissieri Henriq.

Iris marisca Ricci & Colasante.

LABIATAE.

Rosmarinus tomentosus Huber-Morath & Maire.

Teucrium charidemi Sandwith.

Thymus capitellatus Hoffmanns. & Link.

Thymus villosus L. subsp. *villosus* L.

LILIACEAE.

Androcymbium europaeum (Lange) K. Richter.

Bellevalia hackelli Freyn.

Colchicum corsicum Baker.
Colchicum cousturieri Greuter.
Fritillaria conica Rix.
Fritillaria drenovskii Degen & Stoy.
Fritillaria gussichiae (Degen & Doerfler) Rix.
Fritillaria obliqua Ker-Gawl.
Fritillaria rhodocanakis Orph. ex Baker.
Ornithogalum reverchonii Degen & Herv.-Bass.
Scilla beirana Samp.
Scilla odorata Link.

ORCHIDACEAE.

Ophrys argolica Fleischm.
Orchis scopulorum Simsmerh.
Spiranthes aestivalis (Poiret) L. C. M. Richard.

PRIMULACEAE.

Androsace cylindrica DC.
Primula glaucescens Moretti.
Primula spectabilis Tratt.

RANUNCULACEAE.

Aquilegia alpina L.

SAPOTACEAE.

Sideroxylon marmulano Banks ex Lowe.

SAXIFRAGACEAE.

Saxifraga cintrana Kuzinsky ex Willk.
Saxifraga portosanctana Boiss.
Saxifraga presolanensis Engl.
Saxifraga valdensis DC.
Saxifraga vayredana Luizet.

SCROPHULARIACEAE.

Antirrhinum lopesianum Rothm.
Lindernia procumbens (Krocker) Philcox.

SOLANACEAE.

Mandragora officinarum L.

THYMELAEACEAE.

Thymelaea broterana P. Cout.

UMBELLIFERAE.

Bunium brevifolium Lowe.

VIOLACEAE.

Viola athis W. Becker.
Viola cazorlensis Gandoger.

A excepció de les briofites de la lletra b) de l'annex II.

ANNEX VI

ESPÈCIES ANIMALS I VEGETALS D'INTERÉS COMUNITARI LA RECOLLIDA EN LA NATURALES I L'EXPLOTACIÓ DE LES QUALS PODEN SER OBJECTE DE MESURES DE GESTIÓ

Les espècies que figuren en el present annex estan indicades:

pel nom de l'espècie o subespècie, o
 pel conjunt de les espècies pertanyents a un tàxon superior o a una part designada del dit tàxon.

L'abreviatura «spp.» a continuació del nom d'una família o d'un gènere servix per a designar totes les espècies pertanyents a la dita família o gènere.

a) ANIMALS.

VERTEBRATS.

MAMÍFERS.

RODENTIA.

Castoridae.

Castor fiber (poblacions finlandeses, sueques, letones, lituanes, estonianes i poloneses).

Cricetidae.

Cricetus cricetus (poblacions hongareses).

CARNIVORA.

Canidae.

Canis aureus.

Canis lupus (poblacions espanyoles al nord del Duero, poblacions gregues al nord del paral·lel 39, poblacions finlandeses dins de l'àrea de gestió del ren, segons es definix en l'apartat 2 de la llei finlandesa número 848/90, de 14 de setembre de 1990, sobre la gestió del ren; poblacions búlgares, letones, lituanes, estonianes, poloneses i eslovaques).

Mustelidae.

Martes martes.*Mustela putorius*.

Felidae.

Lynx lynx (població estoniana).

Phocidae.

Totes les espècies no mencionades en l'annex IV.

Viverridae.

Genetta genetta.*Herpestes ichneumon*.

DUPLICIDENTATA.

Leporidae.

Lepus timidus.

ARTIODACTYLA.

Bovidae.

Capra ibex.*Capra pyrenaica* (excepte *Capra pyrenaica pyrenaica*).

Rupicapra rupicapra (excepte *Rupicapra rupicapra balcanica*).

Rupicapra rupicapra ornata i *Rupicapra rupicapra tatica*).

AMFIBIS.

ANURA.

Ranidae.

Rana esculenta.*Rana perezi*.*Rana ridibunda*.*Rana temporaria*.

PEIXOS.

PETROMYZONIFORMES.

Petromyzonidae.

Lampetra fluviatilis.*Lethenteron zanandrai*.

ACIPENSERIFORMES.

- Acipenseridae.
Totes les espècies no mencionades en l'annex V.
- CLUPEIFORMES.
Clupeidae.
Alosa spp.
- SALMONIFORMES.
Salmonidae.
Thymallus thymallus.
Coregonus spp. (excepte *Coregonus oxyrhynchus* poblacions anàdromes d'alguns sectors del mar del Nord).
- Hucho hucho*.
Salmo salar (únicament en aigua dolça).
- CYPRINIFORMES.
Cyprinidae.
Aspius aspius.
Barbus spp.
Pelecus cultratus.
Rutilus friesii meidingeri.
Rutilus pigus.
- SILURIFORMES.
Siluridae.
Silurus aristotelis.
- PERCIFORMES.
Percidae.
Gymnocephalus schraetzer.
Zingel zingel.
- INVERTEBRATS.
COELENTERATA.
CNIDARIA.
Corallium rubrum.
- MOLLUSCA.
GASTROPODA-STYLOMMATOPHORA.
Helix pomatia.
- BIVALVIA-UNIONOIDA.
Margaritiferidae.
Margaritifera margaritifera.
- Unionidae.
Microcondylaea compressa.
Unio elongatulus.
- ANNELIDA.
HIRUDINOIDEA-ARHYNCHOBDELLAE.
Hirudinidae.
Hirudo medicinalis.
- ARTHROPODA.
CRUSTACEA-DECAPODA.
Astacidae.
Astacus astacus.
Austropotamobius pallipes.
Austropotamobius torrentium.
- Scyllaridae.
Scyllarides latus.
- INSECTA-LEPIDOPTERA.
Saturniidae.
Graellsia isabellae.
- b) PLANTES.
ALGAE.
RHODOPHYTA.
CORALLINACEAE.
Lithothamnium coralloides Crouan frat.
Phymatholithon calcareum (Poll.) Adey & McKibbin.
- LICHENES.
CLADONIACEAE.
Cladonia L. subgenus *Cladina* (Nyl.) Vain.
- BRYOPHYTA.
MUSCI.
LEUCOBRYACEAE.
Leucobryum glaucum (Hedw.) AAngstr.
- SPHAGNACEAE.
Sphagnum L. spp. (excepte *Sphagnum pylaisii* Brid.).
- PTERIDOPHYTA.
Lycopodium spp.
- ANGIOSPERMAE.
AMARYLLIDACEAE.
Galanthus nivalis L.
Narcissus bulbocodium L.
Narcissus juncifolius Lagasca.
- COMPOSITAE.
Arnica montana L.
Artemisia eriantha Tem.
Artemisia genipi Weber.
Doronicum plantagineum L. subsp. *tournefortii* (Rouy) P. Cout.
Leuzea rhaponticoides Graells.
- CRUCIFERAE.
Alyssum pintadasilvae Dudley.
Malcolmia lacera (L.) DC. subsp. *graccilima* (Samp.) Franco.
Murbeckiella pinnatifida (Lam.) Rothm. subsp. *Hermiinii* (Rivas-Martínez) Greuter & Burdet.
- GENTIANACEAE.
Gentiana lutea L.
- IRIDACEAE.
Iris lusitanica Ker-Gawler.
- LABIATAE.
Teucrium salviastrum Schreber subsp. *salviastrum* Schreber.
- LEGUMINOSAE.
Anthyllis lusitanica Cullen & Pinto da Silva.
Dorycnium pentaphyllum Scop. subsp. *Transmontana* Franco.
Ulex densus Welw. ex Webb.
- LILIACEAE.
Lilium rubrum Lmk.

Ruscus aculeatus L.

PLUMBAGINACEAE.

Armeria sampaio (Bernis) Nieto Feliner.

ROSACEAE.

Rubus genevieri Boreau subsp. *herminii* (Samp.) P. Cout.

SCROPHULARIACEAE.

Anarrhinum longipedicelatum R. Fernandes.

Euphrasia mendonçae Samp.

Scrophularia grandiflora DC. subsp. *grandiflora* DC.

Scrophularia berminii Hoffmanns & Link.

Scrophularia sublyrata Brot.».

ANNEX VII

PROCEDIMENTS PER A LA CAPTURA O MORT D'ANIMALS I MODES DE TRANSPORT QUE QUEDEN PROHIBITS

a) Mitjans massius o no selectius.

– Animals cecs o mutilats utilitzats com a reclams.

– Gravadors i magnetòfons, aparells electrocutadors, dispositius elèctrics i electrònics que poden matar o atordir.

– Fonts lluminoses artificials, espills, dispositius per a il·luminar els blancs, dispositius de visor que incloguen un convertidor d'imatge o un amplificador d'imatge electrònic per a tir nocturn.

– Armes semiautomàtiques o automàtiques el carregador de les quals puga contindre més de dos cartutxos.

– Trampes no selectives en el seu principi o en les seues condicions de treball.

– Xarxes, llaços (només per a aus), ceps, trampes-cep, verins, esquers enverinats o tranquil·litzants.

– Vescos.

– Explosius.

– Asfíxia amb gas o fum.

– Ballestes.

– Hams (excepte per a l'exercici de la pesca).

b) Mitjans de transport.

– Aeronaus.

– Vehícles de motor.

– Vaixells de motor (excepte per a l'exercici de la pesca).

ANNEX VIII

GEODIVERSITAT DEL TERRITORI ESPANYOL

I. UNITATS GEOLÒGIQUES MÉS REPRESENTATIVES

1. Estructures i formacions geològiques singulars de l'orogen varisc en el massís Ibèric.

2. Estructures i formacions geològiques singulars del basament, unitats al·lòctones i tapadora mesocenozoica de les serralades alpines.

3. Estructures i formacions geològiques singulars de les conques cenozoiques continentals i marines.

4. Sistemes volcànics.

5. Depòsits, sòls edàfics i formes de modelatge singulars representatius de l'acció del clima actual i del passat.

6. Depòsits i formes de modelatge singulars d'origen fluvial i eòlic.

7. Depòsits i formes de modelatge costaners i litorals.

8. Sistemes kàrstics en carbonats i evaporites.

II. CONTEXTOS GEOLÒGICS D'ESPANYA DE RELLEVÀNCIA MUNDIAL

1. Xarxa fluvial, polperes i paisatges apalatxians del massís Ibèric.

2. Costes baixes de la Península Ibèrica.

3. Sistemes kàrstics en carbonats i evaporites de la Península Ibèrica i Balears.

4. Sèries estratigràfiques del paleozoic inferior i mitjà del massís Ibèric.

5. El carbonífer de la serralada Cantàbrica.

6. Sèries mesozoiques de les serralades Bètica i Ibèrica.

7. Fòssils i icnofòssils del cretaci continental de la península Ibèrica.

8. Seccions estratigràfiques del límit cretaci-terciari.

9. Conques sinorogèniques sudpirenaiques.

10. Conques terciàries continentals i jaciments de vertebrats associats d'Aragó i de Catalunya.

11. Unitats olistostròmiques de l'avantpaís bètic.

12. Episodis evaporítics mesinians (crisi de salinitat mediterrània).

13. Jaciments de vertebrats del pliopliocè espanyol.

14. Associacions volcàniques ultrapotàssiques neògenes del sud-est d'Espanya.

15. Edificis i morfologies volcàniques de les illes Canàries.

16. L'orogen varisc ibèric.

17. Extensió miocena en el domini d'Alborán.

18. Mineralitzacions de mercuri de la regió d'Almadén.

19. La franja pirítica ibèrica.

20. Les mineralitzacions de Pb-Zn i Fe de l'urgonià de la conca Bascocantàbrica.

21491 LLEI 43/2007, de 13 de desembre, de Protecció dels Consumidors en la Contractació de Béns amb Oferta de Restitució del Preu. («BOE» 299, de 14-12-2007.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegem i entenguen esta llei.

Sapieu: Que les Corts Generals han aprovat la llei següent i jo la sancione.

PREÀMBUL

Al llarg de la història, s'ha passat des d'una producció d'autoconsum, en què els individus produïen el que era necessari per a la seua supervivència, a la producció de l'economia de mercat actual, en la qual es comercialitza per a un mercat impersonal i anònim, guiat per motivacions econòmiques i estimulat per la publicitat i la competència. De vegades el consumidor empra o gasta un cabal monetari no sols amb la idea de satisfer les seues necessitats o desitjos més immediats, sinó també amb l'objecte d'adquirir béns la utilitat dels quals radica en la seua mera possessió i col·lecció. En este sentit, la realitat demostra que determinats béns, unitàriament o formant part d'una col·lecció o un conjunt, resulten particularment atractius per al dit fi i que, a més, manifesten una aptitud directa o indirecta per a la denominada generació de valor o mer depòsit de valor enfront del caràcter naturalment perible d'altres béns consumibles.

Les condicions de comercialització d'estos béns, entenen per això la seua alienació per mitjà de contractes translatius del domini o figures que complisquen una fun-